

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపాలు

**ANDHRA PRADESH
LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES**

అధికార నివేదిక
OFFICIAL REPORT

మంగళవారము, ఫిబ్రవరి 26, 2008

12 వ శా. స. XIII స. వాల్యూం -- II నంబరు -- 6

శక సంవత్సరము - 1929, ఫాల్గుణం - 7

TUESDAY, THE 26TH FEBRUARY, 2008

12 L.A. XIII S. VOL-- II No. - 6

7 - Phalgun, 1929 - S.E.

#

శాసనసభ సచివాలయము

పబ్లిక్ గార్డెన్స్

హైదరాబాదు - 500 004.

**LEGISLATURE SECRETARIAT
PUBLIC GARDENS
HYDERABAD
500 004.**

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రధాన అధికారులు

సభాపతి	:	శ్రీ కె. ఆర్. సురేష్ రెడ్డి
ఉప సభాపతి	:	డా. (శ్రీమతి) జి. కుతూహలమ్మ
అధ్యక్షుల పేర్ల వట్టిక	:	శ్రీ గురునాథ రెడ్డి శ్రీ బి. వేదవ్యాస్ శ్రీ నాదెండ్ల మనోహర్ శ్రీమతి వి. సునీతా లక్ష్మారెడ్డి శ్రీ డి.నరేంద్రకుమార్ శ్రీ ఎ. గోవింద నాయక్
కార్యదర్శి	:	శ్రీ కె. తులజానంద్ సింగ్
ప్రత్యేక కార్యదర్శి	:	శ్రీ కె. గోపాలకృష్ణయ్య
సంయుక్త కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఎన్. అంజయ్య శ్రీ డి.శివరావు
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఎం. పాండురంగాచార్య శ్రీ పి. సీతారాములు శ్రీ కె.ఎ.నర్సింహారాజు శ్రీ డి. నర్సింహులు
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ పి. సత్యనారాయణ శ్రీ కె. సుభాష్ చంద్రబోసు శ్రీ డి. సత్యనారాయణ శ్రీ ఎ. రామిరెడ్డి శ్రీ ఎస్. జయరాం శ్రీ కె. జగన్నాథరావు శ్రీ మహ్మద్ జహీరుద్దీన్ శ్రీమతి ఎ.సాయిలక్ష్మి శ్రీమతి ఎస్.ఎ.జ్యోతి శ్రీ కె. సత్యనారాయణరావు
చీఫ్ రిపోర్టర్	:	శ్రీమతి టి. సుశీల

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు
అధికార నివేదిక

(పన్నెండవ శాసనసభ)
(పదమూడవ సమావేశము : పన్నెండవ రోజు)
మంగళవారము, ఫిబ్రవరి 26, 2008
సభ ఉ. గం. 8.30 లకు ప్రారంభమైనది
(గౌ. సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)

విషయ సూచిక

1. సభా కార్యక్రమము
 వాయిదా తీర్మానముల గురించి
2. నక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్రూప సమాధానములు(అనుబంధము-1)
3. నక్షత్రపు గుర్తులేని ప్రశ్నలు - వ్రాతపూర్వక సమాధానములు(అనుబంధము-2)
4. సభా సమక్షంలో ఉంచబడిన పత్రము
5. కమిటీ నివేదిక సమర్పణ
6. ప్రభుత్వ బిల్లు
 1. 2008, రాబీన్ గాంధీ సాంకేతిక విజ్ఞాన విశ్వ విద్యాలయ బిల్లు
 (ప్రతిపాదించబడినది)
7. వివరణ
 ప్రకాశం, గుంటూరు, కృష్ణా ఇతర జిల్లాలలో అకాల భారీ వర్షాల వల్ల నష్టపోయిన రైతులకు
 ప్రత్యేక ప్యాకేజీ గురించి
8. 2008-2009 సంవత్సరానికి వార్షిక ఆదాయ-వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్)పై సాధారణ చర్చ
 (ఐదవ రోజు)

సభా కార్యక్రమము
వాయిదా తీర్మానముల గురించి

MR. SPEAKER: I have received adjournment motions today.

The adjournment motion given notice of by Sri T. Devender Goud Garu and others regarding non-payment of compensation to all the farmers who lost their crops due to untimely heavy rains and non-implementation of the recommendations of Swamynathan Commission on remunerative prices for agricultural produce is disallowed.

The adjournment motion given notice of by Sri Nomula Narasimhaiah Garu and others regarding non-implementation of the recommendations of Swamynathan Commission and Jayathi Gosh report on remunerative prices for agricultural produce leading to suicides among the farmers is disallowed.

The adjournment motion given notice of by Sri Chada Venkat Reddy Garu and others regarding non-implementation of the recommendations of Swamynathan Commission on remunerative prices for agricultural produce and to solve various problems of the farmers is also disallowed.

The adjournment motion given notice of by Sri Akabaruddin Owaisi Saheb and others regarding the failure of the police to crack Ayesha Meera murder and rape case at Vijayawada is also disallowed.

The adjournment motion given notice of by Sri G. Kishan Reddy Garu regarding alleged corruption in allotment of lands, contracts, projects and mis-utilization of funds in Polavaram irrigation project is also disallowed.

The adjournment motion given notice of by Sri Komireddi Ramulu Garu regarding providing water for irrigation in Metpally Constituency by filling up the tanks from S.R.S.P. Flood Flow Canal and Sripada Rao Project is also disallowed.

గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు. బడ్జెట్ పై చాలా మంది మాట్లాడాలి. మీ మీ అడ్జర్నమెంట్ మోషన్స్ పై బడ్జెట్ లో అవకాశం వచ్చినప్పుడు మాట్లాడండి. దయచేసి అప్పుడు, ఉపయోగించుకోండి.

శ్రీ చాడా వెంకటరెడ్డి(ఇందుర్తి): గతంలో ఇక్కడ చర్చ జరిగింది.

మిస్టర్ స్పీకర్: గతంలో చర్చ జరిగింది. ఈరోజు కూడా మీకు మాట్లాడడానికి అవకాశం ఉంటుంది. కేశవ్ గారు, నర్సింహయ్య గారు మీ అంశాలను చర్చించడానికి కూడా అవకాశం ఉంది. ఈరోజు బడ్జెట్ పైన మీరే మాట్లాడుతున్నారు. మీ వివరణ, మీ ఆవేదన, మీ సూచనలు చెప్పే అవకాశం ఉంటుంది. ఆ అవకాశాన్ని ఉపయోగించుకోండి.

SYED AHMED PASHA QUADRI: QUADRI(Charminar) : Sir, what about our Adjournment Motion regarding Ayesha Meera rape and murder case?

MR. SPEAKER: Today, it is listed in the Question Hour. Second question is yours.

Please co-operate with the Chair.

(అంతరాయం)

సర్పించాయ్య గారు, వెంకటరెడ్డి గారు మీరిచ్చిన అడ్జర్మెంట్ మోషన్స్ గురించి నేను ప్రశ్నించడం లేదు. మీరిచ్చిన అడ్జర్మెంట్ మోషన్స్ పై ఈరోజే చర్చించడానికి అవకాశం ఉందని చెబుతున్నాను. కేశవ్ గారు! మీరు ఫైండింగ్స్ చేస్తారు. మీ అందరికీ అవకాశాలున్నాయి. మీరందరూ ఆ అవకాశాలను ఉపయోగించుకోండి.

(అంతరాయం)

మీరు మాట్లాడిన తరువాతే కదా మినిస్టర్ గారి రిస్కే ఉంటుంది. రిస్కే తరువాత మీరు సంతృప్తి చెందకపోతే then you have your course of action but not now.

(అంతరాయం)

మీరు ఈరోజు మాట్లాడండి. గవర్నమెంట్ని అడగండి. You put forward your demands. మినిస్టర్ గారు రిస్కే ఇస్తారు.

(అంతరాయం)

SYED AHMED PASHA QUADRI: Sir, let the Home Minister give a statement on Ayesha Meera Murder Case.

MR. SPEAKER: As soon as the house comes to order, your question will come. Your issue will come in another ten minutes. Please sit down.

(అంతరాయం)

Now, Kindly cooperate.

(అంతరాయం)

I have a suggestion to all the Floor Leaders and Hon'ble Members, who have raised the agricultural produce issue. You are left with two options. ఒకటి ఏమిటంటే, మీరు బడ్జెట్లో మాట్లాడడానికి స్కోప్ ఉంది. లేదంటే there are different Rules and provisions that are available. ఇది కాక ఇంకా మీకు సమయం కావాలంటే you kindly meet me in my chambers, I will try to fix up the time. These are the three options available for you.

(ఈ సందర్భంగా తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన శాసనసభ్యులు "ఉత్తుత్తి మాటలు కట్టిపెట్టండి, రైతన్నకి గిట్టుబాటు ధరలు కల్పించండి" అంటూ ప్లకార్డులు ప్రదర్శించారు)

మీకు మాట్లాడే అవకాశం ఉందని చెప్పాను. ఇందులో ప్రభుత్వం చెప్పేది ఏముంది? బడ్జెట్లో మాట్లాడటం మీరు లేవనెత్తండి. లేదంటే, రూల్. 344 క్రింద నోటీసు ఇవ్వండి. ఇవి కాక, ఇంకో విధంగా చర్చ కావాలంటే, మీరు సన్న కలవండి, వాళ్లతో, మీతో మాట్లాడి నేను సమయం ఫిక్స్ చేస్తాను. బడ్జెట్లో మాట్లాడడానికి అవకాశం ఉంది. అన్నింటికంటే బెస్ట్ అవకాశం బడ్జెట్లో మాట్లాడడం. అది ఈరోజే ఉంది. You avail that opportunity.

(అంతరాయం)

Quadri Sab, Let your question come. Home Minister will reply to the question. After listening to his reply, if you are not satisfied, then you can protest.

(అంతరాయం)

వెంటనే గారు, నర్సింహయ్య గారు, అచ్చన్నయ్య గారు మీరు కూర్చోండి. We will take it up now.

(అంతరాయం)

My appeal to the Members is that I have explained the provisions available for you. ఏ రోజు ఏ అంశాన్ని టేకప్ చెయ్యాలో చెప్పాను. ఈ రోజు మీ అందరికీ మీకు అవకాశం ఉంది. Kindly avail the opportunities. ఈరోజు చాలా ఇంపార్టెంట్ క్వశ్చన్స్ ఉన్నాయి. Please avail that.

Question No. 8820

(అంతరాయం)

నక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్రూప సమాధానములు

పాఠశాల విద్యార్థులకు విద్యా విహార యాత్రలు

ప్రశ్న నెం.101 (8820)

Sri Nadendla Manohar(Tenali), D. Sridhar Babu(Manthani), B. Veda Vyas(Malleswaram), Smt. V. Sunitha Laxma Reddy (Narsapur), Smt. D.K. Aruna (Gadwal) - Will the Minister for School Education be pleased to state:

- (a) Whether it is a fact that the School Education Department is contemplating to introduce Educational/Botanical Tours for School Children in the State;
- (b) If so, the modalities therefor; and
- (c) The academic year from which the said programme will be introduced?

MINISTER FOR SCHOOL EDUCATION (SRI C. DAMODAR RAJANARSIMHA):

- (a) No, sir.
- (b) Does not arise.
- (c) Does not arise.

(INTERRUPTIONS)

MR. SPEAKER: Very important questions are listed today.

MOHAMMED MUQTADA KHAN(Karwan): Sir, Ayesha Meera's case is also important.

MR.SPEAKER: The Adjournment Motion which you have given, the same issue is listed as second question in the Question Hour.

మీకు కావలసింది ఏమిటి? గవర్నమెంట్ స్పందన ఇంపార్టెంట్ కాదు. మీరు లేవనెత్తిన అంశాన్ని చర్చించాలి, మీరు మాట్లాడాలి. అందుకు ఈరోజే అవకాశం ఉంది. ప్రశ్నోత్తరాల తరువాత మొదట మీరే మాట్లాడాలి. ఆ అవకాశాన్ని పెట్టుకొని మళ్ళీ ఈ విధంగా సమయం వృథా చేస్తారేంటి? మళ్ళీ మీరే, కఠినంగా

వ్యవహరించారని అంటారు. What is this? I am sorry! I am only suggesting you the provisions available. ఏ విధంగా ఏ ఏ అవకాశాలున్నాయో చెప్పాను. ఈ రోజే మాట్లాడే స్కోప్ ఉందని చెబుతున్నాను.

(అంతరాయం)

ఉ.8.40

శ్రీ చాడ వెంకటరెడ్డి: అధ్యక్షా, రైతుల ఆత్మహత్యలు కొనసాగుతున్నాయి. రైతులు పండించిన ధాన్యానికి మద్దతు ధర లేదు.

(తెలుగుదేశం సభ్యులు తమ సీట్లనుంచి లేచారు)

మిస్టర్ స్పీకర్: సరేంద్రకుమార్ గారూ, తెలుగుదేశం పార్టీ నుంచి మీరే ఈ రోజు బడ్జెట్ ప్రసంగంపై చివరన మీరే మాట్లాడతారు. ఆ అవకాశాన్ని మీరు ఉపయోగించుకోండి. మీకు ఈ రోజు ఆ అవకాశముంది. మీరు మాట్లాడిన తరువాతనే ప్రభుత్వం నుంచి సమాధానం వస్తుంది. మీరు మీ డిమాండ్లపైన వివరంగా మాట్లాడడానికి మీకు పూర్తి సమయం ఉంటుంది. మీరు మాట్లాడడం చెబుతున్నాను కదా. ఈరోజు వైండింగ్ అప్ మీరే చేస్తారు.

శ్రీ కె.రోశయ్య: అధ్యక్షా, దేవేందర్ గౌడ్ గారు మొదట ఇచ్చిన వాయిదా తీర్మానంలో ఇటీవల కురిసిన అకాల వర్షాల వల్ల రైతాంగానికి కలిగిన నష్టానికి ఎలా ఆదుకుంటారో చెప్పలేదని అడిగారు. నిన్న ముఖ్యమంత్రిగారు సమావేశం నిర్వహించి, కొంత చర్చ జరిగిన తరువాత, కేంద్రం నుంచి సూచనప్రాయంగా కూడా వారు ఇచ్చే సహాయం తెలియకపోయినా, ఆలస్యం జరుగుతుందనే ఉద్దేశంతో, ప్రభుత్వానికి భారమైనా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరపున కొన్ని నిర్ణయాలు తీసుకొని రాత్రి టీవీలకు కూడా చెప్పారు. ప్రింట్ మీడియాకు కూడా చెప్పారు. బహుశా, వారికి స్థలం లేక వార్త రాలేదో, ఎందుకు రాలేదో తెలియదు. రేపు ముఖ్యమంత్రిగారు సభలో ప్రశ్నోత్తరాల సమయం పూర్తి కాగానే దీనిపైన వివరణాత్మకమైన ప్రకటన స్పీకర్ గారి అనుమతితో చేస్తారని టీవీలో స్పష్టంగా చెప్పారు. కావున దయచేసి ప్రశ్నోత్తరాల సమయం పూర్తి అయ్యేవరకు ఓపిక వట్టమని మీద్వారా గౌరవసభ్యులను కోరుతున్నాను.

MR.SPEAKER: The Government will make a statement. ఇటీవల కురిసిన అకాల వర్షాలవల్ల జరిగిన పంట నష్టం మీద ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రకటన చేస్తారు. మీరు స్వామినాథన్ కమిషన్, జయతీ ఫూడ్ కమిషన్ రిపోర్టుపైన మీరు అడుగుతున్న విషయాలపై మీరు బడ్జెట్ పై ప్రసంగించే సమయంలో మాట్లాడండి. You put forward your demands. దాని తరువాత మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతారు. గత నాలుగు రోజులనుంచి మీరు అడుగుతున్నారు. The Government will make a statement. ఈరోజు ప్రశ్నోత్తరాలు పూర్తయిన తరువాత immediately the Government will make a statement.

(శ్రీ నోముల నర్సింహయ్యనుంచి అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్: నర్సింహయ్యగారూ, ఆర్థిక మంత్రిగారు ప్రభుత్వం నుంచి స్టేట్ మెంట్ చేస్తామని చెబుతున్నారు కదా. ఇటీవల కురిసిన అకాల వర్షాలవల్ల జరిగిన పంట నష్టం గురించి ప్రభుత్వం స్టేట్ మెంట్ చేస్తుంది. ఆ స్టేట్ మెంట్ లో జయతీ ఫూడ్ కమిషన్ రిపోర్టును, స్వామినాథన్ కమిటీ రిపోర్టులను కలపడం ఎల్లా

సాధ్యమవుతుంది? జరిగిన పంట నష్టంపై స్పెసిఫిక్ స్టేట్మెంట్ ఉంటుంది. స్వామినాథన్ కమిటీ, జయతీ ఘోష్ కమిటీ సిఫార్సులపైన మీరు కావాలంటే చర్చించండి. చర్చించిన తరువాత మంత్రిగారు రిస్పె ఇస్తారు.

(అంతరాయం)

శ్రీ వై.రామకృష్ణడు(తుని): అధ్యక్షా, ప్రకాశం మరియు ఇతర జిల్లాల్లో పంట నష్టం గురించి వేరే ఇన్క్వైరీ. దానిమీద మేం స్టేట్మెంట్ అడిగాం. మేం వాయిదా తీర్మానం ఇచ్చింది వేరు. ఈరోజు జాతీయస్థాయిలో రైతుల సమస్యలపై ఆందోళన, ఢిల్లీలో ధర్నా జరుగుతుంది. జాతీయ నాయకులందరూ అనగా యూఎన్సీపీ మరియు లెఫ్ట్ లీడర్లందరూ ఆందోళన చేస్తున్నారు. రైతాంగం గురించి ధర్నాలో కూర్చున్నారు. ఆ విషయంలో, స్వామినాథన్ కమిటీ సిఫార్సుల గురించి కేంద్ర ప్రభుత్వం గానీ, రాష్ట్ర ప్రభుత్వంనుంచి గానీ సరైన స్పందన లేదు. జయతీ ఘోష్ కమిటీని ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే నియమించింది. ఇంకా రాష్ట్రంలో ఆత్మహత్యలు కొనసాగుతున్నాయి.

మిస్టర్ స్పీకర్: దానిపైన ఏమి చేయమంటారు? What is your suggestion?

శ్రీ వై.రామకృష్ణడు: మేం దానిగురించి కోరుతున్నాం. స్టేట్మెంట్ చేసి డీవియేట్ చేయడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తోంది. ప్రశ్నోత్తరాల సమయం పూర్తయిన తరువాత ఢిల్లీలో జరుగుతున్న ధర్నా గురించి, రైతు సంక్షేమం గురించి, రైతుల ఆత్మహత్యల గురించి వాయిదా తీర్మానం ఇచ్చాం కావున దానిని అనుమతించాలి.

MR.SPEAKER: I have a suggestion on this. If you want a separate discussion on the implementation of the recommendations made by Swamynathan Commission and the report of the Jayathi Ghosh, you kindly meet me in my chambers. I will talk to the Government and fix up the time. Now, let us leave the matter here.

శ్రీ నోముల నర్సింహయ్య(నక్రెకల్): అధ్యక్షా, ఒక్క నిమిషం మాట్లాడే అవకాశం ఇవ్వండి.

మిస్టర్ స్పీకర్: నర్సింహయ్యగారూ, దీనిలో రెండోది ఏముంది? ప్రతి ఒక్కరూ మాట్లాడతామంటే ఎలా?

శ్రీ నోముల నర్సింహయ్య: అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు ఈరోజు ఎలాగూ వరదల్లో పంటలు నష్టపోయిన రైతాంగానికి సంబంధించిన ప్రకటన చేస్తున్నారు. స్వామినాథన్ కమిటీ సిఫార్సులకు సంబంధించి, ఢిల్లీలో రైతులు చేస్తున్న ఆందోళనకు మద్దతుగా అన్ని పక్షాలు ఉన్నాయి. ముఖ్యమంత్రిగారేమో కమ్యూనిస్టులు మా స్నేహితులని ఎప్పుడూ చెబుతుంటారు. ఈ సందర్భంగా సాలిడారిటీకోసం సభలో తీర్మానంపెట్టి, ఆమోదించి కేంద్రానికి పంపడంకోసం We are with you అని తీర్మానం పెట్టమని చెప్పండి.

శ్రీ కె.రోశయ్య: అధ్యక్షా, రామకృష్ణడుగారు, దేవేందర్ గౌడ్ గారూ ఇచ్చిన వాయిదా తీర్మానాలు తమ దగ్గరున్నాయి. Regarding non-payment of compensation to all the farmers, who lost their crops due to untimely heavy rains and non implementation of the recommendations of

the Swamynathan Commission on remunerative prices for agricultural produce, there is no dispute about it. సమస్యలు రెండూ కూడా ఇటీవల కురిసిన భారీ వర్షాల వల్ల పంటలకు జరిగిన నష్టానికి సంబంధించినంతవరకు ఏ రకంగా ఆదుకోవాలనేది మొదటి అంశం. అది వదలిపెట్టి స్వామినాథన్ గారి సిఫార్సుల గురించి లేకపోతే జయతీ ఫోర్మ్ సిఫార్సులగురించి రోజయ్యగారు చెప్పలేదని అంటున్నారు. That is a separate issue. మొన్న జరిగిన నష్టానికి సంబంధించి ప్రభుత్వం వెంటనే నిర్ణయం తీసుకొంది. ఆ విషయాలను ప్రశ్నోత్తరాల తరువాత తమ అనుమతితో చెబుతారని చెప్పారు. The report of Jayathi Ghosh Committee and the recommendations of Swamynathan Commission are separate issues. ఈ రిపోర్టు ఈ రోజు వచ్చింది కాదు. వాయిదా తీర్మానం ద్వారా దానికి సమాధానం రాదు. కాపున మీరు చర్చలో పాల్గొని దీనిమీద మీ సలహాలు ఇవ్వండి. స్వామినాథన్ కమిటీ సిఫార్సులను ఎన్ని అమలుచేశాం, ఇంకా ఎన్ని మిగిలి ఉన్నాయి, అసలు మొత్తం పెండింగ్ ఉన్నాయా అనే వివరాలు మీరు చెప్పవచ్చు. దాని తరువాత ప్రభుత్వం నుంచి సమాధానం వస్తుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్: ఆ విషయంలో క్లారిటీ వచ్చింది. ముఖ్యమంత్రిగారు ఇటీవల కురిసిన వర్షాలవల్ల జరిగిన నష్టం గురించి ప్రభుత్వంపై నుంచి ప్రకటన చేస్తారు కాపున సమాధానం వస్తుంది. స్వామినాథన్ కమిటీ, జయతీ ఫోర్మ్ కమిటీ సిఫార్సుల విషయంలో You have an option.

SRI Y.RAMAKRISHNUDU: Speaker sir, he is misleading the House. మంత్రిగారు చెబుతున్నది totally different. మేం ఇచ్చిన వాయిదా తీర్మానాన్ని మీరు చదవండి.

MR.SPEAKER: Ramakrishnudu garu, no body is misleading the House. The Minister has read out the spirit of the adjournment motion given by you. మీరిచ్చిన ఒక్కొక్క వాయిదా తీర్మానం రెండు, మూడు, నాలుగు పేజీలు వస్తుంది. The Legislature Secretariat prepares the gist of your adjournment motion and the Speaker reads it out. నార్మల్ గా ఒకసారి వాయిదా తీర్మానాన్ని తిరస్కరించిన తరువాత చదవరు. కానీ దాని జిస్ట్ ను చదివి వినిపించడం జరిగింది. Now there is no dispute. ఒకవేళ మీరు అడిగినా, అడగకపోయినా ఈ రోజు పంట నష్టంపైన ప్రభుత్వం ప్రకటన చేస్తుంది. గతవారం నుంచి సభలో పెండింగ్ ఉంది. As far as Swamynathan Commission's recommendations are concerned, you meet me in my chambers, I will fix up the time. ఈరోజు మాట్లాడతాము అంటే బడ్జెట్ పైన ప్రసంగించేటప్పుడు మాట్లాడండి. ప్రత్యేక సమయం కావాలంటే నేను సమయం ఫిక్స్ చేస్తాను. Kindly leave it here.

(INTERRUPTIONS FROM SRI K. RAMULU)

Now, as far as Metpally is concerned, it is a continuous thing.

ఉ.8.50

(తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన సభ్యులు తమ సీట్లలో లేచి నిలబడి ప్లకార్డులు పట్టుకొని నినాదాలు చేసారు)
(స్వామినాథన్ కమిటీ సిఫారసులను వెంటనే అమలు చేయాలి అని టిడిపి సభ్యులు నినాదాలు చేయసాగారు)

(“వ్యవసాయానికి మద్దతు కరువు రైతన్నకు భద్రత కరువు “అని రాసి ఉన్న ప్లకార్డును తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు సభలో ప్రదర్శించారు)

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఒక్క నిమిషం ఆగండి మనోహర్ గారు. My appeal to Honourable Members is that నేను సభాపతిగా పరిష్కారాలు చూపించాలి, మార్గాలు చూపించాలి, సభను నడవనివ్వండి. The House has to move forward. బడ్జెట్ పైన మాట్లాడటానికి ఈరోజు సమయం కేటాయించాము, kindly avail the opportunity.

(రైతాంగానికి గిట్టుబాటు ధర కల్పించాలి అని తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు నినాదాలు చేయసాగారు)

MR.SPEAKER : The House is adjourned for 15 minutes.

(Then the House adjourned at 8.57 a.m., for fifteen minutes.)

టీ విరామానంతరం సభ తిరిగి ఉ. 09.10 నిమిషాలకు ప్రారంభమయ్యింది.
(గౌరవ సభాపతి అధ్యక్షస్థానంలో ఉన్నారు)

MR. SPEAKER : Yes, Question No. 8820, Minister for School Education, you have already given the answer. Yes, Manohar Garu.....

శ్రీ నాదెండ్ల మనోహర్ : అధ్యక్షా, మంత్రి గారి సమాధానంలో కొన్ని ముఖ్యమైన విషయాలు అంటే ప్రత్యేకంగా విద్యార్థులకు క్షేత్ర పర్యటనలు అనేవి ఎంతో అవసరమనేది సిలబస్ లో వ్యక్తపరచాల్సిన అవసరం వుంది. ప్రైవేట్ విద్యాసంస్థలు కానివ్వండి, ప్రభుత్వ విద్యాసంస్థలు కానివ్వండి, ఎడ్యుకేషన్ టూర్స్ అనే పేరుతో ఎక్స్ కర్షన్ కు తీసుకువెళుతున్నారు. ఎన్నో దురదృష్టకరమైన సంఘటనలు గతంలో కూడా జరిగాయి. దాన్ని అరికట్టడానికి సిలబస్ లోనే ప్రభుత్వం తరపున కొన్ని ప్రాంతాలు ఐడెంటిఫై చేసి, ఆ ప్రాంతాలకే విద్యార్థులను క్షేత్రపర్యటనకు తీసుకువెళ్లేటట్లు ఏర్పాట్లు చేసి, జిల్లా కలెక్టర్లతో, డిఇఓలతో ఆదేశాలిస్తే చాలా ఉపయోగపడుతుంది. ముఖ్యంగా వీళ్లందరూ గమనించాల్సిందేమంటే సిలబస్ లో

("స్వామినాథన్ కమిషన్ రిపోర్టును వెంటనే అమలు చేయాలి, రైతాంగానికి వెంటనే గిట్టుబాటుధరలు కల్పించాలి " అంటూ నినాదాలు చేస్తూ తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన కొంతమంది గౌరవ సభ్యులు సభకు అంతరాయం కలిగించసాగారు.)

సార్, రోజూ వీళ్లు (తెలుగుదేశం పార్టీకి సంబంధించిన గౌరవ సభ్యులనుద్దేశించి మాట్లాడుతూ) ఈ విధంగా చేస్తూ కనీసం క్వశ్చన్స్ కూడా రానివ్వడం లేదు, ప్రతిరోజూ కూడా ఇలాగే వుంది.

(ప్రతిపక్ష సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

ఇటువంటి సందర్భాలలో నేను మీ ద్వారా దయచేసి మంత్రి గారిని కోరేదేమంటే, ఖచ్చితంగా ప్రతి పాఠశాలలో కూడా సిలబస్ లో జతపరిచే ఏర్పాటు చేస్తే

(అంతరాయం)

కనీసం, మంత్రిగారు దీనికి స్పందించి రాబోయే రోజుల్లో డిఇఓల ద్వారా, జిల్లా కలెక్టర్ల ద్వారా ఆదేశాలిచ్చి ప్రతి పాఠశాలలో కూడా సిలబస్ లో పర్యాటక ప్రదేశాల సమాచారాన్ని జతపరిచినపుడు, విద్యార్థులకు మనం సెక్యూరిటీ కల్పించగలుగుతాము. ఈ ఎడ్యుకేషన్ టూర్స్ అనేవి ఎంతో అవసరం.

("మద్యం, బిరియానీలతో అప్పులపాలా? రైతాంగానికి ఇచ్చే గౌరవం ఇదా? హవ్వా? , అప్పుల పాలు, అత్తహత్యలు నిత్యకృత్యం, కాంగ్రెస్ నేతలకు అవినీతి భోజ్యం, స్వామినాథన్ కమిషన్ సిఫార్సులను వెంటనే అమలు చేయాలి "అంటూ తెలుగుదేశం పార్టీ గౌరవ సభ్యులు ప్లకార్డులు పట్టుకుని, బ్రెజర్ బెంచెస్ వద్ద నిలబడి నినాదాలు చేస్తూ సభకు అంతరాయం కల్పించసాగారు)

అధ్యక్షా, ఇది చాలా అన్ షేయర్. ప్రతిరోజూ, కష్టపడి ఎంతోమంది సభ్యులు, ఎన్నో ప్రశ్నలు వేస్తే ఒక్క ప్రశ్న వస్తుంది, ఆ ప్రశ్నను కూడా వీళ్లు రానియ్యకుండా చేస్తున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీరు మీమీ స్థానాలకు వెళ్లండి. Go back to your seats.

శ్రీ నాదెండ్ల మనోహర్ : అధ్యక్షా, అసలు సభను సడిపించే ఉద్దేశం కూడా నీళ్ళకి లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఒక్కనిమిషం..... మనోహర్ గారు మీరు కూర్చోండి. చూడండి, ఇప్పుడు ఈ అంశాలన్నీ చర్చించే మార్గాలన్నీ మీకు చెబుతాను. Please go back to your seats now. See, do not compel the Chair to take action. ఈ రోజే మాట్లాడమని చెప్పాను, ఈ రోజు బడ్జెట్ వైండింగ్ అప్ మీరే చేస్తున్నారు, దానిపైన మీరు మాట్లాడండి. సభ అనేటువంటిది ముందుకు జరగాలి, ఈ విధంగా అడ్డుకుంటే మాత్రం బాగుండదు. Then you are only compelling the Chair to take action, please understand. మీరు కూర్చోండి, ప్రశ్నోత్తరాలు అయిపోగానే గవర్నమెంట్ స్టేట్మెంట్ చేస్తుంది. ఈ రోజే చర్చించండి. వైండింగ్ అప్ మీరే చేస్తున్నారు.

("స్వామినాథన్ కమీషన్ రిపోర్టును వెంటనే అమలు చేయాలి, రైతు వ్యతిరేక ప్రభుత్వం డౌన్, డౌన్ " అంటూ ప్రధాన ప్రతిపక్ష సభ్యులు సభకు అంతరాయం కల్పించసాగారు)

మిస్టర్ స్పీకర్ : You see, I have to run the House. ప్రశ్నోత్తరాలు అయిపోయిన వెంటనే స్టేట్మెంట్ వుంది. స్వామినాథన్ కమీషన్ రిపోర్టు, జయతీ ఘోష్ రిపోర్టు చర్చించడానికి అవకాశం ఇస్తాను. You kindly avail it. ఇంతకుముందే రామకృష్ణుడు గారు చెప్పారు, లేదంటే ఇప్పుడు ఇమిడియట్గా టేబుల్ చెయ్యాలంటే గవర్నమెంట్ చెబుతుంది. గవర్నమెంట్ వైపు నుంచి కూడా మొన్న జరిగిన వంట సస్టం గురించి స్టేట్మెంట్ ఇస్తామన్నారు. ఆ స్టేట్మెంట్లో స్వామినాథన్ కమీషన్ రిపోర్టు, జయతీ ఘోష్ రిపోర్టు రెండూ కలిపి స్టేట్మెంట్ చేయడానికి సాధ్యం కాదు. మీకు కావాలంటే ప్రత్యేకమైన సమయం మీకు కేటాయిస్తాను. లేకుంటే ఈ రోజే మాట్లాడతాము అంటే, బడ్జెట్ వైండింగ్ అప్ చేసేది మీరే కాబట్టి, ఆ సమయాన్ని మీరే ఉపయోగించుకోండి. మిగతా ఫ్లోర్ లీడర్లకు కూడా అదే ఆప్షన్ చేస్తున్నాను. బడ్జెట్లో మీకు సమయం వుంటుంది, దాన్ని మీరు వాడుకోండి. కానీ సభలో ఏం జరగద్దు అంటే then you are only compelling me to take action.

(" సార్, సభలో అడిగిన వాటికి జవాబు చెబుతున్నారా? బయట పేపర్లో వచ్చిన వాటికి మాత్రం సమాధానం చెబుతున్నారు గాని", అంటూ సభ్యులు శ్రీ కరణం బలరామ కృష్ణమూర్తి, " ఉత్పత్తి మాటలు కట్టిపెట్టి, రైతాంగానికి గిట్టుబాటు ధరలు కల్పించాలి " అంటూ మరికొంతమంది తెలుగుదేశం పార్టీకి సంబంధించిన గౌరవ సభ్యులు లేచి నిలబడి తమ తమ స్థానాల నుంచి నినాదాలు చేస్తూ సభకు అంతరాయం కలిగించసాగారు.)

శ్రీ ఎన్. కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి (వాయల్పాడు): ప్రతిరోజూ, ఈ విధంగా బిజినెస్ జరక్కుండా చేస్తే మేం ఏం చేయాలి సార్?

MR. SPEAKER : Yes, please sit down now, Manohar garu....

(ప్రధాన ప్రతిపక్ష సభ్యులు సభకు అంతరాయం కలిగించసాగారు)

శ్రీ నాదెండ్ల మనోహర్ : అధ్యక్షా, దయచేసి మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. ఈ విద్యార్థులకు ప్రైవేట్గా కానివ్వండి, ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో కానివ్వండి సిలబస్లో చేర్చి, ప్రతి జిల్లాలో వున్న చారిత్రాత్మక

(ప్రధాన ప్రతిపక్ష సభ్యులు సభకు అంతరాయం కలిగించసాగారు)

MR. SPEAKER : Please sit down now, ఇప్పుడు దీనిలో కన్ఫ్యూషన్ లేదు. అన్ని అవకాశాలు మీ ముందు వుంచాను నేను. సభ ముందుకు వెళ్ళాలి. కానీ ఈ విధంగా అయితే కుదరదు.

(ప్రతిపక్ష నాయకులు శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్‌కు మాట్లాడటానికి అవకాశం యివ్వాలని కోరుతూ తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన గౌరవ సభ్యులు సభకు అంతరాయం కలిగించసాగారు)

MR.SPEAKER: One request Devender Goud Garu, నేనైతే అన్ని సూచనలు మీ ముందు పెట్టాను, మరి దీన్ని ఏ విధంగా టేకప్ చెయ్యాలని మీరే నాకు సూచన యివ్వండి.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్ (మేడ్చల్): స్పీకర్ సార్, మనం శాసన సభ్యులకు ఒక ప్రధానమైనటువంటి అంశమే ఇది. మీకు తెలియనిదేం కాదు. దాంట్లో అన్ని రాజకీయ పక్షాలు కలుపుకొని, ఈ రోజు ఢిల్లీలో కూడా చాలా పెద్ద ఉద్యమం కూడా అక్కడ నడుస్తోంది. శాసన సభ్యులుగా ఈనాడు రైతాంగ సమస్యలపైన చర్చించుకుని, శాసన సభ ఏం అభిప్రాయపడుతోందో తెలియజేయాల్సిన బాధ్యత కూడా మనపైన వున్నదనేది మా యొక్క ఆందోళన. లేకపోతే, ఇక్కడేదో సభ జరక్కుండా చేసి, మేమేదో గొడవపెట్టి సభ జరక్కుండా చేయాలనే ఉద్దేశం మాకెందుకు వుంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ : నేను కొన్ని సూచనలు ఇచ్చాను, దానిపైన మీ అభిప్రాయం చెప్పండి.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్ : మాకు కావలసిందేమంటే, తమరు దయచేసి గ్రహించి ఇన్ని రోజులుగా మనము మాట్లాడుతున్నాము, ఈ రాష్ట్రంలో రైతుల ఆత్మహత్యలు పెరిగిపోతున్నాయి, అనేక ఇబ్బందులున్నాయి, దీనికి ఒక పరిష్కారం లేని సమస్యగా తయారైపోతున్న ఈ సందర్భంలో ఒక బాధ్యత గల ప్రభుత్వంగా ప్రభుత్వం ఏం చేయదలుచుకున్నది, ఏం చేస్తే బాగుంటుందో, దీనికి అత్యంత ప్రాధాన్యత నిచ్చి, రైతాంగ సమస్యల చర్చించాల్సిన అవసరముందని మేము భావిస్తున్నాము. దయచేసి, ఎలాగో సమయం కూడా అయ్యింది కాబట్టి, తమరు దయచేసి అలావ్ చేస్తే దీనిపైన చర్చ చేసుకుందాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఇప్పుడూ... దేవేందర్ గౌడ్ గారు ఇందులో రెండు ఇస్యూలు వున్నాయి. మీరు స్టేట్‌మెంట్ చేయమన్నారు. Government is making the Statment. ఇప్పుడే ప్రశ్నోత్తరాల తరువాత స్టేట్‌మెంట్ వుంది. స్వామినాథన్ మరియు జయతీ ఫూడ్ కమిషన్ రిపోర్టులపైన మీ అందరితో మాట్లాడి, we will fix up the time. లేకుంటే ఈ రోజు మీరు కావాలంటే, బడ్జెట్‌లో వైండింగ్ అప్ మీరే చేస్తున్నారు, కాబట్టి దాన్ని మీరు ఉపయోగించుకోండి.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్ : ఇక్కడేమయ్యిందంటే సార్, వరదలకు సంబంధించింది అది సెవరేట్ ఇస్యూ. నాళ్ళను ఎప్పుడో అడిగాము మేము, నాళ్ళ స్టేట్‌మెంట్ ఇస్తామని అన్నారు, తమరు ఈ రోజు ఇప్పిస్తే సంతోషమే. కానీ మొత్తం రైతాంగ సమస్యలపైన, ముఖ్యంగా గిట్టుబాటు ధరలపైన స్వామినాథన్ కమిషన్ కూడా మీరు వేసిన కమిషన్...

మిస్టర్ స్పీకర్ : దానిపైన ఏం చర్చ కావాలో చెప్పండి, when do you want a discussion.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్ : సెంట్రల్ లో స్వామినాథన్ కమీషన్ వేశారు, రాష్ట్రంలో జయతీ ఘోష్ కమీషన్ వేశారు, ఇప్పటికీ నాలుగు సంవత్సరాలు అవుతుంది కాబట్టి దీన్ని సీరియస్ గా తీసుకుని డిస్కస్ చేయాలనేదే మా అభిప్రాయం తప్ప ఇంకొకటి కాదు.

MR. SPEAKER : Devender Goud Garu, that's not the issue. అది ఎప్పుడు టేకప్ చేద్దామనేది మీ అందరితో మాట్లాడి నేను టైం ఫిక్స్ చేస్తాను. Please sit down.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్ : కాదు సార్, ఇప్పుడు ప్రతిసారీ, ప్రతిరోజూ కూడా అట్లాగే అవుతున్నది. మాట్లాడండి, మాట్లాడండి టైము ఫిక్స్ చేస్తామంటూ వుంటే సమస్యలన్నీ కూడా పోతూ వున్నాయి. ఆ సీరియస్ నెస్ అర్థమవుతుంది. ఇక్కడ శాసనసభలో కూడా గట్టిగా చర్చించినారు, చర్చించిన తరువాత దానికో పరిష్కార మార్గాన్ని కూడా కనుక్కున్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏం చేస్తుంది, మన చేతుల్లో వున్నంతవరకూ మనమేం చేస్తున్నాం ఇవన్నీ ప్రజలకు తెలియాలి కదా.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఇప్పుడు మీరు చర్చించాలంటున్నారు, చర్చించడానికి ఈ రోజు బడ్జెట్ లో అవకాశం వుంది ఉపయోగించుకోమన్నాను. ప్రత్యేకమైన చర్చ కావాలంటే....

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్ : బడ్జెట్ లో అనేకమైన సమస్యలు వస్తాయి. ఒక్క సమస్యగా లేదు కదా, అనేక సమస్యలు వస్తూ వుంటాయి...

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీరు నిన్ననే మూడు గంటలు మాట్లాడారు.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్ : అందుకే స్పెసిఫిక్ గా మనం రైతు సమస్యలపైనే చర్చిద్దాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ : అందుకే దేవేందర్ గౌడ్ గారు దీనికేమి చేద్దామంటే, మీ అందరితో టైం ఫిక్స్ చేస్తాను. ఈ రోజు నేను టీ బ్రేక్ లో మాట్లాడి టైం ఫిక్స్ చేస్తాను. Yes, We will fixup the time during the tea break. మీ అందరినీ పిలిచి టీ బ్రేక్ లో మాట్లాడి టైం ఫిక్స్ చేస్తాను. Now, thats enough. మీ అందరితో మాట్లాడతాను. వెంకట్ రెడ్డి గారితో, నర్సింహయ్య గారితో, దేవేందర్ గౌడ్ గారితో అందరితో మాట్లాడుతాను.

SRI C.DAMODAR RAJANARASIMHA: Sir, with regard to educational, botanical tours, there are no such proposals with us. But the suggestions given by the Hon'ble Member will be taken into consideration. గతంలో కొన్ని సంఘటనలు జరిగాయి వరంగల్ లో పిల్లలు హెడ్ మాస్టర్ ద్వారా ఖమ్మంకెళ్లారు, అక్కడ ఒక చిన్న సంఘటన జరిగింది.

ఉ.9.20

భవిష్యత్తులో గైడ్ లైన్సు, రూల్సు, తీసుకొచ్చి మేనేజ్మెంటు కాని ప్రభుత్వ పాఠశాలల హెడ్ మాస్టర్, పిల్లలను ఎక్స్ కర్షన్ కు తీసుకొని వెళ్లేటప్పుడు డిఇఓ నుంచి కాని కలెక్టర్ నుంచి కాని ప్రయర్ పర్మిషన్ తీసుకోవాలి అని త్వరలో గైడ్ లైన్సు, రూల్సు కూడా ఫ్రీమ్ చేయబోతున్నాము.

శ్రీ నాదెండ్ల మనోహర్: అధ్యక్షా, నేను మంత్రిగారిని స్పెసిఫిక్ గా అడిగాను. దీని గురించి జిల్లాల వారిగా సమీక్ష జరిపి ఆ ప్రాంతాలలో ఉన్న ఇంపార్టెంటు ప్లేసెస్ కానీయండి, బొటానికల్ గార్డెన్సు కానీయండి, జులాజికల్

పార్కు ఉన్నాయి వాటిని , పైన్ పార్కులు ఉన్నాయి. వాటిని సిలబస్ లో చేర్చాల్సిన అవసరం వున్నది. మెయిన్ పాయింట్ ఫ్రయివేటు స్కూల్స్ కూడా మనకు రెగ్యులర్ గా ఎక్స్ కర్షన్, ఎడ్యుకేషన్ టూరు అంటున్నారు. They are nothing but excursions.

శ్రీ కొమిరెడ్డి రాములు(మెట్వల్లి): అధ్యక్షా, ఈ ఎడ్యుకేషన్ టూర్స్ కాని ఎక్స్ కర్షన్ కాని విద్యార్థులకు చాలా లాభం చేస్తున్నాయి. మొన్న అంబర్ పేట గ్రామం, కథలాపూర్ మండలం నుంచి స్కూలు పిల్లలు అందరు వచ్చి అసెంబ్లీ చూశారు. అసెంబ్లీలో మీతో కలిశారు, మిగతా నాయకులను కలిసి పోయినారు. ఆ మండలంలో ఉన్న వేరే విద్యార్థులు ఇక్కడకు వచ్చేందుకు ప్రయత్నం జరుగుతావున్నది. తమరు కూడా అందరిని లిబరల్ గా రానిస్తున్నారు. అట్లాగే మీరు ఇన్స్టిట్యూట్ తీసుకున్నట్లుగా మన ఎంఎల్ఎలు అందరు కూడా వారి, వారి నియోజకవర్గాలలో ఇన్స్టిట్యూట్ తీసుకొని విద్యార్థులను ఎక్స్ కర్షన్ కు తీసుకొని వస్తే బాగుంటుంది. మంత్రిగారు ఎక్స్ కర్షన్ గురించి మర్చిపోయారు, ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటులో కూడా దానిని మర్చిపోయారు. ఒక ప్రోగ్రామ్ గురించి ఫండ్స్ గ్రామల్లో మొబైల్జ్ చేయాలి. మొన్న నేను ఎస్ఎస్సి సెంటర్స్ కోసం అడిగాను. రూరల్ ఏరియాస్ లోపల ఎస్ఎస్సి సెంటర్స్ పెట్టేటప్పుడు ఇన్ని నార్మస్ ఉండాలా? ఇన్ని కాకూసులు ఉండాలా? మేడేపల్లి మండలంలో బండలింగాపురం అని చెబుతూవుంటే, మంత్రిగారిని అడిగితే సెక్రటరీగారు అంటారు , సెక్రటరీగారిని అడిగితే మంత్రిగారు అంటారు. ఇక్కడ అయితే కిలోమీటరుకు ఒక సెంటర్ వున్నది. సెక్రటరీగారికి చదువు మీద అవగాహన లేదు.

SRI C. DAMODAR RAJANARSIMHA: The question is related to botanical tours. క్వెస్టన్ చూస్తే ఎస్ఎస్సికి సంబంధంలేదు. ఎస్ఎస్సి సెంటర్స్ మీద క్వెస్టన్ వేయండి, జవాబు ఇస్తాను రాములుగారు. The suggestion given by the Hon'ble Member is a good suggestion. It will be examined at an appropriate time. We will examine and take a decision.

శ్రీ నాదెండ్ల మనోహర్(తెనాలి): అధ్యక్షా, మంత్రిగారు చెప్పారు అనేక దురదుష్టకర సంఘటనలు మన దృష్టికి వచ్చాయని, చిన్న పిల్లలను చాలామంది రివర్సుసైడ్ కు తీసుకొని వెళుతున్నారు. గతంలో కొంతమంది రివర్స్ లో మునిగిపోయారు. అటువంటివి జరగకుండా ముందు స్పెసిఫిక్ ఇన్స్ట్రక్షన్స్ ఇచ్చి, ఆ ప్రాంతాలకు తీసుకొని వెళ్లే టల్లు ఏర్పాట్లు చేయమని, మంత్రిగారిని ఆదేశాలు ఇవ్వమని కోరుతున్నాను.

SRI C.DAMODAR RAJANARSIMHA: Already, guidelines and rules are being prepared. త్వరలోనే గైడ్ లైన్స్, రూల్స్ ఇవ్వబోతున్నాము. ఫ్రయివేటు మేనేజ్మెంటు కాని ప్రభుత్వ పరంగా హెడ్ మాస్టర్ కాని, కలక్టర్ దగ్గర నుంచి డిఇఒ నుంచి కాని అనుమతి తీసుకోవాలని ఆదేశాలు జారీచేయబోతున్నాము.

కృష్ణా జిల్లాలో ఆయేషా మీరా హత్య కేసులో పురోగతి

ప్రశ్న నెం . 102 (9322)

సర్వశ్రీ/ శ్రీమతి దేవినేని ఉమామహేశ్వరరావు(నందిగామ), కె.అచ్చన్నాయుడు(హరిశ్చంద్రాపురం), కె. వెంకటేశ్వరరావు, పడాల అరుణ(గజపతి నగరం), ఎ. ఉమా మాధవరెడ్డి(భోన్గిరి), ఎల్.లలిత కుమారి(పలమనేరు) - గౌరవనీయులైన హోం శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

- అ) కృష్ణా జిల్లాలో 40 రోజుల క్రిందట హత్యకు గురైన బి.ఫార్మసి విద్యార్థిని ఆయేషా మీరా హత్య కేసులో ఎలాంటి ప్రగతిలేని విషయం వాస్తవమేనా;
- ఆ) ఈ కేసులో ప్రమేయం కలిగివున్న నేరస్తుని రక్షించేందుకు ప్రయత్నిస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా;
- ఇ) అయితే, ఆ వివరాలేమిటి?
- ఈ) రాష్ట్రంలో గత 4 సంవత్సరాలలో జరిగిన హత్యలు, మానభంగాలు, కిడ్నాప్ల సంఖ్య ఎంత, ఆ వివరాలు ఏమిటి?

హోం శాఖ మంత్రి (శ్రీ కె.జానారెడ్డి):

- అ) అవునండీ, ఇబ్రహింపట్నంలోని నిద్రూ కాలేజ్ ఆఫ్ సైన్సు అండ్ టెక్నాలజీలో మొదటి సంవత్సరం బి.ఫార్మసి చదువుతున్న ఆయేషా మీరా అనే విద్యార్థిని 27.12.2007వ తేదీన గుర్తు తెలియని దుండగులు కిరాతకంగా హత్య చేశారన్న విషయం వాస్తవం . స్థానిక పోలీసులు ఐ.పి.సి. 302వ సెక్షన్ క్రింద దర్యాప్తును చేపట్టడం జరిగింది. సిఐడి ఈ దర్యాప్తును పర్యవేక్షించింది. కేసు తదుపరి దర్యాప్తును చేపట్టవలసిందిగా సిఐఐ ని కోరడమయింది.
- ఆ) లేదండీ.
- ఇ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.
- ఈ) రాష్ట్రంలో గత నాలుగు సంవత్సరాలలో విద్యార్థినులపై జరిగిన హత్యలు, మానభంగాలు, కిడ్నాపుల సంఖ్యకు సంబంధించిన వివరాలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి హత్యలు 2004లో 4, 2005లో 2, 2006లో 5, 2007లో 2, మానభంగాలు 2004లో 19, 2005లో 8, 2006లో 20, 2007లో 26, కిడ్నాప్లు 2004లో 13, 2005లో 12, 2006లో 25, 2007లో 38 జరిగాయి.

శ్రీ దేవినేని ఉమామహేశ్వరరావు: అధ్యక్షా, కృష్ణా జిల్లాలో ఇబ్రహింపట్నంలోని నిద్రూ కళాశాలలో చదువుతున్న 19 ఏళ్ల ఆయేషా మీరాను ఘోరంగా క్రూరంగా హత్య చేయడమే కాకుండా అత్యాచారం చేసిన సంఘటన జిల్లా ప్రజలను రాష్ట్ర ప్రజలను కుదిపివేసింది. ఈ విషయంలో మంత్రిగారి సమాధానంలో కూడా దుండగులు కిరాతకంగా హత్య చేశారన్న విషయం వాస్తవం అని చెప్పారు. ఫస్టు ఇన్ ఫర్మేషన్ రిపోర్టు చాలా స్పష్టంగా ముద్దాయి ఎవరో కూడా తెలియదని రాయడం జరిగింది. అదే విధంగా అఫెన్సు ఏ టైమ్ లో పోలీసు స్టేషన్ కు వెళుతుంది అనేది 9 గంటల టైమ్ లో ఎఫ్ఐఆర్ రాయడం జరిగింది. వాస్తవంగా హత్య జరిగింది. ఈ హత్య మీద అక్కడ ఉన్న కథనాలు కానీయండి పత్రికల్లో వచ్చిన కథనాలు కానీయండి ఒకటిన్నర, రెండున్నర, మూడు గంటల ప్రాంతంలో జరిగిందని చెప్పి వివిధ కథనాలు పత్రికల్లో వస్తున్నాయి. సెన్సేషన్ హత్య ఒక

విద్యార్థిని హత్య జరిగినప్పుడు హత్యకు సంబంధించి వెంటనే పోస్టుమార్టమ్‌కు పంపించవలసిన అవసరం వున్నది. వాస్తవంగా అయితే ఇక్కడ జరిగిన సంఘటనలో 6 గంటలు కల్లా హాస్టల్ వార్డెన్ భర్త పోలీస్ స్టేషన్‌లో ఇన్‌ఫర్మేషన్ ఇవ్వడం జరిగింది. బ్లాక్‌టు క్రింద ఇద్దరు కానిస్టేబుల్లు వచ్చి బాడిని 6 గంటల లోపు తీసుకొని వెళ్లడం జరిగింది. ఈ 6 గంటల లోపే హాస్టల్ వార్డెన్ అక్కడ సంబంధించిన ఎంపిసిని పిలిపించడం ఆ ఎంపిసి పోలీసుల కంటే ముందే వచ్చి వెళ్లడం జరిగింది. బ్లాక్‌టు వచ్చిన తరువాత ఆరున్నర గంటలకు ఎఎస్‌ఐ వచ్చారు. 7 1/2 గంటలకు ఎస్.ఐ., సి.ఐ. వచ్చారు. 10 గంటలకు ఎంపిసి వచ్చారు. 10 1/2, 11 గంటల మధ్య సి.సి.గారు వచ్చారు. ఎవరు కూడా సీన్ ఆఫ్ అఫెన్సు ప్రాటక్టు చేద్దామని ఆలోచన ఒక్క అధికారి కూడా చేయలేదు. దగ్గర, దగ్గర 50 మంది మీడియా వారు కానీయండి, గ్రామస్థులు కానీయండి వచ్చారు. ఫింగర్ ఫ్రింట్లు, ఫుట్ ఫ్రింట్లు తీసుకోలేదు. చాలా నిర్లక్ష్యం వహించారు. మీకు ఎఫ్‌ఐఆర్ కాపీ పంపిస్తున్నాను. మధ్యాహ్నం 3.30 లకు పోస్టుమార్టానికి ఈ బాడి పంపించారు. మీకు తెలుసు ఏదైనా **seminal stains** 12 గంటలలోపే దొరికే అవకాశం వుంది. కాని ఇక్కడ తల్లిదండ్రులకు ఆరు, ఆరున్నర గంటలకు ఫోను చేయడం జరిగింది వాళ్లు 8 గంటల కల్లా స్పాటుకు రావడం జరిగింది. కనీసం తల్లిదండ్రులకు పాప ఏవిధంగా చనిపోయింది, బాడి ఏవిధంగా పడింది కాని ఏ మాత్రం కూడా చెప్పిన పరిస్థితి లేదు. వాళ్లు సాయంత్రం మూడున్నర గంటల వరకు బాడి పోస్టుమార్టమ్ వెళ్లేవరకు కూడా అక్కడ ఏడుస్తున్నారే తప్ప కనీసం ఎస్‌ఐ, సి.ఐ., ఎంపిసి, సిపి కాని బాడిని చూపించిన పరిస్థితి లేదు. అంతకు ముందు రోజు అయేషా తల్లి దింపిన పరిస్థితి లగేజీ, ఒక విజపి సూటు కేసు వున్నది. దాని తాళం టాయిలెటు బాక్సులో పెట్టడం జరిగింది. ఆ టాయిలెటు బాక్స్ టిఫిన్ బాక్స్ మీద పెడితే వీళ్లు క్రియేట్ చేసిన ఉన్మాది ఆ టాయిలెటు బాక్సు సీలు తీసి ఆ బాక్స్‌ను ఓపెన్ చేసి చిందరవందరగా చేయడం జరిగింది. ఎంత దారుణం అంటే పోలీసులు ఆ బాక్సుని కాపాడి ఫింగర్ ఫ్రింట్లును కాపాడే పరిస్థితిలో బాడి వెళ్లిపోతున్నప్పుడు టాయిలెటు బాక్సును కూడా తీసుకొని వెళ్లడం జరిగింది. అప్పుడు తల్లిదండ్రులు అడిగారు ఈ పోస్టుమార్టమ్ చేసేముందు మాకు బాక్స్ , బట్టలు అన్ని ఇస్తామన్నారు ఫింగర్ ఫ్రింట్లు ఏ మాత్రం అవసరం లేదని ఇవ్వడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ సభలో మేనమామ చేతి వ్రాత అని అనుమానం వుందని చదివారు. వాస్తవంగా ఆ మేనమామ అనే అతను సంవత్సరంన్నర క్రితమే చనిపోయినట్లు తల్లిదండ్రులు చెబుతున్నారు.

ఉ. 9.30

కావాలని పోలీసులు నిర్లక్ష్య ఎందుకు చేశారు? పోస్ట్ మార్టానికి మూడున్నర గంటల దాకా ఎందుకు కాపాడ లేదు? సిబిసిఐడి ఇన్వెస్టిగేషన్ అని చెబుతున్నారు. సిబిసిఐడి ఐ.జి., గారు స్పాట్‌లోకి వెళ్లి ఏమి చేశారు? ఎంత మంది నిందితులను అరెస్టు చేశారు? ఎంత మంది నిందితుల నుండి డియన్‌ఏ తీసుకున్నారు? ఎంత మంది చేతి వ్రాతలు తీసుకున్నారు? ఎంత మంది దగ్గర పాలిగ్రాఫ్ తీసుకున్నారు? వాస్తవంగా అక్కడ జాతీయ మహిళా కమిషన్ సభ్యులు వచ్చే వరకు కూడా నార్కో అనాలసిస్‌కు పంపించాలని గాని, దగ్గర దగ్గర 62 రోజులు అయింది. దగ్గర దగ్గర 80 మంది పోలీసులు నిందితులను పట్టుకోవడానికి వున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్: సమాధానము మినిస్టర్ గారు చెప్పనీయండి.

శ్రీ కె. జానా రెడ్డి: అధ్యక్షా, 6.00 గంటలకు విషయం తెలిసిన తర్వాత కేసు 9.00 గంటలకు రిజిస్టర్‌లో రాయడం జరిగింది. ఈ రెండు, మూడు గంటలలో విషయం తెలియడం, అందుకు

సంబంధించిన అధికారులు చేరటం అనేటటువంటిది నిజంగా కావాలని ఆలస్యం చేసినట్లా? లేక పరిస్థితులు ఏమి సంభవించినాయి అనే విషయాన్ని గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా వెంటనే నిర్ధారణ చేయడానికి వీలు కాదు. కాని వారి యొక్క ఉద్దేశము ఆలస్యము చేసినట్లువంటి కారణాన్ని వారు అర్థము చేసుకోవాలంటే అది ప్రభుత్వం పరిశీలనలోకి తీసుకొని వెంటనే ఇన్వెస్టిగేషన్ ఆఫీస్ కు తీసుకొని వచ్చినదా? ఎన్క్వైరీ చేసి ఆలస్యము జరుగడానికి గల కారణాలు ఏది? పోలీసుల నిర్లక్ష్యము ఏమన్నా వుందా? పోలీసు in-action వున్న ప్రభుత్వం తప్పనిసరిగా చర్యలు తీసుకుంటుంది. అది మొదటి విషయం. రెండవది ఈ కేసు విషయంలో గౌరవ సభ్యులు గమనించాలి. ఇందులో ప్రభుత్వానికి ఏదైన నిర్లక్ష్యం చేయాలని గాని, లేక ఏదైనా collusion చేయాలనే ఉద్దేశాలు వున్నాయా అనే అంశము గమనించవలసిన అవసరం వుంది. ప్రభుత్వం ఈ కేసును ఒక చాలేంజ్ గా తీసుకొని ఈ కేసులోని దోషులను పట్టుకోవాలని, కేసును వెలికి తీయాలనే చాలా విశ్వ ప్రయత్నం చేస్తున్నటువంటి విషయం. ఈ కేసు ఒక మిస్టరీగా తయారు అయినటువంటి విషయం ఇది కేవలం మేము మాటలతో, వాదనలతో నమ్మించడం ఒప్పించడం అనేటటువంటి అంశం కాదు. ఒక్కొక్కసారి ఈ జరుగునటువంటి తీరులో త్వరగా వెలికి తీయడానికి ఆలస్యము జరుగుతున్న మాట వాస్తవం. ఈ ఆలస్యానికి ప్రభుత్వం చాలా సిరియస్ గా తీసుకొని దీనిని వెలికి తీసి ప్రజల ముందు పెట్టాలనేటటువంటిదే మా అభిమతం. అందుకు అవసరమైన అన్ని చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. ఒక వేళ ఇందులో ఏదైన అధికారుల నిర్లక్ష్యము ఏమి అయిన వున్న లేకపోతే పోలిటీషన్ collusison వున్న లేక ఎవరైనా సిఫారస్సుకు లొంగి వున్న ఆధారాలు ఎవరి దగ్గర నుంచి అందిన లేక మీరు వాస్తవాన్ని తెలుసుకున్న తప్పనిసరిగా వాటి మీద యాక్షన్ తీసుకోవడంతో పాటు అటువంటి collusion ఎక్కడ ఏమి లేవు అని చెప్పి మీ అందరికీ తెలియజేయడానికి కనీసం ఈ కేసు విషయంలో మూడు, నాలుగు రోజులకు ఒకసారి నేను వివిధ ఆఫీసర్లతో మాట్లాడి తెలుసుకుంటున్నాను. కనీసం నాకు ఎవరైన సరే ఈ కేసు విషయమును వెలికి తీయడానికి సహకరించాలని చెబుతున్నారు. కాని, కనీసం సిఫారస్సు చేసినటువంటి పరిస్థితి లేదు. అప్పుడప్పుడు కోనేరు రంగారావు అని, మిగత విషయాలన్ని వస్తున్నటువంటి విషయం. కాని, ఒక నాడు కూడా నాకు ఆయన ఫోన్ చేసి విషయం ఏమిటి అన్ని తెలిసి వుండలేదు. కాని, బయట వస్తున్న విషయాలు ఒక్కొక్కసారి అపోహ. ఒక్కొక్కసారి భ్రమ అయినప్పటికీ నిజా నిజాలను తప్పనిసరిగా నిర్ధారించడం జరుగుతుంది. ఈ క్రమములో అనేక మందికి వచ్చినటువంటి అనుమానాలు, అపోహలను అంతే కాదు ఒక్కొక్కసారి ఇటువంటి క్రిటికల్ కేసును ఇటు ప్రభుత్వం మీద అనుమానము వచ్చిన క్రిటికల్ కేసును వెలికి తీయాలిని వచ్చిన ఇంత కంటే highest సంస్థలు వున్న సంగతి మనకందరికీ తెలుసు. అది సిబిఐ సంస్థ ద్వారా ఈ కేసును విచారణ చేస్తే బాగుంటుందని, అప్పుడప్పుడు గౌరవ సభ్యులు లేక ఇప్పుడు ప్రతి పక్షానికి సంబంధించినటువంటి సభ్యులే అక్కడక్కడ అన్న సంఘనలను పేపరులో చూశాము. దీని యొక్క పారదర్శకతను నిరూపించడానికి గాని, కేసును వెలికి తీయడము గాని, ఇతరులకు అపోహలు కలుగకుండడానికి వెంటనే గమనించినటువంటి విషయాన్ని గౌరవ ముఖ్య మంత్రి గారు సిబిఐ విచారణకు ఆదేశించిందని, ఇప్పుడు సిబిఐ విచారణలో వున్నది. సిబిఐ విచారణ కొరకు ఆమోదించడము కొరకు నేను గవర్నమెంట్ కు తెలియపరిచినాము. అక్కడ నుంచి ఇంకా ఆమోదము రాలేదు. అయినప్పటికీ సిబిఐకి అప్పగించినామని, మేము చేతులు ముడుచుకొని కూర్చుండడం కాని, మేము బాధ్యత నుంచి తప్పించుకోవడం కాని కాదు. ఇంకా ఇప్పుడు 6 టీఎంలను ఏర్పాటు చేసి సుమారు 65 మంది పోలీసులు ఎక్స్ ఫర్ట్ ఇక్కడ వున్నటువంటి సిబిఐనిడి యొక్క సూపర్ విజన్ లో ఇని ఇంకా పరిశోధన జరుగుతున్నాయి. రేపు ఇన్వెస్టిగేషన్ పరిశోధన కూడా సాగుతుంది. ఇది సిబిఐ వచ్చేంత వరకు మేము అవసరమైనటువంటి క్లూస్ ను వెలికి తీసి వారికి అందించడానికి, వారికి సమన్వయంగా వుండటానికి ప్రభుత్వం కృషి చేస్తుందని సభకు తెలియజేస్తూ, అదే విధంగా ఎంత మందిని ఇప్పటి వరకు విచారించినాము అనే

విషయాన్ని సుమారు 500 మంది హ్యాండ్ రైటింగ్స్ను కలెక్టు చేశాము. అందులో నుంచి 44 మంది హ్యాండ్ రైటింగ్ experts కు టెస్టు కొరకు పంపించినాము. అదే విధంగా 30 మందిని ఇప్పటి వరకు డియన్'ని టెస్టుకు పంపించినాము. 27 మందికి లై డిటెక్టరును కూడా ఉపయోగించినాము. అందులో అప్పుడప్పుడు ఆరోపణలు చేస్తున్న సతీష్ కుమార్ను కూడా లైట్ డిటెక్టు చేయడం, డియన్'ని టెస్టు చేయడం, హ్యాండ్ రైటింగు చేయడం అన్ని జరిగినటువంటి విషయాన్ని గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. ఏది ఏమైనా ఈ కేసును వెలికి తీయడానికి ఇటు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చాలా తీవ్రంగా కృషి చేస్తుంది. సిబిఐను కూడా విచారణ చేపట్టిన తర్వాత సహకరించి దీనిని వెలికి తీసి బయట పెట్టడానికి కృషి చేస్తాము. ఇందులో దాపరికం లేదు. ఎవరి collusion లేదు. ఛాలేంజ్ను చాలా తీవ్రంగా తీసుకోవాలి. ఆలస్యము అయినందుకు ప్రభుత్వం కూడా చాలా విచారిస్తుంది. ఇది పారదర్శకత ప్రజలకు తెలియజేయడమే కాదు. ఇటువంటి వ్యక్తులను పట్టి , ఇటువంటివి జరుగకుండా చూడవలసినటువంటి బాధ్యత ప్రభుత్వానికి కూడా వున్నదని చెప్పి గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

جناب سید احمد پاشاہ قادری: ایٹیکر صاحب! 27 دسمبر 2007 کو درگا لیز ہاٹل میں عائشہ میراں کا جو واقعہ ہوا، وہ انتہائی افسوسناک بات ہے کہ ہماری ریاست میں مسلم عورتوں اور بچیوں کی عصمتوں کا، ان کی جان و مال کا کوئی تحفظ نہیں ہے۔ دو مہینے ہونے کو آئے لیکن آج تک اس تعلق سے کسی کو بھی نہ معطل کیا گیا اور نہ ہی کسی کو گرفتار کیا گیا۔ یہ ایک منصوبہ بند طریقہ سے جرم کیا گیا۔ ابھی ہوم منسٹر صاحب نے بتایا کہ پولیس جائے واردات پر وقت پر پہنچی، حالانکہ واقعہ ہو کر تین گھنٹے گزرنے کے بعد، میڈیا آنے کے بعد، اور لیزرس آنے کے بعد وہاں پولیس پہنچتی ہے۔ مطلب یہ ہے کہ اس واقعہ کے بارے میں پولیس کو پہلے سے اطلاع تھی، اور تین گھنٹے کے طویل عرصہ میں پورے evidences منادے گئے۔ ایک منصوبہ بند طریقہ سے، ایک وزیر کے افراد خاندان کے ملوث ہونے کے شبہ میں پورے لوگوں کو manage کر کے نارکوٹس کرایا گیا۔ وہاں کے وارڈن کا نارکوٹس کیوں نہیں کروایا گیا، بازو کے کمروں کے بچوں کا، اور اوجین کا نارکوٹس کیوں نہیں کرایا گیا؟ یہ سب سوالات اس لئے اٹھتے ہیں کہ درندگی کا مظاہرہ ایک مسلم بچی عائشہ میراں کے ساتھ ہوا۔ آج دو مہینے کے اس طویل عرصہ میں پولیس کی لاپرواہی ہوئی۔ پولیس کے اس واقعہ میں ملوث ہونے کا ثبوت یہ ہے کہ وہاں تین گھنٹے کے بعد پولیس پہنچتی ہے۔ ان لوگوں کو کیوں سپینڈ نہیں کیا جاتا؟ نہ وہاں کے پولیس کمشنر کو سپینڈ کیا گیا، نہ متعلقہ پولیس کے عہدہ دار کو سپینڈ کیا گیا۔ واقعہ تو ایک طرف مسلمہ ہے کہ ایک حادثہ اور incident ہوا، لیکن اس واقعہ کے بعد پولیس عہدہ داروں کی جو لاپرواہی ہے، اس پر کیوں action نہیں لیا گیا؟ اصل خاٹیوں کو نہ پکڑنے کے لئے پولیس کی سازش کے تحت evidence منایا گیا۔ ایٹیکر صاحب! آپ بتائیے ان کو کیوں سپینڈ نہیں کیا جاتا جبکہ یہ واقعہ ایک منصوبہ بند انداز میں ہوتا ہے؟ اس واقعہ کے بعد بیرسٹر اسد الدین اولیٰ صاحب و جیواڑہ کا دورہ کرتے ہیں، عائشہ میراں کی والدہ سے ملتے ہیں، وہاں کے پولیس کمشنر سے ملتے ہیں، وہاں دھرمادے کرا احتجاج کرتے ہیں، عائشہ میراں کی والدہ کو چیف منسٹر صاحب سے ملاتے ہیں۔ چیف منسٹر صاحب نے وعدہ کیا تھا کہ سی بی آئی انکو ایری ہوگی، لیکن آج سی بی آئی کی کوئی انکو ایری نہیں ہو رہی ہے۔ آج سی بی آئی یہ کہہ رہی ہے کہ یہ ایک چھوٹا کیس ہے، اس کو ہم سی آئی ڈی کے لئے دیتے ہیں۔ آپ بتائیے کہ یہاں پر اتنا سنگین واقعہ ہوتا ہے، انسانیت سوز واقعہ، جس کی ہر کوئی مذمت کر رہا ہے۔ دوسری بات یہ کہ آج تلگو دیشم پارٹی کی طرف سے جو question ڈالا گیا، اکبر صاحب اور ہم نے ان کا شکریہ ادا کیا، لیکن میں آپ کو بتاؤں کہ آپ کو مسلمانوں سے ہمدردی ہے، ہر اعتبار سے مسلمانوں کے ساتھ ہمدردی کا اظہار کرتا ہے، تو تلاب کٹہ میں نصرین بیگم اور اس کی دودھ پیتی بچی کو تلگو دیشم دور حکومت میں فائر کر کے مار دیا گیا، اس وقت آپ کی ہمدردی کہاں گئی تھی؟ کجرات میں مسلم عورتوں کی عصمتیں لوٹی گئیں، لیکن آپ وہاں اس حکومت کی تائید کرتے رہیں۔ وہاں ہزاروں مسلمانوں کا قتل عام کیا گیا، اس وقت آپ خاموش تماشا بنے رہے، لیکن آج عائشہ میراں کے ساتھ ہمدردی کر رہے ہیں۔ آج آپ سیاسی استحصال کے لئے عائشہ میراں کا مسئلہ اٹھاتے ہیں۔ اگر ہمدردی کرنا تھا، تو کجرات میں جب مسلمان مر رہے تھے، اس وقت آپ مرکز میں ان سے تائید واپس لے سکتے تھے۔ اس سلسلہ میں واضح طور پر اعلان کیا جانا چاہئے۔ اگر کوئی غیٹا کی بچی کے ساتھ یہ واقعہ ہوتا تو کیا حکومت خاموش بیٹھتی؟ لیکن چونکہ یہ واقعہ ایک مسلم بچی کے ساتھ ہوا ہے، اس لئے پولیس کے فرقہ پرست عہدہ دار خاموش ہیں۔ بتائیے کہ ہوم منسٹر کے پاس اس کا کیا جواب ہے؟

۹.40

శ్రీ నోముల సర్వహయ్య : అధ్యక్షా, నేను తమరి ద్వారా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి, హోమ్ మినిస్టర్ గారి, ప్రభుత్వం యొక్క అటెన్షన్ డ్రా చేయదలచుకునేదేమిటంటే, దరఖాస్తులోని లాస్ట్ పార్సన్ ఒకసారి చూడండి. “పాపను ఎవరో కావాలని చంపివేశారు, ఈ పాపపై ఏదైనా అధికారము జరిగిందేమోనని

అనుమానం ఉంది “ అని వ్రాసి ఉంది. ఇది మెటీరియల్ ఫ్యాక్ట్. ఎఫ్.ఐ.ఆర్.లో క్రైమ్ నంబరు 477, సెక్షన్ 302 అని మాత్రమే వ్రాశారు. పెద్దలు ముఖ్యమంత్రి కూడా డాక్టరు కాబట్టి, నేను వారిని ఒకటి రెక్విస్టు చేసేదేమిటంటే, వాళ్ళ అధికారుల తీరుతెన్నులు ఎలా ఉన్నాయో చూడండి. ఇది కూడా మెటీరియల్ ఫ్యాక్ట్. సార్, పోస్టు మార్టమ్ కు సంబంధించి, ఫస్ట్ పేజీలో హెడ్, నెక్ ఉంది. బి.సి. లో ఛెస్ట్ ఉంది. డి పార్ట్ abdomen అని ఉంది. ఇది చదవడం అంత బాగుండదు. చివరిది, ఐటెమ్ నంబరు 13 ను ఒకసారి గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు దయచేసి చూడండి. నేను అనేది ఏమిటంటే, ఇక్కడ మీకెవరికీ ఆపాదించవలసిన వని లేదు. ఎఫ్.ఆర్.ఐ.లో ఫ్యాక్ట్స్ చాలా క్లియర్ గా ఉన్నాయి అభూయిత్యం చేయబడిందని. ఐపిసి సెక్షన్ 376 కింద గాని, వాళ్ళ చేసిన ఇతర దుర్మార్గపు పనులకు సంబంధించి సెక్షన్లు ఎందుకు ఇన్ కార్పొరేట్ కాలేదు? ఎఫ్.ఐ.ఆర్. లోనే ఉంది. ఆమె ఇచ్చిన దరఖాస్తులోనే ఉంది. కేవలం సెక్షన్ 302 కింద కేసు పెట్టారంటే, పోలీసులు ఎంత ఉదారంగా ఉన్నారండీ? పోస్టు మార్టమ్ రిపోర్టు చూస్తే కళ్ళకు నీళ్ళు వస్తాయి సార్. కావాలంటే తమరికి తరువాత పంపించమంటే పంపిస్తాను. పార్ట్ III లాస్ట్ ప్యారా ఏముందో చూడమనండి. ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న మీరు ఏదో ఇందులో తప్పు చేస్తున్నారని, ప్రధాన ప్రతిపక్షం వారు ఏదో చేస్తున్నారని కాదు. కేవలం 302 సెక్షన్ కింద ఎఫ్ఐఆర్ ఇష్యూ చేయడమంటే, is it not suppression of the real facts. నేను అందుకే అంటున్నాను, సెక్షన్ 376 గాని, ఇతర దుర్మార్గపు పనులకు సంబంధించిన కేసులు గాని ఏవీ లేకుండా, ఎఫ్ఐఆర్ ఇష్యూ చేయడంలో ఎవరు, ఎందుకు ఉదారంగా ఉన్నారో చెప్పాలని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు ఆయేషా మీరా కావొచ్చు, మొన్న ప్రత్యూష కావచ్చు, రేపు ఇంకొకరు కావొచ్చు. మీ పోలీసులు ఎందుకు ఇంత ఉదారంగా వ్యవహరించవలసి వస్తోంది? ఇది అత్యంత దయనీయమైన విషయం.....

మిస్టర్ స్పీకర్ : మినిస్టర్ గారు రిప్లయ్ ఇస్తారు. ఎస్.....దేవినేని రాజశేఖర్ గారూ...

శ్రీ దేవినేని రాజశేఖర్ : అధ్యక్షా, ఆయేషా మీరా హత్యను అందరూ ఖండించవలసిందే. చాలా ఫిరంగులైన సంఘటన. ఇండాకే నోముల సర్పింహయ్యగారు చెప్పినట్లు, చంపిన తర్వాత కూడా చాలా ఫిరంగుల ఫిరంగు రేప్ చేయడాన్ని ఎవరూ కూడా క్షమించరానిది. మేమందరం కూడా ముద్దాయిలకు ఉరిశిక్ష విధించాలని కోరుకుంటున్నాము. కాబట్టి నేను ఒక్కటే చెప్పదలచుకున్నాను. మొట్టమొదటగా స్పందించి మా ఎమ్.ఎల్.ఏ. మనోహర్ వెళ్లాడు. తర్వాత, ఎం.పి.గారు కూడా వెళ్లారు. నిందితుల్ని వెంటనే పట్టుకోవాలని మేము కూడా పోలీసుల మీద ఒత్తిడి తీసుకుని వచ్చి, నిజమైన ముద్దాయిల్ని పట్టుకోవలసిందిగా చెబుతున్నాము. అదే విధంగా పోలీసులు కూడా సరైన పద్ధతిలో ప్రయత్నం చేస్తున్నప్పుడు, దీని రాజకీయ వేదికగా మార్చారు. కోనేరు రంగారావుగారి వయస్సు ఎంత అధ్యక్షా? వారు సీనియర్ సభ్యులు. 40 ఏళ్ల రాజకీయ చరిత్ర ఉంది. ఆయన్ని పట్టుకుని.....

(రంగారావుగారి పేరు ఎవరు తీశారని శ్రీ నోముల సర్పింహయ్య మరియు తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన గౌ.సభ్యులు అంతరాయం కల్గించసాగారు)

ఆయన మనవడికి సంబంధం ఉంది అన్నారు అధ్యక్షా. ఒకటి మీరు ఆలోచించండి అధ్యక్షా. ఆయేషా హత్య జరగలేదనో, ముద్దాయిల్ని పట్టుకోవద్దనో మేము చెప్పడం లేదు. నేను ఒకటే చెబుతున్నాను అధ్యక్షా. ఇంతకు ముందు 2003 వ సం.లో నెల్లూరులో సునీత అనే హరిజన అమ్మాయి హత్య జరిగింది. గుంటూరులో జరిగింది. తర్వాత నెల్లూరులోనే తల్లీమా అనే ముస్లిం యువతి హత్య జరిగింది. అదే

నిధంగా, హైదరాబాద్‌లో ప్రత్యాష హత్య చేయబడితే, ఆ రోజున అప్పటి హోమ్ మినిస్టర్, రెవిన్యూ మినిస్టర్ల పేర్లు కూడా వచ్చాయి అధ్యక్షా.....

(తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన గౌ.సభ్యులు వెల్ దగ్గరకు వచ్చి అంతరాయం కల్పించసాగారు)
అయితే ఆ రోజున మేము దాన్ని రాజకీయం చేయలేదు. మేము ఆ రోజు కూడా చెప్పాం న్యాయబద్ధంగా నిందితుల్ని శిక్షించండి అని చెప్పాము.....

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఎస్.....మంత్రిగారు సమాధానం చెపుతారు కూర్చోండి. వెంకటరెడ్డిగారూ....

శ్రీ చాడా వెంకట రెడ్డి : అధ్యక్షా, బి.ఫార్మసీ మొదటి సంవత్సరం విద్యార్థిని అయిన ఆయేషా మీరాను ఇబ్రహీంపట్నం హెడ్ క్వార్టర్స్‌లో హత్య చేశారు. తల్లిదండ్రులు తమ అప్లికేషన్‌లో చాలా స్పష్టంగా పేర్కొన్నారు. పాప సగ్గుంగా ఉంది, శరీరంపై రక్తపు మరకలు ఉన్నాయి, బాత్‌రూమ్‌లో శవం పడి ఉంది అని చెప్పడం జరిగింది. అటువంటి దశలో పోలీసులు ఉద్దేశపూర్వకంగా ఎఫ్‌ఆర్‌ఐ లో కేవలం 302 సెక్షన్ కింద కేసు నమోదు చేయడం చాలా విచారకరమైనది. అంటే పోలీసుల ఇన్వెస్టిగేషన్ సరైన పద్ధతిలో జరగలేదని అర్థమవుతోంది. ప్రధానంగా ఈ ఇన్సిడెంటు ఉదయం ఆరు గంటలకు జరిగితే, పోలీసులు తొమ్మిది గంటలకు చేరుకున్నారు. తరువాత వార్డన్ పద్మకు ఈ కేసులో ఎంత వరకు బాధ్యత ఉంది, ఆమె ఏమి చేసింది, తరువాత అక్కడ ఉన్న వాచ్‌మ్యాన్ ఏమి చేశాడు అనేవి బయటకు రావలసిన విషయాలు. హాస్టల్‌లో అంత మంది విద్యార్థినులు ఉండగానే, ఈ ఇన్సిడెంట్ ఏ రకంగా జరిగింది అనే విషయంపై ఇప్పటికీ సరైన సమాచారం రాలేదంటే, హంతకులు చాలా పకడ్బందీగా, ఒక పథకం ప్రకారం తప్పించుకోవడానికి ఎంతో పెద్ద ఎత్తున కుట్ర పన్నినట్లుగా అర్థమవుతోంది. సభ్య సమాజం తలదించుకునే పద్ధతిలో ఈ సంఘటన జరిగింది. అయితే దీనికి ముఖ్యమంత్రి బాధ్యులూ, హోమ్ మినిస్టర్ బాధ్యులూ అన్నది ఇక్కడ ప్రధానం కాదు. నిజంగా చెప్పాలంటే, ఎవరికీ తెలిసి జరగదు. అనూహ్య పరిణామం. సంఘటన జరిగి రెండు, మూడు నెలలు అయినప్పటికీ, ఇంకా నిందితులు ట్రేసవుట్ కాలేదు. బయటకు రాలేదు. విచారణలో ఎందుకు జాప్యం జరుగుతోంది? అత్యాచారం చేసి, పక్కన బాత్‌రూమ్‌లో పడేసి రెండు, మూడు గంటలు అయినప్పటికీ, విచారణ సక్రమంగా జరగక, నిందితులు బయటకు రాకపోవడం చాలా ఘోరమైన విషయం. పోలీసులు ఈ కేసు విషయంలో పూర్తిగా నిర్లక్ష్యంగా వ్యవహరించినా, వారిపైన ఇప్పటి వరకు ఎలాంటి చర్యలు లేకపోవడం శోచనీయం. పోలీసులపై సరైన చెక్ లేదని దీన్ని బట్టి అర్థమవుతోంది. నిందితుల్ని పట్టుకోవడానికి స్పెషల్ డాగ్స్‌తోపాటు, అధునాతనమైన విచారణ పద్ధతులుంటాయి. ఆ పద్ధతులన్నీ ఏమైపోయాయి అని ఈవేళ ప్రభుత్వాన్ని మేము ప్రశ్నిస్తున్నాము. ఈనాడు ఆయేషా తల్లిదండ్రులు ఏమి చేయలేని దిక్కుతోచని పరిస్థితుల్లో ఉన్నారు. ఇది ప్రభుత్వ ప్రిన్సిపిల్స్‌కు సంబంధించిన విషయం కాబట్టి, సిబిఐ ఎంక్వయిర్ అని అనకుండా తక్షణమే నిందితుల్ని పట్టుకోవాలి. దీని విషయంలో రాజకీయం చేయవలసిన అవసరం లేదు.....

మిస్టర్ స్పీకర్ : మినిస్టర్‌గారు చెపుతారు కూర్చోండి. ఇప్పుడు మీరు అడిగిన దాంట్లో 50 పర్సెంట్ సమాధానం ఆల్‌రెడీ వచ్చింది. అయితే దానిపైన ఫర్థర్‌గా ఏదైనా అడిగేది ఉంటే అడగండి.

శ్రీ చాడా వెంకట రెడ్డి : అధ్యక్షా, నేను ఒకటే అడిగేదేమిటంటే, ఎఫ్.ఐ.ఆర్.ను రిజిస్టర్ చేసేటప్పుడే లోపం జరిగింది. రెండవది, ఇన్వెస్టిగేషన్‌లో సరైన పద్ధతులు అవలంబించలేదు. మూడవది, ఇప్పటికే చేసిన

ఇన్వెస్టిగేషన్లో లోపాలు చోటు చేసుకున్నాయి. కాబట్టి ఈ కేసుకు సంబంధించి, నిపుణులైన ఉన్నత పోలీసు అధికారులను పెట్టి, నిందితుల్ని పట్టుకుని, శిక్షించడానికి ప్రభుత్వం ఇప్పటికైనా సీరియస్గా వ్యవహరించవలసిన అవసరం ఉందని తమరి ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

ఉ.9.50

శ్రీ డి. సరేంద్రకుమార్(పొన్నూరు): అద్యక్షా, అయేషా మీరా హత్య విషయమై సభ్య సమాజము సిగ్గుతో తల వంచుకోవలసి ఉంది. ఇది చాలా కిరాతకముగా జరిగిన చర్య. ఈ హత్యలో చాలా అనుమానాలు ఉన్నాయి. మేము రాజకీయం చేయటం లేదు. మేము చాలా స్పష్టంగా తెలియచేస్తున్నాం. ఇంతవరకు ఈ సభలో అయేషా హత్యలో ఎవరు బాధ్యులు అనే విషయమై మేము ఎవరి పేర్లు చెప్పలేదు. ఇక్కడ ఒక విషయము అర్థము చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఎఫ్ఐఆర్ చదివితే సెక్షన్ 302 తప్ప మిగతా సెక్షన్స్ క్రింద కేసును నమోదు చేయడం జరగలేదు. దీనికి పోలీసు యంత్రాంగం యెక్క నిర్లక్ష్యమే ఖచ్చితమైన కారణమని అనడానికి మరొక సాక్ష్యం అవసరంలేదు. ఆ హాస్టల్ ఉన్న కాంప్లెక్స్ లో హత్య జరగడం వేరు. హత్య జరిగిన తరువాత అందులో ఎవరి హస్తం ఉందో తెలియదు. వారు డాక్టర్లు, న్యాయవాదులు లేదా మరొకరు కావచ్చు. ఎవరు అయినప్పటికీ హంతకులు చాలా తెలివితేటలుగా హత్య చేసిన తరువాత ఆ అమ్మాయిని తీసుకువెళ్లి రక్తాన్ని కడగడం, మర్మాంగాన్ని శుభ్రం చేయడం చూస్తూ వుంటే ఖచ్చితంగా దాని వెనుక చాలా మంది పెద్దలు, తెలివగలవారు ఉన్నారని స్పష్టమవుతోంది.

కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకులు మేము ఏదో రాజకీయం చేస్తున్నామని చెబుతున్నారు. తెనాలి ఎమ్ఎల్ఎ గారికి కూడా తెలుసు. అక్కడ ఉన్న వాళ్ల బంధువులను తీసుకువెళ్లి పరీక్షలు చేస్తే చాలా ఆవేదనతో మేమే ఆ హత్యను చేశామని చెప్పమంటున్నారని, వారిని చాలా ఇబ్బందులు పెడుతున్నారని, వత్తిడి తీసుకువస్తున్నారని వారు తెలిపారు. రాజకీయాల సంగతి ప్రక్కన పెడదాము. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ రాష్ట్రానికి అధినేత. ఈ ప్రభుత్వాన్ని నడిపించవలసిన వ్యక్తి. హోమ్ మంత్రిగారు ఇచ్చిన స్టేట్మెంట్లో నిందితులను ఇప్పటివరకు గుర్తించలేదని, విచారణ చేస్తున్నామని చెప్పారు. ముఖ్యమంత్రిగారిని అయేషా తల్లితండ్రులు కలిసినప్పుడు వారి మేనమామగారి చేతి వ్రాతలు కలుస్తున్నాయని చెప్పిన విషయము ఈ సభలో మీకు గుర్తు చేస్తున్నాను. ఇన్వెస్టిగేషన్ కి నేతృత్వం వహించే వ్యక్తికి ఫలానా వారున్నారని సంకేతాలు క్రింద అధికారులకు ఇస్తే విచారణ ముందుకు కొనసాగుతుందా? ఇది కేసును తప్పు దోవ పట్టించే అంశం కాదా అని నేను అడుగుతున్నాను. అద్యక్షా, ముఖ్యమంత్రి గారిని మేము కోరేది రాజకీయం కాదు. ప్రభుత్వ అధినేతగా, ప్రభుత్వాన్ని నడవవలసిన వ్యక్తిగా ముఖ్యమంత్రిగారు చర్యలు తీసుకోవాలి.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి : అద్యక్షా, రాష్ట్రమంతటా శాంతి భద్రతలు కాపాడే విషయంలో ప్రభుత్వం నేతలు, పార్టీలు, కులం, మతం అనేటువంటి ఏ అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకోదని గౌరవ సభ్యులకు స్పష్టంగా తెలియచేస్తున్నాను. ముస్లింలు మరియు హిందువుల పైన అత్యాచారం జరిగిందని గౌరవ సభ్యులు తెలియచేశారు. ఎవరిపైన హత్య జరిగినా ఆ బాధ్యత ప్రభుత్వానిది. ప్రభుత్వం అందరిని సమాన దృష్టితో చూస్తుందని గౌరవ సభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను. అయేషా బంధువులపైన అనుమానాన్ని ప్రభుత్వం లీడ్ చేసిందనే విషయం సత్యదూరమైనది. ప్రభుత్వానికి అటువంటి ఉద్దేశ్యము ఉంటే వారిపై కేసును నమోదు చేసి, అరెస్టు చేసి చేతులు దులిపేసుకునేది.

ఈ కేసులో అనుమానితులందరిని అరెస్టుచేశాము. అందులో భాగంగా అతనిని కూడా అరెస్టు చేయడం జరిగింది. అతని పైన కేసును నమోదు చేయడానికి సరైన ఆధారాలు ఏమీ దొరకని కారణంగా అతడు నిందితుడు కాదని తేలింది. ఎక్కడయితే చేతిద్రాత పోలికలు ఉన్నాయో అని అనుమానం కలిగిందో, మేము వారినందరిని పరిశీలిస్తున్నాము. అందులో భాగంగా అతని చేతిద్రాత కొంత పోలిక ఉండటంతో అతనిని విచారించడం జరిగింది. డిఎన్ఎ పరీక్ష చేసిన తరువాత, రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత పూర్తిగా పరిశీలించిన తరువాత వారికి సంబంధం లేదని వారిని వదిలివేయడం జరిగింది.

నోముల సర్నిహయ్య గారు చెప్పినట్లుగా ప్రభుత్వానికి వారిపై కక్ష ఉంటే అరెస్టు చేసిన వారిని ఇప్పటికీ కూడా వదిలిపెట్టింది కాదు. నోముల సర్నిహయ్య గారు అడ్వకేట్, వారు కొన్నాళ్లు ప్రాక్టీస్ చేశారు. బహుశా మర్డర్ కేసులను కూడా వాదించి ఉంటారు. కేసును మొట్టమొదట సెక్షన్ 302 క్రింద రిజిస్టర్ చేయడం జరుగుతుంది. ఆ తరువాత వచ్చినటువంటి ఆధారాలు, సాక్షులను బట్టి కేసుకి కొన్ని సెక్షన్స్ క్రింద యాడ్ చేయడం జరుగుతుంది. ఇప్పటికే సెక్షన్ 376 క్రింద యాడ్ చేసి ఇన్వెస్టిగేషన్ కొనసాగిస్తున్నాము. ఎఫ్ఐఆర్ అంటే మీ అందరికీ తెలుసు. కేవలం ఫస్ట్ ఇన్వెస్టిగేషన్ రిపోర్ట్. ఈ సెక్షన్లో జరిగిన సంఘటనను మాత్రమే రిజిస్టర్ చేయడం జరుగుతుంది.

ఉ . 10 .00

కానీ కేసు ఇన్వెస్టిగేషన్ సాగుతుంటే దానిప్రకారం సెక్షన్లు యాడ్ అవుతుంటాయి . 376 యాడ్ అయింది . 302 కూడా ఉంది . రెండింటితో పాటు ఇంకా ఇన్వెస్టిగేషన్ కొనసాగుతుంటే దాంట్లో ఇతర అంశాలు వస్తే ఆ ఫ్యాక్ట్స్ కూడా యాడ్ చేయడం జరుగుతుందని గౌరవసభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను . ముఖ్యంగా పోలీసుల నిర్లక్ష్యం ఉందా అని మీరు లేవనెత్తిన విషయాన్ని నేను ముందుగానే చెప్పాను . ఒక వేళ పోలీసుల నిర్లక్ష్యం ఉంటే పోలీసులకు ఇతరత్రా ఆలస్యం ఎందుకు చేశారనే విషయంపైన హయ్యర్ ఆఫీసర్స్ను ఎంక్వయిరీ చేయమని చెప్పాను . ఎంక్వయిరీ చేసి అటువంటి నిర్లక్ష్యం ఉంటే తప్పకుండా యాక్షన్ తీసుకోవడం జరుగుతుంది కాని ఇంకా కేసు విషయంలో ఇది చాలా ఛాలెంజ్గా తీసుకుని ప్రభుత్వం చేస్తుంది . ఇక్కడ తరతమ బేధాలు లేవు . ఎవరికీ ఆపాదించాలని లేదు . లేక ఎవరికైనా కలిగిన అపోహలు కొట్టిపారేయాలని కూడా మేము ప్రయత్నం చేయడంలేదు . కేసును వెలికితీసిన తరువాత నిర్ధారణ చేసి ప్రజల ముందు రుజువు చేయాలనేదే ప్రభుత్వ తాపత్రయం . అందుకే సిబిఐ ఎంక్వయిరీకి వేశాము . సిబిఐ తీసుకుంటే మా సహకారం ఉంటుంది . లేకపోతే సిబిఐ ఐ డికి ఇచ్చి చేయించడానికి ప్రభుత్వం ఉన్నది . దానికి ఒక మాట గౌరవసభ్యులకు ఒక మాట మనవిచేయదలచుకున్నాను . ఒకవేళ ఒక్కొక్కసారి కేసు ఆలస్యం కావడం, కేసు కాకపోవడం మొత్తం ప్రభుత్వాలలో ఉన్న అనుభవం రుజువు చేస్తుంది అనేదానికి మీకు గుర్తుచేస్తున్నాను . 1990 నుండి 2002 వరకు జరిగిన విద్యార్థినుల మర్డర్ కేసు విషయంలో మొత్తం నాలుగు కేసులకు 1990 నుండి 2002 వరకు ఏ కేసుకూడా అన్డిట్వేక్డ్గా ఉండి ఇప్పటివరకు ట్రైస్ కాలేదు . 9 సంవత్సరాల ప్రభుత్వకాలంలో జరిగిన కేసులు, వీటిని ఒకసారి గుర్తుంచుకోండి . రేప్ కేసులు ఇప్పటివరకు రెండు కూడా ట్రైస్ కాలేదు . మీలోపం అని నేను చెప్పడంలేదు . లేకపోతే ప్రభుత్వ వైఫల్యం అని అనడంలేదు కానీ అటువంటి కేసులు ఛాలెంజ్గా తీసుకుని చేయడానికి ప్రభుత్వం ఉంది . ఇది కేవలం

(టిడిపి గౌరవసభ్యులు కొందరు తమస్థానాల నుండి ముందుకు వచ్చి అభ్యంతరం తెలుపసాగారు)

వాళ్లందరూ కూడా ప్రభుత్వంపైన ఏదో ఒకటిచేసి మాట్లాడి , వారి బలప్రదర్శన చేసి, ప్రజలలో భ్రమ కలిగించాలని, లేకపోతే మేము న్యాయం కొరకు పోరాడుతున్నట్లుగా భ్రమింపచేయాలనే ప్రయత్నం సరైనది కాదు . ప్రభుత్వం చేస్తున్న ప్రకటనను మీరు సవ్యంగా, సంయమనంతో పరిశీలించండి . తగిన సూచనలు ప్రభుత్వానికి అందించండి . ఆ విధంగా న్యాయాన్ని వెలికితీయడానికి అందరం ప్రయత్నం చేద్దాము . ఇందులో కొల్కాజన్ ఉన్నా, ప్రభుత్వానికి ప్రమేయం ఉన్నా తప్పుకుండా బాధ్యత వహిస్తామని మనవిచేస్తూ, ఈ కేసు విషయంలో ఇప్పటికే సిబిఐ లో ఉన్నది, సిబిఐ విచారణ పూర్తయిన తరువాత

(టిడిపి గౌరవసభ్యుల నుండి అంతరాయం)

ఇంకొక విషయం అధ్యక్షా, ప్రత్యాక్ష కేసు విషయంలో నెలరోజులు ప్రయత్నం చేసి చేసి వీలుకాక సిబిఐ కి గత ప్రభుత్వం అప్పగించిన అనుభవం లేదా ? ఈ విషయం మీరు గమనించుకుని ప్రశ్నలు అడగాలి, లేకపోతే నిలదీశాము అనేదాని కొరకు కాదు, వాస్తవ పరిస్థితులు తెలుసుకోవడంతో పాటు, వాస్తవాలు బయటపడడానికి మీ సహకారం సూచనలు ఉండాలి . ప్రభుత్వం అదే దిశలో కృషిచేస్తుంది అని గౌరవసభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను .

MR.SPEAKER: question No. 8813, Minister for Mines.

(టిడిపి, సిపిఐ, సిపిఎం, ఎంఐఎం, బిజెపి సభ్యులు తమ స్థానాలలో నిలబడి మరింత వివరణ కోరుతూ అభ్యంతరం తెలుపసాగారు)

MR.SPEAKER: All your concerns have been addressed by the Minister. It is going on. The whole House is seized.

మీరు చెప్పినవి వారు సమాధానం చెప్పారు . ఈ హౌస్ లో ఏకాభిప్రాయం ఉంది . అన్ డివైడెడ్ గా ఒకే అభిప్రాయం ఉంది . రెండవ అభిప్రాయం లేదు . కేసుపై త్వరలో యాక్షన్ కావాలని, నిర్ణయం కావాలని మినిస్టరుగారు చెప్పారు . ఫర్థర్ యాక్షన్ కావాలని చెప్పారు . He said that the necessary action will followed. Now we will leave it here. We have some more occasion. In the proper time you can speak. మీరు నిరసన తెలపాలంటే తెలపండి సర్పింహాయ్యగారూ, there is no second opinion. మీరు అడిగినదానికి ప్రభుత్వం రిప్లయిలో సిబిఐ ఐ ఎంక్వయిరీ వరకు వెళ్లిందనేది చెప్పారు . వారు అంగీకరిస్తే వెంటనే ఇస్తామని అన్నారు . అది అయ్యేవరకు సిబిఐ ఐ డి వారు దర్యాప్తు కొనసాగిస్తారని చెబుతున్నారు . So we will leave it here . That is enough.

(అంతరాయం)

సర్పింహాయ్యగారూ, ప్రొటెస్ట్ అనేది when there is difference of opinion మీరు ఏదైతే డిమాండ్స్ పెట్టారో, ఎఫ్ ఐ ఆర్ లో గానీ ఇతర సెక్షన్లు మార్చడం గురించి చెప్పినదానికి మినిస్టరుగారు సమాధానం చెప్పారు . The Sectionhs which have to be implemented are there. ఇంకా సూటబుల్ గా టేకప్ చేస్తామని చెప్పారు .

శ్రీ కె. జానా రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఈ విషయం సిబిఐ కి ఇచ్చినప్పటికీ ప్రభుత్వం చేస్తున్న కృషిలో భాగంగా నార్కో ఎనాలిసిస్ టెస్ట్ ఆధారాలను బట్టి, ఇతర అనుమానాలను బట్టి చేయాల్సినవాళ్ళకు నార్కో ఎనాలిసిస్ టెస్ట్ చేయాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. ఆ విధంగా బెంగుళూరు ఎఫ్ఎస్ఎల్ డైరెక్టర్ గారిని పర్మిషన్ కొరకు అడిగివున్నాము. ఆ పర్మిషన్ వస్తుంది. వచ్చిన తరువాత ఎవరెవరికి నార్కో ఎనాలిసిస్ టెస్ట్ చేయాలో అది కూడా ఏర్పాటుచేస్తున్న విషయం ప్రభుత్వం చేస్తున్నది. ఇంకొక విషయం చెప్పాలంటే చాలా ఉంది. మాటకు మాట అవసరం లేదు. వాస్తవాలు అర్థం చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఒక్క నిమిషం వినండి. You see the Government reply is final. If you want to protest, you can protest. ముందు టిడిపి వారిని చెప్పనివ్వండి.

శ్రీ నోముల నర్సింహయ్య : అధ్యక్షా, మాటలు చెప్పడంలో మంత్రిగారి సమర్థతను ప్రశ్నించే శక్తి నాకు లేనేలేదు. నేను అనేది ఏమిటంటే, ఎఫ్ఐఆర్ లో ఇచ్చిన దరఖాస్తులో అఘాయిత్యం జరిగిందనే అనుమానం ఉన్నప్పుడు మీ ఇన్వెస్టిగేషన్ లో 376 భారత శిక్షాస్మృతి కాదు. ఎఫ్ఐఆర్ చేయడంలో అధికారి నిర్లక్ష్యం చేశారనేది బేసికల్ గా మనకు ఇచ్చిన కంప్లయింట్ లోనే కనిపిస్తుంది. ఆఫీసర్ ఎవడు ? వారికి క్రిమినల్ పైడ్ నాలెడ్జి ఉండా లేదా ? పోలీస్ ఆఫీసర్ ఎట్లా అయ్యారు ? The action has to be taken against those Officials.

మిస్టర్ స్పీకర్ : వారు చెప్పారు. మీరు వినలేదు. హయ్యర్ ఆఫీసర్స్ తో ఎంక్వయరీ చేయిస్తామని చెప్పారు. వారి సమాధానంలో చెప్పారు. జరిగిన సంఘటనలో లోయర్ లెవెల్ ఆఫీసర్స్ తో ఏదన్నా లోపం జరిగితే హయ్యర్ ఆఫీసర్స్ తో ఎంక్వయరీ చేయిస్తామని మంత్రిగారు అన్నారు. అదంతా ఐపోయింది. నిరసన ఉంటే ఒక్క నిమిషం. మీరు ప్రొటెస్ట్ చెప్పాలి కాబట్టి, దేవేందర్ గౌడ్ గారూ, Please, register your protest.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్ : స్పీకర్ సర్, ఇది చాలా దురదృష్టకరమైన సంఘటన. నేను ఆరోజు పార్టీ ఆఫీసులో, మా అధ్యక్షుల వారి దగ్గరకు వారి తల్లిదండ్రులు వచ్చినప్పుడు అక్కడనే ఉన్నాను. పత్రికా రిపోర్టులు మనం చూశాము. చాలా విషాదకరమైన విషయం ఏమిటంటే, ఆ అమ్మాయిని, ఆ రోజు చేసిన పద్ధతి, తీసుకుని వెళ్ల బాత్ రూంలో పడేసి అక్కడ వాళ్లు అఘాయిత్యం చేసిన పద్ధతి సామాన్యుడు, నార్మల్ పర్సన్ ఈ విధంగా ఎవరూ చేయరు. ఖచ్చితంగా ఉన్నాది పనే, ఉన్నాదులే ఈ విధంగా బిహేవ్ చేస్తుంటారు. ఇంత దుర్మార్గంగా ఒక ఉన్నాదిచేసిన దుష్టచర్య.

ఉ.10.10

దీనికి నేను స్పష్టంగా చెప్పదలచుకున్నాను. దీనిని చాలెంజ్ గా తీసుకోవలసిన అవసరం వుంది. ఈ రాష్ట్రంలో.... we have one of the best F.S.L.. One of the FSL which is ISO certified. Even Calcutta sensational cases are also detected. The Commissioner is one of the best Officers. మొత్తం ప్రపంచంలోనే ఎఫ్ఎస్ఎల్ విషయంలో మన రాష్ట్రంలో వున్న ఎఫ్ఎస్ఎల్ కొన్ని కోట్లాది రూపాయల కుంభకోణాలను, స్టాంప్ పేపర్ల కుంభకోణాల వంటి అనేక కుంభకోణాలను బయటకు తీసుకొచ్చిన పరిస్థితి వుంది, అటువంటి ఘన చరిత్రా వుంది.

దేశం మొత్తం మీద ఐఎస్ఐ సర్టిఫైడ్ ఎఫ్ఎస్ఎల్ మన రాష్ట్రంలోనే వుంది. పెద్ద పెద్ద సెన్సేషనల్ కేసులను డిటెక్ట్ చేసిన ఘనత మన ఎఫ్ఎస్ఎల్కు వుంది. మంచి ఎఫ్జివీ పోలీస్ ఆఫీసర్స్ వున్న రాష్ట్రం మనది. ఎటువంటి ఇన్ఫ్లయన్స్ కి లొంగని పోలీసు ఆఫీసర్స్ మన దగ్గర వున్నారు. నేను ఎందుకు చెబుతున్నానంటే, అక్కడ వున్న కమీషనర్ గారు మనకున్న ఒక మంచి బెస్ట్ ఆఫీసర్. ఇటువంటి కేసులు జరిగినప్పుడు ఆ నేరం జరిగిన తీరుతెన్నులు అందరికీ ఆందోళన కలిగించిన పరిస్థితులు వున్నాయి.

అదే విధంగా చిత్తూరులో కూడా ఒక సంఘటన జరిగింది. అక్కడ ఒక ఉన్నాది కొన్ని నేరాలకు పాల్పడడం జరిగింది. ఉన్నాది అనేవాడు అంతటితో ఆగడు. ఆ కేసు యొక్క పూర్వాపరాలను చూస్తే ఒక ఉన్నాది అంతటితో ఆగడు, ఇంకా ఫర్దర్ గా చేసే ప్రమాదం కూడా వుంది. కాబట్టి దీనిని బాగా సీరియస్ గా తీసుకుని నిజాలను బయటకు తీసుకొచ్చి నేరస్తులను శిక్షించాలని మా అభిప్రాయం . కాని ఇక్కడ 60 రోజులు అయిన తరువాత కూడా ఎటువంటి క్లూ దొరకడం లేదనేది అందరికీ చాలా ఆందోళన కలిగించే విషయం .

MR SPEAKER: Please conclude

SRI T DEVENDER GOUD: Let me also contribute something worth. మనకు ఎవిడెన్సులు విపరీతంగా వున్నాయి. అక్కడ వీర్యం వుంది, బ్లడ్ వుంది. ఇన్ని ఎవిడెన్సెస్ వున్న తరువాత కూడా పరిశోధన మనకు ముందుకు పోలేదు. దానికి ప్రభుత్వ పరంగా మీరు ఖచ్చితంగా ఎఫ్జివీగా ఇన్వెస్టిగేషన్ చేస్తున్నారు లేక చేస్తారనే అభిప్రాయం, ఒక ఖచ్చితమైన సందేశం ప్రజలకు కలగాలి. ముఖ్యమంత్రి గారి లెవెల్ లో కల్పించుకుంటే తప్ప నిజాలు బయటకు రావు. మనకు సిబిసిఐడి లో మంచి మంచి ఆఫీసర్లు వున్నారు. ఇంతకు ముందు హోం మంత్రి గారు చెప్పారు. ఒక వైపున సిబిసిఐడికు ఇవ్వాలా ఏమిటనేది ఆలోచిస్తున్నామని అన్నారు. **Ultimately who has to do it?** అక్కడ వున్న లోకల్ పోలీసులు పరిశోధన చేస్తున్నారా ?

మళ్ళీ ఇంతలోనే సిబిఐ గురించి మాట్లాడుతున్నారు. **Actually, who is doing investigation is to be clarified.** కాబట్టి ఆ విషయం చెప్పాలని కోరుతున్నాను. **Let him clarify, who is doing the investigation; Whether the local police or CBCID?** టెక్నికల్ గా చూస్తే, ఒకసారి లోకల్ పోలీసుల నుంచి సిబిసిఐడి వారికి హ్యాండ్ ఓవర్ చేసిన తరువాత సిబిఐ వారు ఇంటర్ ఫియర్ కారు. ఎవరు చేస్తున్నారో కూడా చెప్పాలని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి : అధ్యక్షా, నేను ముందే చెప్పాను. సిబిసిఐడి వారి సూపర్ విజన్ లో లోకల్ పోలీసులు ఇన్వెస్టిగేట్ చేస్తున్నారు. సిబిసిఐడి వారు పూర్తిగా కేసును హ్యాండ్ ఓవర్ చేసుకోలేదు. ఆ క్రమంలో వచ్చే సలహాలు, సూచనల మేరకు, కొన్ని అపొహాలు వచ్చిన దృష్ట్యా, సిబిఐ వారిని ఇన్వెస్టిగేట్ చేయవలసిందిగా కోరుతూ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆమోదించి, సిబిఐ వారికి పంపడం జరిగింది. సిబిఐ వారు హ్యాండ్ ఓవర్ చేసుకున్నట్లుగా మాకు ఇంకా వార్త రాలేదు. అందుకని ఆ లోకల్ పోలీసుల ఆధ్వర్యంలోనే పరిశోధన కొనసాగుతూ వున్నది. ఒక వేళ ఇన్వెస్టిగేషన్ సిబిఐ నుంచి ఆమోదం పొంది రాకపోతే, అప్పుడు కంప్లైట్ గా

సిబిసిఐడి వారి ద్వారా విచారణ జరిపించడానికి మాకు అభ్యంతరం లేదని సభకూ గౌరవ సభ్యులకూ తెలియజేసాను. ఆ తరువాత ఏది ఏమైనా....

(ప్రతిపక్ష సభ్యుల నుంచి తీవ్ర అంతరాయం)

ఊరికేనే అనుకుంటే ఏమి ప్రయోజనం ? ఇది అర్థమైతే సరియైన సమాధానం, అర్థం కాకపోతే చేసేదేమీ లేదు. ఈ కేసును ఒక ఛాలెంజ్ గా తీసుకుని, రాష్ట్రంలో వుండే ఎక్స్ పర్ట్ పోలీసు ఆఫీసర్స్ తో ఒక టీమ్ ను ఏర్పాటు చేసి, అన్ని రంగాలలో వున్న పోలీసుల యొక్క సమన్వయంతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క ఆధ్వర్యంలో ఇన్ వెస్టిగేట్ చేయడానికి ఈ ప్రభుత్వం సిద్ధంగా వుంది. సిబిఐ కనుక తీసుకున్నట్లయితే వారికి సహకరించేందుకు కూడా ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సిద్ధంగా వుంది. ఆ తరువాత పోలీసుల నిర్లక్ష్యం ఎక్కడైనా జరిగి వుంటే, ఆ విషయాన్ని కూడా పరిశీలన చేయించి, తప్పకుండా వారిపై యాక్షన్ తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

ఆ తరువాత ఇంకొక విషయం చెప్పారు. ఒకవేళ ఉన్నాడ చర్యా అని అనుమానం వ్యక్తం చేశారు. ఈ విషయమై గత వారం రోజుల నుంచి ఈ ప్రభుత్వం పరిశీలన చేసి ఈ రాష్ట్రంలో గతంలో ఇటువంటి సంఘటనలు ఎక్కడెక్కడ జరిగాయో వాటిని పరిశీలించి, ఆ సంఘటనలకు పాల్పడినటువంటి ఉన్నాదులను విచారించే దిశగా ఇన్ వెస్టిగేషన్ ను చేస్తున్నాము. అటువంటి వారిని ఐడెంటిఫై చేశాము. వారి మీద ఎఫ్ ఎస్ ఎల్ వారి సహకారంతో విచారణ జరిపించేందుకు ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాము. ఈ కోణంలో కూడా ప్రభుత్వం ప్రయత్నాలను చేపట్టిందనే విషయాన్ని గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

(తెలుగుదేశం సభ్యుల నుంచి తీవ్ర అంతరాయం)

MR SPEAKER: Now the issue is over. That is enough. If you want to register your protest, please register your Protest. Yes Khadri Saab.

SRI SYED AHMED PASHA QUADRI: I should also be given a chance to speak.

MR SPEAKER: Quadri Sab, how is it that you have come here? First you go back to your seat. You will also be given an opportunity.

SRI NOMULA NARSIMHIAH: Speaker Sir, Quadri sab says that he wants to have an opportunity to speak. Speaker Sir, you should give an opportunity to all.

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీరు ప్రొటెస్ట్ పై వున్నారు. ప్రొటెస్ట్ మీద ఫర్మర్ గా సమాధానం వుండదు. నేను మరోసారి మీకు క్లారిఫై చేస్తున్నాను. నేను చెప్పేది, నిరసనపై మళ్ళీ మొత్తం వివరాలను చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. మీరు వివరాలను చెప్పారు, ప్రభుత్వం సమాధానం ఇచ్చింది. మీరు అసంతృప్తిగా వున్నారు కాబట్టి నిరసన తెలుపుతున్నారు.

శ్రీ నోముల నర్సింహయ్య (నక్రెకల్): అధ్యక్షా, ప్రభుత్వానికి నా అపీల్ ఏమిటంటే, ప్రభుత్వం యొక్క మెటీరియల్ ఫాక్ట్స్ ను, డాక్యుమెంటరీ ఎవిడెన్స్ ను చూపించారు. అది నేను తెచ్చిన ఎవిడెన్స్ కాదు, ఎఫ్ఐఆర్ నేను తెచ్చింది కాదు, పోస్ట్ మార్టమ్ రిపోర్టు నేను తెచ్చింది కాదు. పోస్ట్ మార్టమ్ రిపోర్టులో లాస్ట్ పేరా అంత్యంత

దయనీయంగా వుంటే, వెంటనే ఎఫ్ఐఆర్ ఇన్ఫా చీసిన ఆఫీసర్ను మీరు సస్పెండ్ చేసి వుంటే మీకు డ్రెడిబిలిటీ వుండేది.

అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రి గారు సభలోనే వున్నారు, వారిని చెప్పమనండి. వారు స్వయంగా డాక్టరు. పోస్టు మార్టమ్ రిపోర్టును చూసి నాకు బాధ కలిగి మాట్లాడుతున్నాను. దొంగలు పడ్డ ఆరు నెలలకు కుక్కలు మొరిగాయన్నట్లుగా వుంది ఇది. వాటి పని వెంటనే చేస్తే వాచ్ డాగ్స్లాగా వుంటాయి. సిబిఐ నుంచి ఆమోదం రాలేదని అంటున్నారు. ఇంత మంది ఎఫ్ఐకే ఆఫీసర్స్ మనకున్నారు. వారితో ఒక టీమ్ను ఏర్పాటు చేసి, కమిషనర్ గారి ఆధ్వర్యంలో దీనికి సంబంధించిన ఇంటరాగేషన్ చేస్తే బాగుండేది. అసలు మెటేరియల్ ఫాక్స్ ను సప్రైస్ చేసిన వారి మీద యాక్షన్ వుండదు, నిజాలను బయటకు తీసుకురావడానికి ఆలోచనా వుండదు. సిబిఐఐడి, సిబిఐ ఎవరికి కావాలండీ ? గుడ్డి వాడికి రెండు కళ్లు కావాలి. మీకున్న విచారణ ఏజన్సీ మీ ప్రభుత్వానిదే. ఒక అభం, శుభం తెలియని మహిళను చంపేస్తే, రాజకీయాలు చేస్తున్నారు. ఎవరో పేరును మీరు ఉటంకిస్తే, అంతకంటే దుర్మార్గం వుండదు. ఎవరి పేరునూ ఉటంకించవలసిన అవసరం లేదు.

ఆ తల్లి వ్రాసిన కంప్లయింట్ చూస్తే, చాలా దారుణంగా వుంది, దుర్మార్గమైన పోస్టుమార్టమ్ అది. నేను ఆ పోస్టుమార్టమ్ రిపోర్టుతో విభేదిస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రి గారు మళ్ళీ ఒకసారి ఆ పోస్టుమార్టమ్ రిపోర్టుకు సంబంధించిన మెటేరియల్ ఫాక్స్ ను రెవ్యూ చేసి, అధికారుల మీద యాక్షన్ తీసుకుంటారని నేను భావించాను కాని అది జరగలేదు. ఇన్ని రకాలుగా జరుగుతున్నా పోలీసుల పట్ల ప్రభుత్వం ఇంత ఉదారంగా ఎందుకు వ్యవహరిస్తున్నది ? వారి పట్ల ఎందుకు కఠినంగా వ్యవహరించడం లేదు ? మంచిని మంచి అనండి, చెడును చెడు అనండి. సెక్షన్ 376 క్రింది కేసును పెట్టే విధంగా ఆధారాలు వున్నప్పటికీ కేసును పెట్టలేదంటే ఎవరికి కావాలి మీ ఇన్వెస్టిగేషన్ ?

ఉ.10.20

దాని మీద శిక్ష పడితే? ఎప్పుడయినా ఆలస్యం అమృతం, విషం వేరే ఇష్యూలలో. కానీ ప్రాథమిక సమాచారంలో ఆలస్యం చేస్తే విషం. ఇది చట్ట ప్రకారంగా అందరికీ విదితమైన సూత్రమే. న్యాయం జరగాలంటే ఈ ఆలోచన ఉండాలి. ఐపిసి 176 క్రింద పెట్టుకుంటే రేపు ఎవరయినా దొరికితే వారికి ఏ రకమైన శిక్ష వేస్తారు? కాబట్టి పోలీసు అధికారులు కావాలని కేసు సప్రైస్ చేస్తున్నారు. ప్రాథమిక స్థాయిలో హోమ్ మినిస్టర్, ముఖ్యమంత్రి చెప్పారు. ఎవరు చేసి ఉంటారో వారిని బయట పెట్టారా? కాబట్టి ప్రభుత్వం కావాలని సాచివేత వైఖరిలో ఉంది. సంబంధిత అధికారి ఎఫ్.ఐ.ఆర్., ఇచ్చినప్పుడు ఎవరయినా కానీ కంటెంట్స్ ప్రకారంగా చేయలేదు. వారి మీద చర్య తీసుకోవాలి. ఇప్పుడున్న పరిస్థితిలో ఎక్స్ పర్ట్ ఆఫీసర్స్ ని వేసి చెప్పాలి. మేముచేస్తున్నామని చెబుతున్నారుతప్ప ఏమీ లేదు. పాలిటికల్ మోటివేషన్ తో చేస్తున్నారు. మహిళల మాన ప్రాణాలతో అడుకుంటున్న పోలీసులు ఆటగాళ్లుగా అన్నీ వదలుతున్నారు. ఈరకమైన నిర్లక్ష్యాన్ని నిరసిస్తూ సిపియం పార్టీ తరపున మేమ వాకౌట్ చేస్తున్నాము

(గౌరవ సిపియం పార్టీ సభ్యులు సభ నుండి వాకౌట్ చేశారు)

శ్రీ చాడా వెంకటరెడ్డి: అయేషా హత్య కేసు చాలా దురదృష్టకరమైన సంఘటన. మైనారిటీలకు సంబంధించిన మహిళ నిజంగా ఘోరంగా దారుణంగా, నగ్నంగా హత్యకి గురయిన సంఘటన. నాగరిక సమాజంలో తల తీసుకునే పరిస్థితిలో ఉంది. 60 రోజులయినా ఇప్పటికీ హంతకులు బయటకు రాలేదు.

అంతేకాకుండా, అక్కడున్న వాచ్‌మెన్, వార్డెన్ వారి మీద ఇప్పటివరకూ చర్య తీసుకోలేదు. ఇది చాలా దుర్మార్గమైన విషయం. డిపార్ట్‌మెంట్ పరంగా ఇన్వెస్టిగేషన్ జరపాలి. ఇప్పటివరకూ చర్యలు తీసుకోలేదు. ప్రభుత్వం నుండి జవాబు లేదు. పోలీసుల వైపు నుండి చర్య ఎలా ఉందంటే, వాచ్‌డాగ్స్ ద్వారా ప్రతిచోటా చర్యలు తీసుకుంటారు. అటువంటి పరిస్థితి కనబడలేదు. వాస్తవంగా చెప్పాలంటే, విజయవాడకి సంబంధించి సి.పి. ఆనంద్, 25వ తారీఖున ఒక స్టేట్‌మెంట్ ఇచ్చారు. ఉన్మాదిని బోను ఎక్కిస్తాము, శిక్షిస్తామని బ్రహ్మాండంగా స్టేట్‌మెంట్ ఇచ్చారు. మేము పోలీసులం, వెంటనే చర్యలు తీసుకుంటామన్నారు. ఇప్పటికి 60 రోజులయింది. మాటలతో కాదు, చేతలతో కావాలి. ఈ రోజు మంత్రి, ముఖ్యమంత్రి ఎవరినీ తప్పు పట్టడం కాదు. పోలీసులు కేసుకు సంబంధించి చర్యలు తీసుకోకపోతే వారిపై చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఎఫ్.ఐ.ఆర్. ఇష్యూలో తప్పులు జరిగాయని అర్థమవుతోంది. ప్రభుత్వం కఠినమైన పద్ధతిలో చర్యలు తీసుకోవాలి. పోలీసుల మీద ఇప్పటికే చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంటే, ఎటువంటి చర్యలూ తీసుకోలేదు. ఇప్పటికి మైనారిటీలకు సంబంధించి మాకు రక్షణ లేకుండా పోతోందని ఈ అయేషా కేసు ద్వారా మైనారిటీలలో నిరాశ, నిస్పృహలు చోటు చేసుకున్న సంఘటనలు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఉన్నాయి. ప్రభుత్వ పరంగా, పోలీసుల మీద ఎటువంటి చర్యలు చేపట్టలేదు. సిబిసిఐడి, సిఐడినో ఎవరికి కావాలి. వాస్తవాలు బయటకు రావాలి, వాస్తవంగా ఎవరు దోషులో వారి మీద కఠినమైన చర్యలు తీసుకోవడంలో ప్రభుత్వం వైఫల్యం చెందింది. వారి మీద కఠినమైన చర్యలు తీసుకోవడంలో నిర్లక్ష్య వైఖరి కనబడుతోంది. మీనమేషాలు లెక్కపెడుతుంటే సమస్యలు పరిష్కారం కావు. ఇప్పటికయినా, డిపార్ట్‌మెంట్ పరంగా చర్య తీసుకోవడంలో ప్రభుత్వం వైఫల్యం చెందింది కాబట్టి సిపిఐ పార్టీ తరపున నిరసన తెలుపుతూ వాకౌట్ చేస్తున్నాము.

(గౌరవ సిపిఐ పార్టీకి చెందిన సభ్యులు సభ నుండి వాకౌట్ చేశారు)

جناب سید احمد پاشاہ قادری: اسپیکر صاحب! میں نے ابھی اپنی تقریر کے آغاز میں کہا تھا کہ عائشہ میرا عصمت ریزی قتل واقعہ کے سلسلہ میں سی بی آئی کی کوئی انکوائری نہیں ہو رہی ہے اور گورنر اسپیشل پرسی ایم صاحب نے اپنی تقریر میں کہا کہ سی بی آئی کی انکوائری کے ذریعہ ہم تحقیقات کرائیں گے۔ ہوم منسٹر صاحب نے بھی اس سے قبل اسٹیٹمنٹ دیا کہ سی بی آئی کی انکوائری ہوگی، لیکن اب بتایا جا رہا ہے کہ لوکل پولیس کے ذریعہ انکوائری کی جا رہی ہے، سی بی سی آئی ڈی کے ذریعہ۔ آپ بتائیے کہ یہ اتنا سنگین اور نہایت ہی دردناک واقعہ ہے کہ ایک بچی کا مر ڈر ہوتا ہے، اس کی عصمت ریزی ہوتی ہے، اس کو گھلایا جاتا ہے، پورے evidence کو صاف کیا جاتا ہے تین گھنٹے کے عرصہ میں، اور میڈیا آنے کے بعد پولیس آتی ہے۔ پولیس کی تاخیر سے آنے کے باوجود آج ہوم منسٹر صاحب اس بات کو ماننے تیار نہیں ہیں کہ پولیس سے کوئی لاپرواہی ہوئی۔ وہ کہتے جا رہے ہیں کہ پولیس نے بروقت کارروائی کی۔ یہی کارروائی ہے کہ پولیس واقعہ کے تین گھنٹے کے بعد وہاں پہنچتی ہے۔ تو اسپیکر صاحب! میرا کہنا یہ ہے کہ یہ واقعہ ایک بڑے منصوبہ بند طریقہ سے رونما ہوا اور بڑے بڑے لوگ اس میں شریک ہیں جو اس کی سرپرستی اور رہنمائی کر رہے ہیں۔ پولیس کے لوگوں کو اس واقعہ کی اطلاع تھی۔ پولیس کا تین گھنٹے کے بعد جائے واردات پر پہنچنا اس بات کا ثبوت ہے کہ پولیس کو پورے ثبوت منائے جانے کے بعد پہنچنے کا وقت دیا گیا۔ اس کے باوجود پولیس کے خلاف کوئی کارروائی نہیں ہوتی۔ ایم آئی ایم پارٹی کا اس سلسلہ میں پہلا مطالبہ ہے کہ عائشہ میرا کی عصمت ریزی اور اس کے قتل کے جو اصل ذمہ دار مجرمین ہیں ان کو گرفتار کیا جائے اور ان کے خلاف سخت کارروائی کی جائے۔ دوسرا مطالبہ یہ ہے کہ پولیس کے جو عہدیدار اس قتل میں قاتلوں کے ساتھ برابر کے شریک ہیں، جس کا ثبوت یہ ہے کہ پولیس تین گھنٹے کے بعد اس مقام پر پہنچتی ہے۔ اس تاخیر کی بدولت پولیس نے مجرموں کو موقع دیا کہ وہ سارے ثبوت منادیں، اس طرح سے پولیس بھی اس میں برابر کی شریک ہے، لہذا پولیس کے ان عہدیداروں کو سسپنڈ کیا جائے۔ لوکل پولیس جو مجرم ہے، اس کے ہاتھ میں قلم دے دیا گیا ہے کہ وہ واقعہ کی تحقیق کر کے انصاف کرے، جب کہ وہ خود مجرم ہے۔ آپ آج دو مہینہ کے بعد بھی ایک پولیس آفسر کو سسپنڈ نہیں کر سکے، آخر کیا بات ہے کہ کسی کو بھی سسپنڈ نہیں کیا جاتا؟ پولیس بھی اس واقعہ میں برابر کی ذمہ دار ہے۔ ایک منصوبہ بند طریقہ سے یہ واقعہ رونما ہوا۔ اس میں جو بھی ذمہ دار ہے اس کو فوری گرفتار کیا جائے اور داخلی پولیس عہدیداروں کو سسپنڈ کیا جائے۔ آج ہم کو یہ کہنا پڑ رہا ہے کہ حکومت اس مسئلہ میں سنجیدہ نہیں ہے۔ مجلس اتحاد المسلمین کی طرف سے ہم اس واقعہ پر شدید احتجاج کرتے ہیں اور ایوان اسمبلی سے واک آؤٹ کرتے ہیں۔

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి: అది ఒక అడవి కాదు. ఐసాలేటెడ్ ప్లేస్ కాదు. పాత బిల్డింగ్ అనీ కాదు. మధ్యలో ఉంది. ఊరు బయట అనుకుంటే అనుకోవచ్చు, కానీ అలా కాదు. మెయిన్ రోడ్ మీద ఈ రోజు అనేక మంది అక్కడ ఆమె చుట్టూ, ఆమె రూమును అనుకొని ప్రక్కరూము, ఎదురు రూములలో అమ్మాయిలు ఉన్నారు. వార్డెన్ అక్కడున్నారు. జనసమర్థత ఉన్న పరిస్థితి. వార్డెన్ ఉన్నారు. మానభంగం చేసి హత్య చేయడం, ఏ రకమైన ఆధారాలు లేకుండా ధ్వంసం చేయడం ఇంతకన్నా మానవత్వానికి మచ్చ ఇంకొకటి ఉంటుందా? ఇది పూర్తిగా మానవత్వానికి సంబంధించిన సమస్య. మా పార్టీ తరపున దానిని రాజకీయం చేయదలచుకోలేదు. ప్రభుత్వం 65 రోజులుగా ఎంత చేయాలో అంత చేయకుండా ప్రకటనలకు మాత్రమే పరిమితమవుతోంది.

ఖచ్చితంగా ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో ఫెయిల్యూర్ అయింది. సిబిసిఐడి, సిఐడి, లోకల్ పోలీస్ ఏ ఎంక్వైరీ, ఏమైనా చేయమనండి. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో మంచి పోలీస్ యంత్రాంగం ఉంది. దానిని ఉపయోగించడంలో వైఫల్యం పొందారు. ఈ విధంగా జరిగితే హాస్టల్స్‌లో, అమ్మాయిలు ఉండడం, బ్రతకడం చాలా కష్టం. ఇది స్వర్ణయుగమని అన్నారు. గుప్తుల కాలం నాటి నేటి స్వర్ణయుగంలో ఒక మహిళ చనిపోయి 60 రోజులు అయినా, ఇంతవరకూ దోషులను పట్టుకునే పరిస్థితిలో లేరు. ఇటువంటివి అనేక రకాలైన కేసులు ఉన్నాయి. మర్డర్ అయిన తరువాత పోలీసులు పట్టించుకోకుండా క్లోజ్ చేసిన కేసులు గతంలో జరిగాయి, ఇప్పుడూ జరుగుతున్నాయి. ఈ పరిస్థితిలో ప్రభుత్వం గ్రామాలవారీ, జిల్లాలవారీ రెవ్యూ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఇప్పటికీ చాలా సమయం ఇచ్చాము. 65 రోజులు అయిన తరువాత ఎదురుచూసినా, ప్రభుత్వం పట్టుకుంటామని అన్నారు. ఎక్కడో పొరపాటు జరిగింది. ఏమీ జరిగిందో, ఎక్కడ జరిగిందో, ఎఫ్.ఐ.ఆర్., తయారుచేయడంలో, కేసు ఇన్వెస్టిగేషన్ చేయడంలో పోలీసులు పొరపాటు చేశారు. ఎక్కడో ఒత్తిడి జరిగింది. ఇందులో ప్రభుత్వ వైఫల్యం ఉంది. ఈ విధంగా ఒక అమ్మాయి మానభంగం జరిగి హత్య జరిగి 65 రోజులు అయింది. పత్రికల్లో ఆర్టికల్స్ వస్తున్నాయి, ప్రజలు కోర్టే కూస్తున్నారు. దీనికి సంబంధించి ప్రభుత్వ వైఫల్యానికి నిరసనగా బి.జె.పి పార్టీ తరపున మేము వాకౌట్ చేస్తున్నాము.

(గౌరవ బి.జె.పి సభ్యులు సభ నుండి వాకౌట్ చేశారు)

ఉ.10.30

శ్రీ టి.దేవేందర్ గౌడ్: స్పీకర్ సర్, గవర్నమెంట్ ఈ కేసును సీరియస్‌గా, ప్రాపర్‌గా తీసుకోవడం లేదని నేను నిష్కర్షగా చెబుతున్నాను. ఇప్పటికీ హోం మంత్రి గారిని ఒక విషయాన్ని అడుగుతున్నాను. ఈ కేసును టెక్నికల్‌గా గాని, ప్రాపర్‌గా గాని ఎందుకు తీసుకోవడం లేదని? అసలు ఈ కేసు విషయంలో అక్కడి పోలీసులు 376 సెక్షన్ పెట్టకపోవడం తప్పు అసలు ప్రైమరీ నాలెడ్జ్‌ను ఏ వర్సనైనా ఎఫ్.ఐ.ఆర్‌లో ఆ సెక్షన్ క్రింద కేసు పెడతారు. అలా పెట్టలేదంటే దానికి ఎవరు రెస్పాన్సిబుల్? ఈ కేసు విషయంలో ఒకసారి లోకల్ పోలీస్ ఇన్వెస్టిగేషన్ అంటారు ఇంకొకసారి సిబిసిఐడి ఎంక్వయిరీ అంటారు ఇంకొకసారి అక్కడ. నుంచి అనుమతి రాగానే సిబిఐకి ఇవ్వడానికి మేం సిద్ధమంటారు. కాబట్టి దేనితో ఇన్వెస్టిగేషన్ చేయించాలన్న దానిపై మీకు క్లారిటీలేదు. ఎప్పుడు కూడా పోలీసు డిపార్ట్‌మెంటులో ఒక కేసులో ఎవరైనా ఒక వింగ్ వాళ్లు చేస్తూవుంటే రెండవ వింగ్ వాళ్లు సామాన్యంగా పెద్దగా ఇంటర్‌ఫియర్ కారు. మీరు టోటల్ ఇన్వెస్టిగేషన్ చేస్తున్నారా అంటే లేదు సిబిసిఐడి అసిస్టెన్స్‌తో లోకల్ పోలీసులు ఇన్వెస్టిగేషన్ చేస్తున్నారున్నారు. ఈ విధమైన కన్ఫ్యూజన్ మీ దగ్గరున్నది. Ultimately, who is accountable? I would like to know first of all as to who is accountable. ఎవరు చేస్తున్నారన్న విషయంలో మీకు స్పష్టత వున్నదా?

MR.SPEAKER: You please register your protest. Now, we have to close. Half of the Members have walked out. Please register your protest Devender Goud Garu.

SRI T.DEVENDER GOUD: Let the Home Minister react.

శ్రీ కె.జానారెడ్డి: అధ్యక్షా, నేను చాలా స్పష్టంగా చెప్పాను. It is the responsibility of the Police Commissioner, Vijayawada. పోలీసు కమిషనర్, విజయవాడ ఆధ్వర్యంలో లోకల్ పోలీస్ ఇన్వెస్టిగేషన్

కొనసాగిస్తున్నది. సిబిసిఐడి ఎక్స్‌వర్డ్స్ సలహాలు తీసుకుంటున్నది. అందులో తప్పేమీ లేదు. వారి సలహాలు తీసుకొని ఇన్‌వెస్టిగేషన్ కొనసాగిస్తున్నది. ఆ క్రమంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సిబిఐ ఎంక్వయిరీకి ఆర్డర్ వేసింది. ఇంకా సిబిఐ నుంచి ఆమోదం రాలేదు. వచ్చినా రాకపోయినా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం బాధ్యతగా మా లోకల్ పోలీసులు విజయవాడ పోలీసు కమీషనర్ ఆధ్వర్యంలో ఇన్‌వెస్టిగేషన్ కొనసాగుతుంది. కాని సభ్యులు కోరిన పక్షంలో అది పూర్తి చేయటానికి సిబిసిఐడికి ట్రాన్స్‌ఫర్ చేస్తామని తెలియజేస్తున్నాను. ఏదో మాట్లాడాలని మాట్లాడితే మేమేమి చేస్తాము? అధ్యక్షా, ఒక విషయాన్ని మీకు గుర్తు చేస్తున్నాను. ఇది ఛాలెంజింగ్‌గా తీసుకోవలసిన కేసు. ఇందులో వారు చెప్పిన నూచనలు, సలహాలు తీసుకోవటం జరుగుతుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్: దేవేందర్ గౌడ్ గారూ, మీ నిరసన పూర్తి చేయండి.....

శ్రీ టి.దేవేందర్ గౌడ్: మంత్రి గారి సమాధానం చెప్పనివ్వండి సార్.....

మిస్టర్ స్పీకర్: వారు చెప్పేది చెబుతున్నారు. మీరు అడిగేది అడుగుతున్నారు. You wanted a type of enquiry.

(తెలుగుదేశం సభ్యుల నుంచి తీవ్ర అంతరాయం)

సేమ్ రిపిటీషన్ వస్తున్నది. ఇప్పటికీ నాలుగుసార్లు చెప్పారు. లోకల్ పోలీసుల ఇన్‌వెస్టిగేషన్ కొనసాగుతున్నది అని ఇప్పటికీ నాలుగుసార్లు చెప్పారు. ఇంకా ఎన్ని సార్లు చెప్పాలంటారు? Local police is investigating. They are being assisted by CBCID. The matter is referred to CBI. If you are not happy, please register your protest Devender Goud Garu.

((తెలుగుదేశం సభ్యుల నుంచి తీవ్ర అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్:(హోం శాఖ మంత్రి గారినుద్దేశించి) మినిస్టర్ గారూ మీరు చెప్పదలచుకుంది మరొకసారి చెప్పండి.....

శ్రీ కె.జానారెడ్డి: అధ్యక్షా, ప్రజలందరూ అర్థం చేసుకుంటున్నారు. వారి మనస్సాక్షికి మాత్రం అర్థమైంది. స్పష్టత వున్నా వారు దీనిని డైవర్ట్ చేయాలనే వుద్దేశం తప్ప వేరేమీలేదు. విజయవాడ పోలీసు కమీషనర్ ఆధ్వర్యంలో లోకల్ పోలీసుల ఇన్‌వెస్టిగేషన్ కొనసాగుతున్నది. ఇన్‌వెస్టిగేషన్ కు పోలీసు కమీషనర్ విజయవాడ బాధ్యుడు. కేసు ఇప్పటి వరకు కొనసాగుతున్నది. ఒకవేళ ఇన్‌వెస్టిగేషన్ కు సంబంధించి ఏదైతే రిజిస్టర్ చేయటంలో డిలే చేయటం కాని నిర్లక్ష్యం జరిగిందని మీరు చెప్పిన విషయాన్ని హ్యూయర్ ఆఫీసర్స్ తో వెంటనే విచారణ చేయిస్తాను. నిర్లక్ష్యం జరిగివుంటే యాక్షన్ తీసుకుంటామని గౌరవ సభకు నివేదిస్తున్నాను. ఆ తరువాత మిగతా ప్రాసెస్ అంతా ఛాలెంజింగ్‌గా తీసుకుంటామని తెలియజేస్తున్నాను. ఇంకా ఈ విషయంలో కులం, మతం, పార్టీ భేదం లాంటివి లేవని తెలియజేస్తున్నాను. ఒక్కోసారి ఇటువంటి గడ్డు కేసులు అన్ని ప్రభుత్వాలలో కూడా నోటీస్ కాకుండా, ట్రైన్ కాకుండా వున్న విషయం గమనించాలి. ఇందులో మీరిచ్చిన సలహాలు, ఆవేదన అర్థం చేసుకోవటానికి ఈ ప్రభుత్వానికి అభ్యంతరం లేదని మనవిచేస్తున్నాను.

MR.SPEAKER: Yes, Devender Goud Garu, would you like to add anything more? I can't force you to protest.

శ్రీ టి.దేవేందర్ గౌడ్: స్పీకర్ సర్, ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం యొక్క నిర్లక్ష్యం చాలా స్పష్టంగా అర్థమవుతున్నది. 30 రోజులైంది(60 రోజులైందని తెలుగుదేశం వక్షం వైపు నుంచి అందించారు) ఇప్పటికి 60 రోజులైపోయినా ఎంతో నిర్లక్ష్యంగా వ్యవహరిస్తున్నారు. మంత్రి గారైతే ఏవో పాతవి నాలుగైదు కేసులు అలాంటివి అన్ డిటెక్టెడ్ కేసులు పున్నాయని చెబుతున్నారు. Let him come out. ఎన్ని కేసులు అలాంటివి అన్ డిటెక్టెడ్ గా పున్నాయో తెలుస్తుంది. అలిగేషన్స్ వస్తున్నాయి. ఇలాంటి అలిగేషన్స్ వచ్చినప్పుడు ప్రాంట్ గా యాక్షన్ తీసుకోవాలి. గతంలో కూడా ప్రత్యూష అనే అమ్మాయి కేసు గురించి ఇదే హౌస్ లో చర్చ జరిగింది. అప్పుడు అపోజిషన్ లీడర్ గా ఇదే ముఖ్యమంత్రి గారున్నప్పుడు సిబిఐకి ఇవ్వమని స్పష్టంగా అడిగాడు. మేం ఇవ్వమన్నాం. ఇమ్మీడియట్ గా ఆన్ ది స్పాట్ సిబిఐఐడికి కేసును హేండ్ ఓవర్ చేశాము. ఆ విధంగా హైకోర్టు డైరెక్ట్ సూపర్ విజన్ లో టోటల్ గా సిబిఐఐడితో ఎంక్వయిర్ చేయించిన కేసు అది. The High Court has taken it directly. That was the only case in the history of Andhra Pradesh. ఆరోజు మేము ఆ విధంగా సీరియస్ గా తీసుకొని ఎంక్వయిర్ చేయించిన విషయాన్ని మరచిపోవద్దు. అప్పుడు కూడా రాజకీయంగా లక్షా 96 మాట్లాడారు. మంత్రుల గురించి, ఇక్కడ లేని వాళ్ల పిల్లల గురించి మాట్లాడారు. అశోక్ గజపతి రాజకైతే మగపిల్లలు లేరు. నాకున్న మగపిల్లలు అమెరికాలో పున్నా వారిపై కూడా మాట్లాడారు దుర్మార్గంగా. నేను కూడా అప్పుడు రాజకీయంగా తీసుకొని పెద్ద సీరియస్ గా ప్రయత్నం చేశాము. ఆ విధంగా హైకోర్టు యొక్క డైరెక్ట్ సూపర్ విజన్ లో కేసు ఇన్ వెస్టిగేషన్ జరిపించిన విషయాన్ని హోమంత్రి గారు, ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా గ్రహించాలని తెలియజేస్తున్నా. ఎందుకు సార్, వాళ్ల నన్ మీద కూడా ఒకటి వచ్చింది. I told them. ప్రాపర్ గా లేకుండా మీరు తీసుకోస్తే I am not going to defend అని చెప్పాను. అదండీ అప్పుడు మేం చెప్పింది. ఆ రోజు ఆ రకంగా అనవసరంగా అలిగేషన్ వచ్చింది వారి కొడుకు మీద. వచ్చినాడు ఈ వెనింగ్ ఆఫీసర్స్ మీటింగ్ లో I told them. If you have the evidences, you bring them. As a Home Minister, as a responsible person, if only I am satisfied, I will take up this matter అని గట్టిగా చెప్పాను. ఆఫీసర్స్ ని మందలించాను. ఒళ్లు దగ్గర పెట్టుకొని పని చేయాలని చెప్పాను. ఆ విధంగా మీరు ఎందుకు చేయలేకపోతున్నారు? ఈ కేసులో 376 సెక్షన్ పెట్టరాండీ? 376 సెక్షన్ లేదాండీ? ఒకవైపు ఆ అమ్మాయిని తీసుకెళ్లి రేప్ చేశారని చెబితే..... చనిపోయిన శవాన్ని రేప్ చేసిన దుర్మార్గులు అని చెప్పి దేశమంతా చెబుతుంటే మీరు ఆ విధమైన సెక్షన్ పెట్టలేదంటే మీరు ఎంత సిన్సియర్ గా చేస్తున్నారండీ ఇన్ వెస్టిగేషన్? 60 రోజులైనా ఏ పోలీస్ ఆఫీసర్ రెస్పాన్సిబుల్ అనే దాని మీద ఇంకా తేలాలంటున్నారే? అంటే ఏ పోలీస్ ఆఫీసర్ కూడా తెలియదన్నమాట! సంఘటన జరిగిన తరువాత మూడు గంటలు లేట్ గా పోతారాండీ? కనీసం ఏ సెక్షన్ క్రింద కేసు పెట్టాలో కూడా తెలియదా? పోలీస్ స్టేషన్ లోని రైటర్ కు తెలుసు ఏ సెక్షన్ క్రింద కేసు పెట్టాలో? అలాంటి వాటిపై మీరు ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారండీ? కనీసం భయం వుండాలి కదా? ఇది ఒక వ్యవస్థకు సంబంధించిన విషయం. It is not pertaining to one individual. ఇది ఇండివిడ్యువల్ విషయం కాదు. పోలీసు వ్యవస్థకు, ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన విషయం. You should take into account the credibility of the institution. దానిని మీరు అర్థం చేసుకోవడం లేదు. నేను పోలీస్ ఆఫీసర్స్ ని ఈ హౌస్ ద్వారా రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను. ఇది మీకు తలవంపు. ఈ సంఘంలోని యావత్ పోలీసు వ్యవస్థకే తలవంపు. ఒకమ్మాయి ఈ విధంగా రేప్ కు గురైతే, అన్ని రకాల ఎవిడెన్సులున్నాయి. ఎఫ్ ఎస్ ఎల్ అంటే ప్రపంచంలో పేరు గాంచిన ఎఫ్ ఎస్ ఎల్ మన దగ్గరుంది. పోలీసు ఆఫీసర్స్ అందరూ కూడా సిగ్గుపడాలి. నేను వారందరికీ బాధతో చెబుతున్నాను. It is an insult to the institution of police in the State.

కనుక దీనిపై ఖచ్చితంగా చర్యలు తీసుకోవాలి, ఖచ్చితంగా దీంట్లో ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యం కనబడుతోంది, ఏదో జరుగుతుంటాయితే ఎన్నో కేసులు అనే పద్ధతిలో వ్యవహరిస్తున్నారే తప్ప దీన్ని సీరియస్గా తీసుకోవడం లేదు. ఇది చాలా బాధాకరం . ముఖ్యమంత్రిగారు చెబుతూ అన్నారు, ప్రతిరోజూ ఈ కేసుకు సంబంధించి మాట్లాడుతున్నామన్నారు, మాట్లాడండి, మీరు ఈ కేసుకు సంబంధించి సీరియస్గా వున్నామనే విషయం ప్రజానీకానికి తెలియాలి. **You must act like that.** ఒక బాధ్యత గల ముఖ్యమంత్రిగా నేను సీరియస్గా వున్నాను, **I am not going to leave** అని మీరు చేస్తున్న యాక్షన్స్లో, రెవ్యూలలో కనబడాలి, కాని ఆ విధంగా చేయకుండా ఇంత పెద్ద ఇష్యూను ఏదో రకంగా క్యాజువల్గా చేయడం సబబు కాదు. అమ్మాయిలు ఈరోజు బయటకు పోయే పరిస్థితి లేదు. కనుక దీంట్లో ప్రభుత్వ వైఫల్యం స్పష్టంగా వుంది, ఈ ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్య ధోరణికి మా తెలుగుదేశం పార్టీ తరపున తీవ్రమైన మా నిరసన వ్యక్తం చేస్తూ వాకౌట్ చేస్తున్నాం .

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు సభ నుంచి వాకౌట్ చేశారు.)

శ్రీ కె. జానారెడ్డి : అధ్యక్షా, గతంలో ప్రత్యూష కేసుకు సంబంధించి 174 సెక్షన్ క్రింద కేసును రిజిస్టర్ చేశారు, సెక్షన్ 302 క్రింద కేసును బుక్ చేయని పరిస్థితి. ఆ ప్రభుత్వ హయాంలో ఆవిధంగా చేసి, ఇప్పుడేదో గొప్పగా మాట్లాడి మాటల ప్రదర్శన చేసిన విషయాన్ని ప్రజలు గమనించాలని కోరుతున్నాను. ముందు సెక్షన్ 174 క్రింద కేసు బుక్ చేసి తర్వాత కేసును 376 క్రింద బుక్ చేశారు ప్రత్యూష హత్య విషయంలో . **Undetected case** లు ఎన్ని వున్నాయని మాజీ హోమంత్రిగారు ఇంతకు ముందు అడిగారు. ఒక్కటి ఉదాహరణకు తెలియజేస్తున్నాను . అది - కందుకూరు పోలీసు స్టేషన్, ప్రకాశం జిల్లా, విక్టిమ్- డి. శైలజ, కాలేజీ స్టూడెంట్, హత్య జరిగి 8 ఏళ్లు అయింది, ఈహత్య 1999 లో జరిగింది, ఇప్పటి వరకు ట్రేస్ కాలేదు. అప్పటి వారి ప్రభుత్వంలో 1999 లో జరిగిన హత్య విషయం 2007 వరకు ట్రేస్ కాలేదు. అందుచేత ఈ విధంగా **undetected** కేసులు ఒకటి, అర వుంటాయి. ఈ కేసును ఛాలెంజ్గా తీసుకోవలసిన అవసరం వుంది, ప్రభుత్వం చాలా సీరియస్గా వుందని స్పష్టంగా తెలియజేస్తున్నా - నిజంగా వాళ్లకు అర్థమైనా విషయాన్ని కావాలని ఇష్యూ చేస్తున్నారా లేక అసలు అర్థం కాక చేస్తున్నారా అన్నది ప్రజలే గమనించాలి. ఒకవైపు మెరిటోరియస్ ఆఫీసర్లు వున్నారని అంటున్నారు, కమిషనర్ చాలా మంచివాడని అంటున్నారు, ఆయన ఆధ్వర్యంలో జరుగుతోందంటే అవగాహన చేసుకోరు. ఎక్స్‌పర్ట్ పోలీసు ఆఫీసర్స్ ఎవరైనా వుంటే వారిని ప్రతిపక్షనాయకులు చెబితే వారితో ఒక టీమును ఏర్పాటు చేసి ఇన్వెస్టిగేషన్ చేయించడానికి ప్రభుత్వం తయారుగా వుంది.

ఈ కేసు రిజిస్టర్ చేయడంలో, ఇన్వెస్టిగేషన్ చేయడంలో లోపం జరిగిందని పలుమార్లు చెప్పాం . లోపం జరిగిందా లేదా అనే విషయాన్ని విచారించి , నిజంగా ఆఫీసర్స్ లోపం చేస్తే తప్పుకుండా ప్రభుత్వం యాక్షన్ తీసుకుంటుంది. ప్రభుత్వం చాలా సీరియస్గా వుంది. ప్రభుత్వం సీరియస్గా వున్న విషయం ప్రజలందరికీ తెలుసు . ఒకకమ్యూనిటీ కోనమో , ఒక సంఘటన కోనమో, మేము వెలుగులోకి తీసుకొస్తాం, దాని కొరకే వున్నామని ప్రజలను భ్రమింపజేయడానికే వీళ్ల వాకౌట్లు తప్ప ఇంకేమీ లేదు. ముందు **Talk out** (మాట్లాడకుండా అనే భావం స్ఫురించేలా) చేసి తర్వాత **walk out** చేసింటే బాగుండేది, అలా గాకుండా **talking** అంతా చేసి **walk out** చేయడం మంచిది కాదు.

డాక్టర్ వై.యస్. రాజశేఖర్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, హోం మినిస్టర్ గారు మాట్లాడుతూ అంతకు ముందున్న ప్రభుత్వ హయాంలో కూడా ఇటువంటి **undetected cases** వున్నాయని చెబుతూ ప్రకాశం జిల్లాకు సంబంధించిన కేసు గురించి కూడా చెప్పారు. అదేదో ఎదురుదాడి అనే పద్ధతిలో ప్రధాన ప్రతిపక్షం వాళ్లు మాట్లాడుతున్నారు. అంటే వాళ్ల ఉద్దేశ్యం - దాడి వాళ్లు చేయవచ్చు, ఎదురుదాడి మాత్రం ఎవ్వరూ చేయకూడదని. అన్ని విషయాలను వక్రీకరించి వాళ్లేమైనా మాట్లాడవచ్చు, ఇంకెవరైనా ఏమైనా మాట్లాడితే అసలు వినే ఓపిక, సహనమే ఉండదు వాళ్లకు. హైదరాబాదు నగరం నడిబొడ్డున జూలో సాకీ అనే పెద్దపులిని ఉరేసి చంపి, మొత్తం చర్మమంతా ఒలచి, ఆ చర్మాన్ని దేనికో వాడారని చెప్పి రకరకాల రూమర్స్ వచ్చాయి, అప్పుడు మేము వాటినేమైనా రాజకీయం చేశామా? అధికారంలో వున్న ఎవరెవరి పేర్లో వచ్చాయి అప్పుడు . ఎప్పుడైనా పొరపాటున వారి పేర్లను మేము వాడామా? ఇప్పుడు **Former Home Minister** గారు అంటారు, ఆయన కుమారుడు అమెరికాలో వుంటే ఆయన పేరేదో ఇక్కడ వాడారట, దాని గురించి ఆయన పట్టించుకోలేదట . దాని తర్వాత నా కుమారుని గురించి మాట్లాడతారు ఒక నూటుకేసు బాంబు కేసులో తనకు ప్రమేయం వుందని. తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన నాయకులను చంపడానికి ఉద్దేశించిన నూటుకేసు బాంబు బయట పడిందని చెప్పి ఒక్క రోజంతా , మేము ప్రతిపక్షంలో వున్నప్పుడు, హౌస్ లో డిస్ కస్ చేశారు. ప్రభుత్వానికి సంబంధించి, అధికారంలో వున్న వాళ్లే వాయిదా తీర్మానం ఇవ్వడమన్నది నాకు తెలిసినంతవరకు ఆనవాయితీ కాదు. ఆనాడు రూలింగ్ పార్టీ వాళ్లే వాయిదా తీర్మానం ఇచ్చి, హౌస్ ను ఎడ్జోర్న్ చేసి, తర్వాత ఒకరోజంతా డిస్ కస్ చేసి, డిస్ కస్ అయిన తర్వాత ఆ రోజు సాయంత్రం దీనికి సంబంధించిన ఎవిడెన్స్ బాగా లేదని తెలిసి అప్పుడు పోలీసు ఆఫీసర్స్ మీద కేకలు వేశారని అంటారు. ఇంతకంటే మరొక అన్యాయమైన విషయం ఏదైనా వుందా అధ్యక్షా? మాట్లాడవలసినదంతా మాట్లాడారు హౌస్ లో . మాట్లాడిన తర్వాత సాయంత్రం అధికారులను పిలిచి ఏవిధమైన రుజువులు లేవు, మీరెందుకు ఈవిధంగా మాతో మాట్లాడించారు అని అప్పుడు కేకలు వేశారట . అంటే ఎంత **flimsy grounds** ఉన్నా మూసై దాడులు చేయడానికి వీళ్లు ఏమాత్రం వెనకాడరు.

అధ్యక్షా, ఈ పర్టిక్యులర్ కేసులో మేమేదో చాలా పెద్ద తప్పు చేసినట్లుగా, పోలీసు వ్యవస్థ చాలా తీవ్రమైన తప్పులు చేశారని ఒక వైపు అంటున్నారు, మళ్ళీ అక్కడ వున్న పోలీసు కమిషనర్ చాలా **efficient** అని అంటున్నారు. ఎందుకు వీళ్లకు ఇంత **confusion** , నాకు అర్థం కావడం లేదు . సిబిఐ ఎంక్వైరీ కావాలని వాళ్లే అడుగుతారు, తెలుగుదేశం లెజిస్లేచర్ పార్టీ తరపున సిబిఐ ఎంక్వైరీ కావాలని అడిగిన విషయం అవాస్తవమా? తీరా సిబిఐ కి సంబంధించి కావలసిన అర్డర్ చేయించడానికి మేము ఫార్మాలిటీస్ మొదలు పెడితే , అసలు సిబిఐ ఎవడు అడుగుతున్నారని అంటున్నారు మళ్ళీ . అన్నింటికంటే ప్రధానంగా ఈరోజు జరిగిన చర్చలో వీళ్లు బాగా మాట్లాడిందేమంటే, కేసును వెన్సెంటనే మొదటి రోజునే, కేసు పోలీసు దృష్టికి వస్తూనే 302 కేసు మటుకే ఎందుకు వేశారు, 376 సెక్షన్ క్రింద కేసు ఎందుకు బుక్ చేయలేదని అన్నారు. వాళ్లు చేసింది మాత్రం ఎక్కడా కనబడదు వాళ్లకు . గతంలో ప్రత్యూష కేసుకు సంబంధించి 24.2.2002 తారీఖున 174 సెక్షన్ క్రింద కేసు బుక్ చేశారు. తర్వాత రెండు రోజులకు మళ్ళీ 306 క్రింద కేసు బుక్ చేయడం జరిగింది. ఇది అవాస్తవమా? మామూలుగా వున్న **First Information Report** ప్రకారం కేసులు ఛార్జ్ అవుతాయి. తర్వాత వచ్చే అడిషనల్ ఎవిడెన్స్ ప్రకారం సెక్షన్స్ యాడ్ చేయడం, లేదా డిలీట్ చేయడం జరుగుతుంది. **It is a very very common thing.** **Ultimate** గా **Charge Sheet** ఫైల్ చేసే వరకు సెక్షన్స్ యాడ్ చేయడం, లేకపోతే డిలీట్ చేయడం అన్నది సర్వసాధారణమైన విషయం . అదేదో తప్పు చేసిన విధంగా మాట్లాడుతున్నారు. అన్నిటికన్నా ప్రధానంగా మా పార్టీకి చెందిన ఒక సీనియర్ నాయకుల బంధువులకు ఈ

కేసులో ప్రమేయం ఉందని రకరకాలుగా న్యూస్ ఛానల్స్, పేపర్లలో వస్తే - మా పార్టీకి చెందిన ఆ సీనియర్ నాయకుడు తనకు తానే చొరవ తీసుకుని అటువంటి ఎలిగేషన్స్ వచ్చిన వారిని డియన్ ఏ టెస్టులకు గానీ, రై డిటెక్టర్ టెస్టులకు గానీ వంపించిన విషయాన్ని నేను మళ్ళీ ప్రత్యేకంగా ఇక్కడ చెప్పాలి.

ఉ. 10.50

మేము కేసును దాచిపెట్టాలనుకుంటే ఈ విధంగా ఎందుకు చెప్తాము? కేసుకు సంబంధించి ప్రతి విషయంలో కూపీలాగాలని చాలా గట్టిగా ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. హోం మినిస్టర్ గారు ఎంత గట్టిగా సమాధానం చెప్పినా, ఎంత జాగ్రత్తగా సమాధానమిచ్చినా వాళ్లు సాటిస్ ఫై కాలేదు. చచ్చిపోయిన హతురాలి తల్లిని తీసుకెళ్లి దేశం అంతా తిప్పుతున్నారు. నిజామాబాద్, బోధన్, విశాఖపట్నం, గుంటూరు, డిల్లీ ఈ విధంగా అన్నీ ప్రదేశాలు తిప్పుతున్నారు. ఎందుకు అధ్యక్షా ఇది? ఇది రాజకీయం అవునా కదా? కాంగ్రెస్ పార్టీ మైనారిటీలను ఏ కొంచెం పట్టించుకోవడం లేదు, మైనారిటీ బాలిక పై అత్యాచారం జరిగితే, హత్య జరిగితే చర్య తీసుకోవడం లేదనే ప్రయత్నమా కాదా?

అధ్యక్షా, ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం మైనారిటీల విషయంలో ప్రత్యేక చర్య తీసుకుంటుంది. స్కాలర్ షిప్స్, ఫీజ్ రీయింబర్స్ మెంట్, నాలుగు శాతం రిజర్వేషన్స్ ఇప్పించి మైనారిటీల ఆదరాభిమానాలు బాగా పొందాము. ఈ ఆదరాభిమానాలు కాంగ్రెస్ పార్టీకి ఎక్కువైపోతున్నాయని, మాకొస్తున్న క్రెడిట్ ను, క్రెడిబిలిటీని తగ్గించే ప్రయత్నం తప్ప మరొకటి కాదు. వాళ్ల ఇష్టం వచ్చినట్లు మాట్లాడతారు, ఇష్టం వచ్చినట్లు దాడి చేస్తారు. ఈ కేసుకు సంబంధించి అరెస్ట్ రోజులయ్యింది. వాళ్లు తొమ్మిది సంవత్సరాలు అధికారంలో ఉన్నప్పుడు, ఆరేడు సంవత్సరాలైనా కేసులు డిటెక్ట్ కాకపోతే అది వారికి తప్పుగా కనిపించదు. కడప, చిత్తూరు, నెల్లూరులో 14 హత్యలు జరిగాయి. 14 హత్యల తరువాత దొరికాడు హంతకుడు. 14 హత్యల్లో ముగ్గురు ముస్లిమ్స్. అప్పుడేమి వీళ్లకు తప్పులుగా కనపడలేదు. ఈ కేసుకు సంబంధించి అరెస్ట్ రోజుల్లో డిటెక్ట్ కాకపోతే మహా అపరాధం అయినట్లు చేస్తున్నారు. నిజంగానే, we would like to detect the culprits as early as possible. We are concerned about it. We are doing everything that is possible but that does not mean that we are totally not doing anything. అనే పద్ధతి కాదు కదా! సి.బి.ఐ ఎంక్వయిర్ కావాలని అడిగిందీ వాళ్లే, సి.బి.ఐ ఎంక్వయిర్ చేసే ప్రయత్నం చేస్తే ఎవరు మిమ్మల్ని వెయ్యమన్నారు అని అడుగుతున్నారు. ఈ విధమైన ధ్వంధ్య ధోరణి మంచిది కాదు. వీళ్లకు కన్ఫ్యూజన్ ఉంది. రాజకీయమైన ఇబ్బందులు వీళ్లకు బాగా ఉన్నాయి. వీళ్లకు బేరింగ్స్ తగ్గిపోయాయి. బాగా ఫ్రస్ట్రేషన్ ఉంది. రేపు ఎన్నికలలో అడ్వెన్ లేకుండా పోతామనే భయం పట్టుకుంది. అందుకే ఇటువంటి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. దయచేసి దీనిని రాజకీయం చెయ్యద్దని, హతురాలి తల్లిని అనవసరంగా తిప్పొద్దని తెలుపుతున్నాను.

అధ్యక్షా, ఇందాక నాతో ఎవరో అన్నారు. హతురాలి తల్లితో నీకు వచ్చే ఎలక్షన్స్ కి ఎం.ఎల్.ఏ సీటు ఇస్తానమ్మా, అసెంబ్లీలో నువ్వు బాగా పోరాటం చెయ్యచ్చు అని ప్రతివక్షపార్టీకి సంబంధించిన నాయకులు ఆమెతో అన్నారుంట! ప్రతిపక్షంలో ఉంటామనే పోరాటం చెయ్యాలని అనుకుంటున్నారు. ఈసారి ప్రతిపక్షంలో ఉండడం కూడా అనుమానమే!

అధ్యక్షా, This is an issue related to a girl. అన్యాయమైపోయిన అమ్మాయికి సంబంధించిన ఇష్యూ ఇది. I assure all the people of the state that the Government will do everything that is possible. We will not leave any stone unturned in trying to detect the culprits in this

case. We will do everything that is humanely possible and see that justice is rendered to the poor girl.

తెలుగుదేశం పార్టీకి సంబంధించిన మహా నేతలకు మనవి చేసేది ఏమిటంటే, దయచేసి దీనిని రాజకీయం చేసి, ఇప్పుడు కాంప్లికేట్ చెయ్యద్దని కోరుతున్నాను. థాంక్స్.

MR. SPEAKER: The **Question No. 9413 (110) is postponed** at the request of the Member. It is already 11' o clock. The **rest of the questions are deemed to have been answered** (అనుబంధము-1). The **Short Notice Questions are postponed**.

సక్షత్రపు గుర్తులేని ప్రశ్నలు - వ్రాతపూర్వక సమాధానములు(అనుబంధము-2)

సభా సమక్షంలో ఉంచబడిన పత్రము

All the Papers are deemed to be laid on the Table of the House. The Report of the Committee on Woman, Child and Disabled Welfare is deemed to be presented.

1. A copy of the 45th Annual Administration Report of the Andhra Pradesh State Road Transport Corporation for the year 2004-05, as required under Section 35(3) of the Road Transport Corporation Act, 1950.

కమిటీ నివేదిక సమర్పణ

SMT. V. SUNITHA LAKSHMA REDDY: Speaker sir, I beg to present:

" The Third Report of the Committee on Welfare of Women and Children and Disabled Welfare (2007-08) on Disabled Welfare. "

MR. SPEAKER: Report presented.

ప్రభుత్వ బిల్లు

2008, రాజీవ్ గాంధీ సాంకేతిక విజ్ఞాన విశ్వ విద్యాలయ బిల్లు

(ప్రతిపాదించబడినది)

SRI R. DAMODAR REDDY: Speaker sir, I beg to move:

" That leave be granted to introduce the Rajiv Gandhi University of Knowledge Technologies Bill, 2008."

MR. SPEAKER: Motion moved. The question is:

" That leave be granted to introduce the Rajiv Gandhi University of Knowledge Technologies Bill, 2008."

(PAUSE)

The motion was carried and the Bill was introduced.

వివరణ

**ప్రకాశం, గుంటూరు, కృష్ణా ఇతర జిల్లాలలో అకాల భారీ వర్షాల వల్ల నష్టపోయిన రైతులకు
ప్రత్యేక ప్యాకేజీ గురించి**

డా.పై.ఎస్. రాజశేఖర రెడ్డి: అధ్యక్షా, గత 100 సంవత్సరాల కాలంలో కేవలం మూడు సార్లు మాత్రమే అరుదుగా సంభవించిన ఇట్టి అకాల వర్షాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని, రాష్ట్రప్రభుత్వం ఈ క్రింద వివరించిన పరిమాణం ప్రకారం ప్రత్యేక ప్యాకేజీతో రైతులకు ఉదారంగా సహాయం అందించాలని నిర్ణయించింది.

పంట సంఖ్య	నష్ట స్వభావం	హెక్టారు ఒక్కొంటికి ప్రత్యేక ఆర్థిక సహాయం (రూ.)
1. వరి	పూర్తిగా నష్టపోయిన	4,500/- లు.
2. వ్యవసాయాలు (శనగలు, కందులు, పెసలు మినుములు, ఇతర వ్యవసాయాలు)	పూర్తిగా నష్టపోయిన	3,750/- లు.
3. మొక్కజొన్న	పూర్తిగా నష్టపోయిన	3,750/- లు
4. వేరుశనగ	పూర్తిగా నష్టపోయిన	4,500/- లు
5. సన్ఫ్లవర్	పూర్తిగా నష్టపోయిన	3,750/- లు
6. మిర్చి	పూర్తిగా నష్టపోయిన	4,500/- లు
7. కూరగాయలు	పూర్తిగా నష్టపోయిన	4,500/- లు

పంట పూర్తిగా నష్టపోయిన సందర్భంలో హెక్టారుకు రూ. 500/- చొప్పున, పంట పాక్షికంగా నష్టపోయిన సందర్భంలో హెక్టారుకు రూ. 2,00/-ల చొప్పున పొగాకు రైతులకు ఆర్థిక సహాయాన్ని సమకూర్చడానికి పొగాకు బోర్డు ముందుకు వచ్చింది. వీరు తక్షణమే పంపిణీ ప్రారంభిస్తారు.

(గౌరవ ఉప సభాపతి అధ్యక్షస్థానంలో ఉన్నారు)

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎఫ్.సి.ఐతో సంప్రదింపులు జరుపుతున్నది. దెబ్బతిన్న వరి సేకరణ కోసం స్పెసిఫిక్డ్ సడలింపుకు కేంద్రప్రభుత్వం నుండి ఆమోదం రావలసి ఉంది. దెబ్బతిన్న ప్రాంతాలలో వారం రోజులలోనే ఎఫ్.సి.ఐ సేకరణ కేంద్రాలను ప్రారంభిస్తుంది.

రైతుల అభ్యర్థనను అంగీకరిస్తూ, రాష్ట్ర చరిత్రలోనే మొదటి సారి ప్రత్యేక ప్యాకేజీగా, దెబ్బతిన్న శెనగ, సేకరణను ప్రారంభించవలసిందిగా మార్కెట్‌కు ఆదేశాలను జారీ చేయడమయింది. దెబ్బతిన్న శెనగకు క్వింటాలు ఒక్కంటికి రు. 1700/- ల చొప్పున సేకరించడమవుతుంది. ఈ చర్యలో మార్కెట్‌కు వచ్చిన నష్టాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం భరిస్తుంది.

దెబ్బతిన్న జిల్లాలలో భారీ పంట నష్టాలకు గాను పంట రుణాల రీ పెడవ్యాలు, కొత్త రుణాల జారీ మొదలగు విషయాలలో జిల్లా స్థాయిలో ప్రత్యేక బ్యాంకర్స్ సమావేశాలు జరిగాయి.

ఉ.11.00

ఈ పంట నష్టాన్ని పూర్తిగా తీర్చకపోయినా ఇంతకు ముందు కంటే ఎక్కువ పరిహారం ఇస్తున్నాం . మేం అధికారంలోకి వచ్చేటప్పటికి ఒక్కొక్క ఎకరా మొక్కజొన్న పంట నష్టానికి కేవలం అయిదు వందల రూపాయలు ఉండేది. అంటే హెక్టారుకు 1250 రూపాయలుండేది. మేం అధికారంలోకి వచ్చిన గడచిన మూడు సంవత్సరాల్లో రెండు సార్లు ఇరవై అయిదు శాతం చొప్పున పెంచడం జరిగింది. ఇప్పుడు అలా పెంచిన దానిమీద మరలా రెట్టింపు పెంచి హెక్టారుకు 3750 రూపాయలకు పెంచడం జరిగింది. పప్పు ధాన్యాలు, మొక్కజొన్న, వేరుశనగ, వరి పంటలు బాగా దెబ్బతిన్నాయి. ప్రస్తుతం పప్పు ధాన్యాలకు, మొక్కజొన్నకు ఎకరాకు 1500 రూపాయల నష్టపరిహారం ఇచ్చే ఏర్పాటు చేస్తున్నాం. మేం అధికారంలోకి రాకముందు ఎకరాకు 500 రూపాయలుంటే, మేం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ఒకసారి ఇరవై ఐదు శాతం, మరోసారి మరో ఇరవై ఐదు శాతం పెంచడంతో ప్రస్తుతం 750 రూపాయలు అయింది. ఇప్పుడు 750 రూపాయలనుంచి 1500 రూపాయలకు పెంచాం. అంటే 3750 రూపాయలు పప్పుధాన్యాలకు, మొక్కజొన్నకు నష్టపరిహారంగా ఇచ్చే ఏర్పాటు చేస్తున్నాం. అదే విధంగా వేరుశనగకు హెక్టారుకు 3750 రూపాయలు, వరికి ధాన్యానికి 4500 రూపాయలు, సన్‌ఫ్లవర్‌కు 3750 రూపాయలు, మిర్చికి 4500 రూపాయలు ఇస్తున్నాం . రైతాంగాన్ని అన్ని రకాలుగా ఆదుకోనే విషయంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎప్పుడూ వెనకాడదని తెలియజేస్తూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(డా.దగ్గుబాటి వెంకటేశ్వరరావు ఉప్పు రైతులకు కూడా నష్టపరిహారం అందించాలని కోరారు)
అధ్యక్షా, ఉప్పు తయారుచేసే రైతులకు కూడా కొన్ని సమస్యలున్నాయి. వారికి కూడా ఏదైనా నష్టపరిహారం ఇస్తే బాగుంటుందని గౌరవ శాసనసభ్యులు అడుగుతున్నారు. ఇప్పుడే రెవిన్యూ శాఖా మంత్రిగారికి చెప్పాను. ఉప్పు రైతులకు జరిగిన నష్టాన్ని పరిశీలించి, వారికి కూడా నష్టపరిహారాన్ని అందించేందుకు ప్రత్యేక ప్యాకేజీ ఇప్పించే ఏర్పాటు తప్పకుండా చేస్తామని మీద్వారా సభకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ కె.బలరామకృష్ణమూర్తి (అద్దంకి): అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడుతూ గత వంద సంవత్సరాలలో ఎప్పుడు కూడా ఇలాంటి పరిస్థితి రాలేదని చెబుతున్నారు. అది వాస్తవం. వరదల వల్ల జరిగిన నష్టాన్ని ముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చి చూస్తే బాగుండేది. కానీ వారు ఎందుకో రాలేదు కానీ ముగ్గురు మంత్రులను జిల్లాకు పంపించారు. వచ్చిన మంత్రులు కూడా పూర్తి స్థాయిలో పర్యటించి, జరిగిన నష్టాన్ని చూడలేదు. ఆ విధమైన విమర్శల జోలికి నేను పోవడంలేదు. మంత్రులు జిల్లాకు వచ్చినపుడు వారు రైతులతో మాట్లాడినపుడు, రైతులు వారికి ఎంత నష్టం జరిగిందో చాలా స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది. కౌలు రైతులు చాలా

దారుణంగా నష్టపోయారు. వారు ఎకరా పది వేల రూపాయల చొప్పున కౌలుకు తీసుకున్న విషయం కూడా మంత్రుల బృందానికి చెప్పడం జరిగింది. కౌలుతోబాటు శెనగ పంటకు ఎకరాకు అదనంగా పదివేల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టారు. పంటలు దెబ్బతినడంతో రైతాంగం మనోభావాలు దెబ్బతిని, ఆత్మహత్యల ధోరణిలోకి వెళుతున్నారు. వారికి తక్షణం ధైర్యాన్ని కల్పించవలసిన అవసరముంది. ఇప్పటికే ఒక ప్రకటన చేసి వారికి ఆత్మ ధైర్యాన్ని కల్పించవలసిన అవసరముంది. కొన్ని సందర్భాల్లో ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడుతూ చెప్పుకొచ్చారు.

లోన్ ప్యాటర్న్ ఏవిధంగా తీసుకొన్నది కూడా రైతులు తెలియజేశారు. ఒక పంటకోసం బ్యాంకులనుంచి అప్పు తీసుకొని, కొన్ని అవాంతరాలవల్ల ఆ పంట వేయలేక ఇంకో పంట వేయడం జరిగింది. కానీ వాస్తవంగా నష్ట పరిహారం అందించేందుకు సర్వేకు ఫీల్డులోకి వచ్చేసరికి కౌలుదారులెవరో, సొంతదారులెవరో తెలియడంలేదు. కొంతమంది కౌలు రైతులు కౌలు ముందుగానే చెల్లించడం జరిగింది. ఎండోమెంట్ భూములకు కూడా ముందుగానే కౌలు చెల్లించియున్నారు. ఆ విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారు స్పష్టంగా చెప్పాలని కోరుతున్నాను. కౌలుదారులు ఎండోమెంట్ డిపార్ట్మెంటుకు చెల్లించిన మొత్తాన్ని తిరిగి రైతులకు చెల్లిస్తారా లేక వచ్చే సంవత్సరం కౌలు లేకుండా ఉచితంగా ఇస్తారా అనేది కూడా స్పష్టంగా చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

ఇక పొగాకు విషయాన్ని కూడా ముఖ్యమంత్రిగారు కాస్త శ్రద్ధతో వినాలని కోరుతున్నాను. పొగాకు రైతులనుంచి అపరాధ రుసుంగా పొగాకు బోర్డు వసూలు చేసింది. గతంలో ఈ రుసుం గతంలో 5 శాతం ఉంటే ప్రస్తుతం 15 శాతానికి పెంచారు. ప్రకృతి అనుకూలస్తే కాస్త ఎక్కువ దిగుబడి రావడం జరుగుతుంది కావున ఈ అపరాధ రుసుంను మరలా 5 శాతానికి తగ్గించాలని రైతులు కోరుతున్నందున ఆ విషయాన్ని కూడా ముఖ్యమంత్రిగారు ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. రైతుల నుంచి అపరాధ రుసుంగా వసూలు చేసిన మొత్తం పొగాకు బోర్డు దగ్గర నుమారు మూడు వందల కోట్ల రూపాయలు ఉంది. రైతుల డబ్బు రైతులకే ఇవ్వడానికి పొగాకు బోర్డు ఇబ్బంది పడాల్సిన అవసరం లేదు. కానీ పొగాకు బోర్డు వారు ఏమి చేస్తున్నారంటే, వారి ఉన్నతోద్యోగుల విదేశీ ప్రయాణాలకు, ఫైవ్ స్టార్ హోటల్స్ లో బస చేయడానికి ఖర్చుపెడుతున్నారు. కావున ఆ మొత్తాన్ని రైతులకు తిరిగి ఇవ్వవలసిన అవసరముందని తెలియజేస్తున్నాను.

పంటలు నష్టపోయిన రైతులకు కనీసం పదివేల రూపాయలు ఇవ్వాలనే ఆలోచనతో ముందుకు వెళితే బాగుంటుందని తెలియజేస్తున్నాను. పాక్షికంగా పంట నష్టపోయిన రైతులకు కనీసం 5 వేల రూపాయలు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. రైతులకు ఇప్పుడు జరిగిన నష్టం వంద సంవత్సరాలలో జరగలేదని ముఖ్యమంత్రిగారే స్వయంగా చెప్పినందున, రైతులు బ్యాంకులనుంచి తీసుకున్న రుణాన్ని వెంటనే రద్దుచేయాలని కోరుతున్నాను. రాబోయే రోజుల్లో రైతులు పెట్టుబడి పెట్టే విధంగా ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తే రైతు కాస్త మనో నిబ్బరంగా ఉంటాడని తెలియజేస్తున్నాను. ఇప్పటికే జిల్లాలో రైతుల ఆత్మహత్యల పరంపర మొదలైంది. పంగులూరు మండలంలో వెంకటేశ్వర్లు అనే రైతు మానసికంగా కృంగిపోయి ఉరేసుకుని ఆత్మహత్య చేసుకున్నారు. అదే విధంగా యనమదల గ్రామంలో కూడా ఇదే పరిస్థితి ఉంది. నాగులుప్పలపాడు మండలం మాచవరం గ్రామంలో రైతు పురుగుమందు తాగి చనిపోయాడు.

నా నియోజకవర్గంలోని నూజెళ్లపల్లి గ్రామంలో రైతు జరిగిన పంట నష్టాన్ని చూసి గుండె ఆగిపోయి చనిపోయాడు. ఇంకా ముందు ముందు రైతుల మీద అప్పులు తీర్చడంలో వత్తిడి పెరిగి, అయోమయ పరిస్థితుల్లో ఆత్మహత్యలకు పాల్పడే ప్రమాదం ఉంది కాబట్టి, దీని విషయంలో ఒక స్పష్టమైన సంకేతాన్ని ఇవ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను. రుణాలను రిపేజ్ చేయవలసిన అవసరముందని తెలియజేస్తూ, ముఖ్యమంత్రిగారిని దీనిమీద స్పందించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి: అధ్యక్షా, గుంటూరు, ప్రకాశం జిల్లాలో ఇటీవల కురిసిన అకాల వర్షాలవల్ల శెనగ, మినుములు లాంటి పప్పు ధాన్యాలు, వరి, మొక్కజొన్న, మిర్చి, కూరగాయలు, వేరుశనగ, సన్‌ఫ్లవర్ అన్ని పంటలూ దెబ్బతిన్నాయి. నేను పంట దెబ్బతిన్న గ్రామాలు తిరిగాను కాబట్టి చెబుతున్నాను. రైతులు ఊహించినదానికంటే ముఖ్యమంత్రిగారు ఎంతో బ్రహ్మాండమైన ప్యాకేజీ ప్రకటించారు. ఇంత మంచి ప్యాకేజీ ప్రకటిస్తారని నేను కూడా అనుకోలేదు. రైతులలో కూడా ఇంత మంచి ప్యాకేజీ వస్తుందని అనుకోలేదు. నేను ఒకటి మనవి చేస్తున్నాను.

(తెలుగుదేశం సభ్యులు శ్రీ దేవినేని ఉమామహేశ్వరరావునుంచి అంతరాయం)

ఉ.11.10

మీ ప్రభుత్వం ఉండగా ఎకరానికి రు.500 ఇచ్చారు.

శ్రీ కె.బలరామ కృష్ణమూర్తి (అద్దంకి) : అప్పటి పెట్టుబడి వేరు, ఇప్పటి పెట్టుబడి వేరు.

శ్రీ కె.అచ్చన్నాయుడు (హరిశ్చంద్రాపురం) : అప్పుడు ధాన్యం వంద రూపాయలు.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి : పెట్టుబడి కాదు, నష్టపోయిన రైతులకు సహాయం చేసే విషయంలో. ఈ విధంగా మాట్లాడితే కష్టం. రైతులకు నష్టం జరిగినప్పుడు ప్రభుత్వ విధానం గురించి నేను మాట్లాడుతున్నాను. మీది వ్యవసాయం దండగ అన్న పార్టీ అది వేరే విషయం, ఏది ఏమైనప్పటికీ

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు శ్రీ కరణం బలరామ కృష్ణమూర్తి చే సభకు అంతరాయం)

మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : బలరామకృష్ణమూర్తి గారూ, మీరు మాట్లాడటానికి నేను అవకాశం ఇచ్చాను, మీరు మాట్లాడారు కదా, మళ్ళీ మాట్లాడాలంటే మరలా అవకాశం ఇస్తాను, కూర్చోండి.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి : అధ్యక్షా, రైతులు కష్టాల్లో ఉన్నప్పుడు, నష్టాల్లో ఉన్నప్పుడు అకాల వర్షాలు, తుఫానులు గానీ వచ్చినప్పుడు మొట్టమొదటి సారిగా 2005-06 లో గానీ 2006-07 లో గానీ ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత మనకు వర్షాలు బాగా ఎక్కువై పోయి చాలా పంటలు దెబ్బతిన్న విషయం ఒకసారి జ్ఞాపకం చేస్తున్నాను. రు.500 లను రు.750/- లుగా పెంచిన ఘనత ఈ ప్రభుత్వానిదే, గత ప్రభుత్వానికి సంబంధం లేదు అని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు రెండు జిల్లాల్లో ఉన్న పంటల పరిస్థితి ఆలోచిస్తే నేను ఇవాళ పేపరులో చూసాను, రు.750/- లను రు.1500/- చేస్తారని అన్నారు, నేను అదే అనుకున్నాను, కానీ ఇంకా ఎక్కువ ఇచ్చారు. ఇది చాలా సంతోషకరమైన విషయం. ముఖ్యంగా ఆంధ్రప్రదేశ్

రైతాంగం ముఖ్యమంత్రి గారికి రుణపడి ఉన్నారు, ఈ విషయంలో ముఖ్యమంత్రి గారిని అభినందించవలసిన అవసరం ఉందని ఈ సందర్భంగా నేను మనవి చేస్తున్నాను. ప్రతివక్ష సభ్యులు ఏదో మాట్లాడుతూ ఉంటారు, దాని గురించి పట్టించుకోవలసిన అవసరం లేదు. రైతులు చాలా సంతోషపడతారనే విషయం నేను సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. వరికి సంబంధించినంత వరకు నాలుగు నేల హెక్టార్లు అనగా రెండున్నర ఎకరానికి రు.4500/- వస్తుంది. అంటే ఎకరానికి రు.1800/- లు వస్తుంది. రు.500/- తెలుగుదేశం ప్రభుత్వంలో లెక్క ఎక్కడ, రు.1800/- ఈనాడు రాజశేఖర్ రెడ్డి గారి ప్రభుత్వం లెక్క ఎక్కడ ఒకసారి ఆలోచించమని నేను సభ్యులను కోరుతున్నాను.

పప్పుధాన్యాలకు సంబంధించినంత వరకు వేరుశనగ, శనగలు, కందులు, పెసలు, మినుములు వీటన్నిటికీ రు.3750/- అంటే ఎకరానికి రు.1500/- ఇవ్వడమనేది చాలా గొప్ప విశేషం. రైతాంగం అంతా సంతోషిస్తారని కూడా నేను సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. వేరుశనగ వంటకు చాలా ఖర్చు పెట్టి రైతాంగం నష్టపోయిన విషయం అందరకూ తెలుసు వేరుశనగకు రు.4500/- అంటే ఎకరాకు రు.1800/- ఇచ్చింది. ఈ విధంగా ఇచ్చిన ప్రభుత్వం ఎక్కడైనా ఉందంటే ఏ విధంగానైతే భారతదేశంలో అన్నీ రంగాల్లో కూడా ప్రథమ స్థానం ఆక్రమించుకున్న మన ప్రభుత్వం అనేక సూతన పథకాలతోటి రైతాంగాన్ని, బీద ప్రజానీకాన్ని, బలహీన వర్గాలను ఆదుకున్న ప్రభుత్వం ఎక్కడైనా ఉందంటే భారతదేశంలో అది కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రభుత్వం, రాజశేఖర్ రెడ్డి గారి నాయకత్వంలోని ప్రభుత్వం దీన్ని ఎవరూ మరచి పోకూడదు. ప్రజలు బ్రహ్మాండంగా ఉన్నారు, మీరేమీ దిగులు పడవద్దు అనే మాటను సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

సన్ ఫ్లవర్, మిర్చి, కూరగాయలకు రు.4500/-, రు.3750/- ఇవ్వడమంటే ఎకరాకు రు.1500/- మొదలుకొని కొన్నిటికి రు.1800/- కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. అధ్యక్షా, పొగాకు వంటకు సంబంధించినంత వరకు పొగాకు బోర్డు నిర్ణయం చేసింది, మొత్తం దెబ్బతిన్న రైతులకు సంబంధించినంత వరకు రు.5000/- ఇవ్వాలని, ప్లాక్ కంగా దెబ్బతిన్న వారికి రు.2000/- ఇవ్వాలనే మాట చెప్పడం జరిగింది. ఇది కూడా మనం హర్షించదగిన విషయం అని నేను మనవి చేస్తున్నాను. కేంద్రప్రభుత్వం కూడా రేపు జరగబోయే బడ్జెట్ సమావేశాల్లో కొంత వరకు రిలీఫ్ ఇస్తారనే ఆశ ఉన్నది, తప్పక రిలీఫ్ వస్తుందనే విషయాన్ని మనవి చేస్తున్నాను. నష్టపోయిన రైతుల వంటలకు సంబంధించినంత వరకు రీషెడ్యూల్ చేయాలని నిర్ణయం చేయడం జరిగింది. రీషెడ్యూల్ చేయడం సంతోషకరమైన విషయమే కానీ నేను మనవి చేసేదేమంటే వడ్డీ మాఫీ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తే బాగుంటుందనే విషయాన్ని ఆలోచించమని కోరుతున్నాను. తప్పక ప్రభుత్వం దీనిని పరిశీలిస్తుందని ఆశిస్తున్నాను. రైతు పక్షపాతిగా, రైతులంటే అభిమానం ఉన్న వ్యక్తిగా, రైతాంగానికి సంబంధించి ఈ నాలుగు సంవత్సరాల కాలంలో బాగా కృషి చేస్తున్నటువంటి, ప్రేమతో, అభిమానంతో రైతాంగానికి సేవ చేస్తున్నటువంటి ముఖ్యమంత్రి డా.వై.ఎస్.రాజశేఖర్ రెడ్డి గారిని ఈ విషయంలో ఆలోచించ వలసిందిగా మనవి చేస్తున్నాను.

ప్రకాశం జిల్లాలోని చిన్నగంజాం, చీరాల, కొత్తపట్నం మరియు గుంటూరు జిల్లాలో సాల్ట్ బెడ్స్ ఉన్నాయి. ఈ సాల్ట్ బెడ్స్ కు కూడా రిలీఫ్ ఎంత ఇవ్వాలో ఆలోచించమని, దీంతో రు.3750/- రు.4500/- రెండు రకాలు ఫిఫ్స్ చేసి ఉన్నారు, వీటిలో ఏదో ఒకటి సాల్ట్ బెడ్స్ కు కూడా రిలీఫ్ ఇవ్వమని కోరుతున్నాను. అలాగే ప్రధానమైన విషయం దెబ్బతిన్న శనగలు, రంగు మారిన శనగలను కొనడానికి వ్యాపారస్థులు ముందుకు రారు, అలాంటిది మార్కెట్ కనీస మద్దతు ధర రు.1700/- లకు కొనడానికి ముందుకు రావడం చరిత్రలో

అనుకోకుండా జరిగిన సంఘటన, అనుకోకుండా రైతులకు జరిగిన సహాయం అని చెప్పక తప్పదు. ఇలాంటి కార్యక్రమాలను చేపట్టడం వలన రైతులు చాలా సంతోషంగా ఉన్నారనే విషయాన్ని నేను మనవి చేస్తున్నాను. తరువాత వడ్లకు సంబంధించి కూడా కలరు మారిన వడ్లను కేంద్రప్రభుత్వ సహాయంతో, అంగీకారంతో కొనడానికి ప్రభుత్వం నిర్ణయించుకున్నదనే మాటను తెలియజేసింది. స్టేట్ మెంట్ లో గుంటూరు, ప్రకాశం జిల్లాలు రెండు ఉన్నాయి, ఈ స్టేట్ మెంట్ ల ప్రకారం గుంటూరు, ప్రకాశం జిల్లాలో కాదు ఇతర జిల్లాలలో ఏ వంట నష్టపోయినా వరి, వప్పుధాన్యాలు, మిర్చి, పొగాకు, వేరుశనగ, సన్ ఫ్లవర్ ఈ విధంగా అన్నిటికీ కూడా జరిగిన నష్టాన్ని తీర్చాలనే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఉన్నది. ఎక్కడ నష్టపోతారో అక్కడ సహాయం చేయాలనే ఆలోచన ఉంది గానీ రెండు జిల్లాల మరే ప్రభుత్వ సహాయం పరిమితమవుతుందని నేను అనుకోవడం లేదు.

అధ్యక్షా, వసువు వంట కూడా దెబ్బతిన్నదని తోటి సభ్యులు చెబుతున్నారు. వసువుకి కూడా మద్దతు ధర కావాలని సభ్యులు కోరుకుంటున్నారు. రు.3000/- మద్దతు ధర ఇచ్చారనే విషయం గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను, ఆ విషయంలో కూడా ప్రభుత్వాన్ని అభినందించవలసిన అవసరం ఉంది. రైతుల అవసరాలను గుర్తించి వారికి అవసరానికి మించి సహాయం చేసిన ప్రభుత్వాన్ని హృదయపూర్వకంగా స్వాగతిస్తూ, అభినందిస్తూ శ్రీ రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు చేసిన కార్యక్రమాలను అన్ని విధాలుగా అభినందిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ నోముల నర్సింహయ్య : అధ్యక్షా, ఎక్కడైనా ఆశయం, ఆందోళన రెండూ ఉండాలి. మన సభలో ఎక్కువ గొడవ వినిపించే శ్రీ ఎర్రబెల్లి దయాకర్ రావు లేరు. నిన్న స్పీకర్ గారు చాలా బాధపడ్డారు. నేను స్పీకర్ గారికి ఒక అప్పీల్ చేస్తే సరేలే అని స్పీకర్ గారు అన్నారు. కానీ వారేమో ఫైర్ లో లేరు. ఎందువల్లనంటే మరీ శుక్రవారం వరకు కాకుండా ఒకసారి ఆలోచించమని రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను, స్పీకర్ గారితో కూడా మాట్లాడాను. ఆందోళన కూడా కావాలి, ఒక వైపు మాత్రమే ఉంటే ఎలాగ? సభలో అరుపులు, కేకలు కూడా ఉండాలి. అధ్యక్షా, ప్రస్తుతం ఈ స్టేట్ మెంట్ కు సంబంధించి గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి ఒక మాట స్పష్టంగా చెప్పదలచుకున్నది ఏమంటే మొక్కుబడిగా ముఖ్యమంత్రిగారి చేత స్టేట్ మెంట్ ఇప్పించడం అధికారులకు సబబుగా లేదు. ఎందుకంటే ఏ జిల్లాలో ఎంత నష్టం జరిగింది? ఏయే వంటకు ఎంత అనేది ఒక చిన్న కాలమ్ లాగా ఇస్తే బాగుండేది కదా. అంటే అంత అశ్రద్ధా? ముఖ్యమంత్రిగారి తోటి రైతు రాజ్యం అని చెప్పించి, వివరాలు లేని స్టేట్ మెంట్ మాకు ఇప్పిస్తే ఇది బాధాకరం అని నేను చెప్పదలచుకున్నాను.

ఉ. 11.20

ముఖ్యమంత్రిగారితో వివరాలు లేనటువంటి స్టేట్ మెంట్ మాకు ఇప్పిస్తే ఇది బాధాకరంగా వుందనేది మాత్రం నేను చెప్పదలచుకున్నాను. ఇక ఆందోళనకు సంబంధించి ఎల్లా వుందంటే 'ఇల్లు కాలుతుంటే పేలాలు వేపుకుతిన్నట్లు' ఆయన ఈయన, ఈయన ఆయన అని పంచాయితీ పెట్టుకోవడం కూడా సబబుగా లేదు. 'నిండినవాడు నిండి ఏడుస్తూ వుంటే, ఎండిపోయిన వాడు ఎండి ఏడిసినట్లుగా' వుంది. ఇది బాగాలేదని చెబుతూ ఒకటి, రెండు విషయాలు నేను ముఖ్యమంత్రిగారికి, సభ ద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియజేయాల్సిందేమంటే అమ్మా ఈ వర్షాల వల్ల ప్రత్యేకంగా ప్రకాశం జిల్లాలో బాగా నష్టం జరిగింది. ఏ ఏ మండలాల్లో ఏ ఏ వంట ఎంత నష్టపోయింది, దాని తరువాత ఖమ్మం జిల్లాకు సంబంధించి మా రాజయ్య గారి కాన్స్టిట్యూయన్సీకి సంబంధించి పాపం ఆయన మన హౌస్ వదలిపెట్టి కూనవరం, వి.ఆర్.పురం, వాజేడు వీటన్నింటికీ తిరుగుతున్నాడు. వీటిన్నింటికీ సంబంధించి కూడా మనం వెంటనే వివరాలు తీస్తే, మనకు మండల స్థాయి అధికారులు వున్నారు, మండల స్థాయి వ్యవసాయాధికారులు వున్నారు మరియు మన ఆదర్శ

రైతులున్నారు, ఇంతకాలం అయిపోతే, మరి వివరాలు తీయడానికి ఏమిటి? దాదాపుగా పది, పదిహేను రోజులైపోతుంటే, మనం ఎప్పుడైనాసరే గాయం అయిన తరువాత, అది మానిపోయిన తరువాత ప్రాథమిక చికిత్స చేసినట్లుగా వుండటమనేది రైతాంగానికి సంబంధించిన సమస్యల విషయంలో అత్యంత బాధాకరమని చెప్పి ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

ఏదైనా కేంద్రానికి సంబంధించిన సహాయం అడుగుతున్నామని చెప్పి అంటున్నారు, రాష్ట్రానికి సంబంధించిన సహాయం ప్రకటించారు ఈ రకంగా ఇస్తామని. ఇది స్వాగతించదగ్గ అంశమే. కానీ ఇది రైతుకు చేరాలి. రైతుకి చేరడానికి మార్గాలు కావాలి. నేను ప్రత్యక్షంగా చూసాను. వడగళ్లు వాన పడి మునిగిపోతే నిమ్మతోట లేని వాడికి పైనలు వచ్చాయి, నిమ్మతోట ఉండి సస్టపోయినవాడికి పైనలు రాలేదు. మరెందుకే మనం ఇప్పుడు ఆదర్శరైతుల సిస్టం పెట్టాము. అందుకని మండల స్థాయి అధికారులను ఈ విషయంలో నియమించి, స్క్రాటింగ్ చేసి తగిన విధంగా వీళ్ళకు సంబంధించి ఎవరెవరు సస్టపోయారు, ఎంత సస్టపోయారు అనే వివరాలు తీయకపోతే ఖచ్చితంగా సస్టం జరిగేటటువంటి ప్రమాదముంది.

ప్రత్యేకంగా కౌలుదార్లకు సంబంధించి తమరి ద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేసేదేమంటే, కౌలుదారులందరికీ కూడా ఖచ్చితంగా రిటన్ డాక్యుమెంట్స్ వుంటాయి, నేను కౌలుకు తీసుకున్నాను పలానా చెలకు అనేది వ్రాతపూర్వకంగా వుంటుంది. మీ మండల స్థాయి అధికారులతో, ఆ కౌలు దస్తావేజులను పరిశీలింప చేయండి, పరిశీలింపచేసి మండలాల వారీగా, గ్రామాన్ని యూనిట్గా చేసుకుని చేయడం వల్ల సస్టపోయినటువంటి కౌలుదారుడికి లాభం జరుగుతుంది తప్ప, కౌలుకు ఇచ్చుకుని, ఎక్కడో వున్నటువంటి యజమానికి లాభం జరగడం అంటే ఇది అన్ని రకాలుగా బాధాకరంగా వుంటుందనేది ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. ఏదైనా వ్యవసాయానికి సంబంధించి మార్కెట్ కు చెప్పినాము అంటున్నారు. మీకు అసలు అంచనాలే లేకుండా, ఇంత ధాన్యం పలానా, పలానా ధాన్యం ఇంత సస్టం జరిగింది, మీరు ఈ రేటుకు తీసుకోమని చెప్పే లెక్క లేకుండా అది ఎట్లా జరుగుతుంది. మార్కెట్ కు ఆదేశాలిస్తే, ఆదేశాలు ఉత్తగానే మిగిలిపోతాయి కాగితాల మీద. అందుకని వాళ్లు చేయలేదు, వాళ్లు చేయలేదు (ప్రధాన ప్రతిపక్షాన్ని ఉద్దేశించి) వాళ్లు రైతాంగం, వ్యవసాయం చేయడం దండగా అని చెప్పి మా వెంకటరెడ్డి గారు (సభ్యులు శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి గారిని ఉద్దేశించి) అంటుంటే, నాలుగు సంవత్సరాలు దాటిపోయింది కాబట్టి ఇంకొకరి ఉదాహరణ మీకు అక్కరలేదు. అదే ఉదాహరణగా తీసుకుంటే, మీకూ అదే లక్షణాలు వచ్చేస్తాయి, అదే స్థానాలు వచ్చేస్తాయి, కాబట్టి అది కూడా మీరు గమనించాల్సిన అవసరముంది. అందుకని నేను ఈ సందర్భంగా చెప్పేదేమంటే, ఇప్పుడున్న పరిస్థితులలో ఈ వడగండ వానకు సంబంధించి సుమారుగా ఆ రోజు చెప్పిన దాని ప్రకారమే రు. 200 కోట్లు సస్టమని ప్రాథమిక అంచనాతో పత్రికలు చెప్పినాయి, రైతులు చెప్పినారు. మరి అది వాస్తవమా, కాదా? అనే విషయంలో కాస్త లోతుగా వెళ్లకుండా, పైపై స్టేట్మెంటే ఇంత ఆలస్యంగా ఇవ్వడమంటే I am very sorry. ఇంత లేటుగా ఇచ్చినందుకు ఖచ్చితంగా ముందే ఇచ్చివుంటే, వివరాలతో ఇచ్చివుంటే, రైతుకు లాభం జరుగుద్దీ అనుకుంటే నేను ఈ ప్రభుత్వాన్ని ఏరకంగానైనా సరే సరియైనటువంటి పద్ధతుల్లో రైతు రాజ్యం అని చెప్పుకుందును గాని, ఇది 'చెట్టు పేరు చెప్పి కాయలు అమ్మేసినటువంటి' పరిస్థితిలో వుందనేది ఖచ్చితంగా చెప్పక తప్పదు. ఏదైనా ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి పరిస్థితులలో, రైతు మార్కెట్ దోపిడీకి గురి అవుతున్నాడు. ఈ ప్రాంతానికి సంబంధించి మార్కెట్ దోపిడీ ఎట్లా జరుగుతుందనే విషయంపై ఒక ప్రత్యేకమైన విజిలెన్స్ పెట్టండి. పలానా, పలానా గ్రామాలు, మండలాలలో, ఈ జిల్లాలలో ఇంత ధాన్యం వుందని గుర్తించండి. దీన్ని అమ్ముకునే బదులు, ఇంకొకటి తీసుకువచ్చి, వేరేది అమ్ముకుని లాభాలు తీసుకుని, మధ్య దళారీలకు లాభం చేకూర్చే

పరిస్థితిలో వుండకూడదు, అందుకని ఇది ఆ రకమైనటువంటి పద్ధతులలో లేకపోవడం పై అన్ని రకాలుగా ఈ స్టేట్మెంట్కు సంబంధించి నేను విచారం వ్యక్తం చేస్తున్నానమ్మా.

శ్రీ ఛాడా వెంకటరెడ్డి : మేడమ్, ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రవేశపెట్టిన స్టేట్మెంట్కు సంబంధించి దీని పూర్వపరాలు అంతా చూస్తే కృష్ణా, గుంటూరు, ప్రకాశం జిల్లాలు మాత్రమే కాకుండా, ఇంకా వేరే జిల్లాలు కూడా ఈ అకాల భారీ వర్షాల వల్ల, భారీగానే నష్టపోయిన పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. అందువల్ల వాటికి సంబంధించినటువంటి పూర్తి సమాచారం సభకు వుంటే బాగుండేది. ఎన్ని హెక్టార్లలో పంట నష్టమయ్యింది, ఏ పంట, ఎన్ని హెక్టార్లలో ఎంత నష్టమయ్యిందనేటువంటిది వుంటే మరింత మనకు సమాచారం వుండేది, సభ్యులకు అవగాహన వుండడానికి కూడా వీలయ్యేది, కాస్త ప్రజలకు కూడా తెలిసేటువంటి అవకాశం వుండేది. అందువల్ల సమాచారం అసంబంధంగా వుంది, సమాచారం అసంపూర్తిగా వుందని తమద్వారా నేను ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. అయితే, దీనికి సంబంధించి ముఖ్యమంత్రిగారి స్టేట్మెంట్లో వంద సంవత్సరాల కాలంలో మూడు సార్లే వచ్చింది, ఇంత పెద్ద మొత్తంలో ఇప్పుడే వచ్చిందనేటువంటి అభిప్రాయం వారు వ్యక్తం చేశారు. ప్యాకేజీకి సంబంధించి, ఒక రకంగా ఈ మధ్యకాలంలో ఇంత మంచి ప్యాకేజీ ఇవ్వబడటం ఇదేనని మేము కూడా అభిప్రాయపడుతున్నాము. ప్రధానంగా మా అభిప్రాయమేమంటే, ఈ ప్రకృతి వైపరీత్యాల వలన రైతులు నష్టపోయినప్పుడు, ఈ ప్యాకేజీలు ఎంత ఇచ్చినా కూడా రైతులను ఆదుకోలేవు, రైతులను రక్షించలేవు, వాళ్ల పెట్టుబడులను పూర్తిగా ఇవ్వలేవు, ప్రభుత్వాలు భరించ లేవు కూడా. అందుకనే ఈ పంటల భీమా పథకానికి సంబంధించి పదేపదే చర్చకు వస్తూ వుంది, వాటిని అమలు చేయడానికి జయతీ ఘోష్ కమిషన్ సిఫారుసులు ఇవన్నీ కూడా చేయబడ్డాయి. అందువల్ల పంటల భీమా పథకానికి సంబంధించి కూడా అమలుపరచబడివుంటే ఇబ్బంది లేకుండా వుండేదనే విషయాన్ని తమ ద్వారా ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. అలాగే ఇక్కడ కొన్ని అంశాలు ప్రధానంగా కౌలుదార్లు, అలాగే దేవాదాయ కౌలుదార్లు ఇంకా అనేకమైనటువంటివి ఇందులో చోటు చేసుకున్నాయి. అసలు ఎవరైతే రైతులు పట్టా భూములు కలిగి వున్నారో, వాళ్లకే మనం నష్టపరిహారం ఇచ్చే పరిస్థితి వుంటుంది. అందువల్ల కౌలుకు తీసుకున్నటువంటి రైతులకు కూడా, మరి కౌలుకు తీసుకున్న రైతులెవరు? అనే విషయంపై పరిశీలన జరిపి, వాళ్లకు కూడా అసలైనటువంటి, కౌలుకు తీసుకుని, పెట్టుబడి పెట్టి నష్టపోయినటువంటి వాళ్లకు నష్టపరిహారం అందించే ఆలోచన చేస్తే మంచిదని చెప్పి తమ ద్వారా ప్రభుత్వానికి నేను తెలియపరుస్తున్నాను. అలాగే దేవాదాయ భూములకు సంబంధించి కౌలుకు ఎవరైతే తీసుకున్నారో, కౌలుకు కట్టి రశీదు తీసుకుంటారు కాబట్టి వాళ్ల దగ్గర స్పష్టంగా రికార్డు వుంటుంది కాబట్టి, వాళ్లకు సంబంధించి కూడా సరియైనటువంటి పద్ధతులలో నష్టపరిహారం వారికి వర్తించే పద్ధతిలో వుంటే బాగుంటుందని నేను తెలియపరుస్తున్నాను. అలాగే ఇప్పటి దాక నష్టపరిహారానికి సంబంధించి అంచనాలు ఎన్ని జిల్లాల నుంచి ప్రభుత్వానికి ఎంత సమాచారం అందింది, ఏ జిల్లా నుంచి ఎక్కడెక్కడ, ఎంతవంటకు ఎన్ని ఎకరాలు పంట నష్టమయ్యిందని చెప్పి సమాచారం అందింది, అలాగే కేంద్ర ప్రభుత్వ బృందం కూడా వచ్చిందని పత్రికల్లో చూసాము, అయితే వాళ్ల స్పందనేమిటి? కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏమైనా ఆదుకోవడానికి ముందుకు వచ్చిందా అని తమ ద్వారా అడుగుతున్నాను. అలాగే, దీనికి సంబంధించి ప్రకాశం జిల్లాలో సుబ్బారాయుడు అనే రైతు, లేదా వెంకటేశ్వర్లు అనే రైతు ఇంకా కొంతమంది రైతులు అక్కడక్కడ ఈ భారీ అకాల వర్షాలను చూసి, పంటలు దెబ్బతిన్నటువంటి పరిస్థితులలో వాళ్లు చలించిపోయి, తట్టుకోలేక అకస్మాత్తుగా మరణించినటువంటి పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. అందువల్ల అలాంటి వాళ్లకు కనీసం రు. 2 లక్షలు ఎక్స్గ్రేషియా ఇవ్వడానికి ఈ ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా? దానిని కూడా తమ ద్వారా నేను ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

అదేవిధంగా ఉప్పు తయారు చేసే రైతులకు సంబంధించి, వసువు రైతులకు సంబంధించి, ఇంకా పంటలు సాగుచేసే రైతులకు సంబంధించి కూడా ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తే మంచిది. నాకంటే ముందు మాట్లాడిన గౌరవ సభ్యులందరూ కూడా ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చారు. వారందరితో కూడా ఏకీభవిస్తూ, ఏదైనా ఈ రైతులు నిజంగా చెప్పాలంటే, నిలువుదోపిడీకి గురవుతున్నారు, పెట్టుబడులు కోల్పోతున్నారు. ప్రకృతి వైపరీత్యాలవల్ల అనేక సందర్భాలలో సాగుచేయడాన్ని వృత్తి ఏదైనా వుందంటే ఈ వ్యవసాయమే అనేటువంటిది నేను ప్రత్యేకంగా చెప్పనక్కరలేదు. అందుకే ఈ వ్యవసాయమనేది అవసాన దశకు చేరుకునేటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది. అంతేగాక, రైతులు చాలా అప్పులలో కూరుకుపోయి వున్నారు. అందువల్ల ఇలాంటి అకాల భారీ వర్షాల వల్ల కూడా సాగుచేయి, అప్పులపాలవుతున్న పరిస్థితి వున్నది కాబట్టి, దీని ద్వారా ప్రభుత్వం మరింత లోతైన అధ్యయనం చేసి ఎవరైతే సాగుచేయారో పంటలు, వారికే సాగుపరిహారం అందించే ఏర్పాటు జరగాలి. చాలా ఉదాహరణలు వున్నాయి మేడమ్. ఎవరైతే నోరుందో వాళ్ళదే పూరులాగా మరి సాగుచేయాలన్నా, సాగుచేయినట్లుగా రాయించుకుని, చెక్కులు తీసుకునే పరిస్థితి చాలా చోట్ల జరుగుతూ వుంది. అందువల్ల దీని పైన ప్రత్యేకమైన ఏర్పాటు చేసి, నిఘాపెట్టి, యంత్రాంగాన్ని ఫీల్డ్కు పంపించి, మరి వాళ్ళను రెవిన్యూ, వ్యవసాయము, అలాగే ఇంకా ఇతర డిపార్ట్మెంట్లకు పంపించి అయినా కూడా, ఒక ముగ్గురు, నలుగురితో టీమ్ చేసి ప్రతి సర్వే నెంబరు చూసి ఎవరైతే వాస్తవంగా సాగుచేయారో

ఉ.11.30

పంటలు దెబ్బతిన్నవారు, పెట్టుబడులు కోల్పోయిన వారు, వాళ్ళకి సాగుపరిహారం అందించడానికి ప్రభుత్వ పరంగా చర్యలు తీసుకోవాలని చెప్పి తమరి ద్వారా నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె.అచ్చన్నాయుడు: అధ్యక్షా, అకాల వర్షాలు సంభవించి సుమారుగా 20, 25 రోజులైనవి. ఈ రోజు ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రకటన చేస్తారని చాలా ఆశించాము. కాని ప్రతిపక్షాలు, రైతులు అడుగుతున్నారు కాబట్టి ఏదో మొక్కుబడిగా ఈ రోజు ప్రకటన చేశారు. ఈ స్టేట్మెంటులో ప్రకాశం, గుంటూరు, కృష్ణా, ఇతర జిల్లాలు అన్నారు. ఈ అకాల వర్షాలు వచ్చి 25 రోజులు అయినవి. ఎందుకు ఏ జిల్లాలో ఏ పంట ఎంత సాగుచేయించి మీరు వివరాలు ఇవ్వలేకపోయారు? ఈ మూడు జిల్లాలతోబాటుగా విజయనగరం, శ్రీకాకుళం జిల్లాల్లో కూడా ఎక్కువగా వర్షాలు వడ్డాయి, రెవెన్యూ మంత్రిగారికి కూడా తెలుసు. ఈ సంవత్సరం రైతులు కొంత ఆనందం వ్యక్తం చేశారు. ఎప్పుడు లేనంతగా వర్షాలు వడ్డాయి అందరూ కూడా పంటలు బాగా పండాయని సంతోషంగా ఉన్న సమయంలో ఈ అకాల వర్షాలు రావడంవల్ల అన్ని పంటలు కూడా పూర్తిగా సాగుచేయాయి. నేను మా జిల్లా అధికారులను అడిగితే ఈ రెండు జిల్లాల్లో ఎన్యుమరేషన్ చేయమని చెప్పి ఆదేశాలు రాలేదని చెప్పారు. కాబట్టి శ్రీకాకుళం, విజయనగరం జిల్లాల్లో పంటలు అన్నీ బాగా సాగుచేయాయని ఆ జిల్లాల్లో ఎన్యుమరేషన్ చేసి అక్కడ కూడా సాగుపరిహారం ఇప్పించాలని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను. ఒకే కాలం పెట్టారు పూర్తిగా సాగుచేయిన రైతులు అని మెన్షన్ చేశారు. పక్షాంతంగా చాలా మంది రైతులు సాగుచేయారు, అసలు పక్షాంతంగా సాగుచేయిన రైతాంగానికి మీరు ఏమి చేయదల్చుకున్నారు? అది కూడా తెలియాలని చెప్పి నేను మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. అదే విధంగా ఎక్కువ ఇచ్చామని చెప్పి చాలామంది గొప్పలు చెప్పుకుంటున్నారు. ఆ రోజు పరిస్థితికి ఈ రోజు పరిస్థితికి తేడాను ఒకసారి అర్థం చేసుకోవాలి. ఆ రోజు పరిస్థితిలో ధరలు తక్కువగా వుండేవి. ఈ రోజు ధరలు బాగా పెరగడంవల్ల ఈ రోజు ఇచ్చినటువంటి ప్యాకేజీ చాలా నామ మాత్రంగా వుంది. దీనిని ఇంకా పెంచితే రైతాంగానికి కొంత ఉపయోగంగా వుంటుందని నేను ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొనివస్తున్నాను. ఈ సంవత్సరం పరి ధాన్యం బాగా పండాయి కాని అకాల వర్షాల వల్ల ధాన్యం అంతా కూడా తడిచిపోయి

రంగు మారింది. అయితే ముఖ్యమంత్రిగారి స్టేట్‌మెంటులో ఎఫ్‌సిఐతో సంప్రదింపులు మేము చేస్తున్నాము, కేంద్ర ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వుంది అని చెప్పి ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. మనం పరిశీలన చేసినంతవరకు అక్కడ రైతులు చాలా నష్టపోతున్నారు. ఇప్పటికే ధాన్యానికి సరైన గిట్టుబాటు ధర లేకపోవడం వల్ల రైతులు అందరు కూడా నష్టపోతున్నారు. ఈ అకాల వర్షాల వల్ల మొత్తం ధాన్యం రంగు మారిపోవడంవల్ల మినిమమ్ ప్రయిస్ తగ్గిపోయే పరిస్థితి వుంది. దీని మీద కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆదేశాలు వస్తున్నాయని మీరు ఎదురు చూడకుండా మీరు వెంటనే ఆదేశాలు ఇచ్చి ప్రభుత్వం సెంటర్స్ పెట్టి రంగు మారిన ధాన్యాన్ని తప్పనిసరిగా కొనిపించే విధంగా మీరు ఆదేశాలు ఇవ్వకపోతే రైతాంగం చాలా నష్టపోతారు. మిల్లర్లు బాగా లాభం పొందే అవకాశం వుంది కాబట్టి మీరు వెంటనే ఆదేశాలు ఇవ్వాలని చెప్పి మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఈ సంవత్సరం చాలామంది పంట రుణాలు తీసుకున్నారు ఈ అకాల వర్షాల వల్ల పంటలు అన్ని పోయాయి. మీరు కమర్షియల్ బ్యాంక్స్, కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంక్స్‌తో జిల్లాల వారిగా సహకారాలు పెట్టి అవి రద్దు చేసే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. నష్టపరిహారం ఇవ్వడంలో గతంలో చాలా అవకతవకలు జరిగాయి. గతంలో జరిగిన అవకతవకల్ని దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి చాలా దారుణంగా జరుగుతున్నాయి. నిజంగా పంట నష్టపోయిన వాడికి నష్టపరిహారం ఇవ్వలేదు. ఒక మడి వుంది మరొక మడికి లేదు. ఒక మడికి ఇచ్చారు అటువంటి దారుణాలు జరిగాయి. ఎన్యూమరేషన్ ఒకటికి రెండు సార్లు కరెక్టు చేసి ఎవరు అయితే అకాల వర్షాల వల్ల నష్టపోయారో ఆ రైతులు అందరికీ న్యాయం జరిగే విధంగా చూడాలి. ఇప్పుడు మీరు ఇస్తున్న నష్టపరిహారం చాలా తక్కువగా వుంది. దీనిని ఇంకా పెంచేందుకు మీరు చర్యలు తీసుకొని అదే విధంగా మూడు జిల్లాలతోబాటు మిగిలిన జిల్లాల్లో కూడా ఏ ఏ పంటలకు ఎంత నష్టం జరిగిందో మీరు ఎన్యూమరేషన్ చేయించి 3 జిల్లాతోబాటు మిగిలిన జిల్లాలకు కూడా నష్టపరిహారం ఇవ్వాలని చెప్పి ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. కనీసం మార్కెట్ డ్వారా అయినాసరే ఈరంగు మారిన ధాన్యాన్ని కొనిపించి రైతులకు మేలు చేయాలని చెప్పి మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. కిషన్‌రెడ్డి: అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు ఇచ్చిన స్టేట్‌మెంటులో పూర్తిగా ఏరకమైనటువంటి ఇన్‌ఫర్మేషన్ ఇందులో ఇవ్వలేదు. ఎన్ని హెక్టార్లలో రైతులు నష్టపోయారు? ఎన్ని మండలాల్లో నష్టపోయారు? ఎన్ని జిల్లాల్లో నష్టపోయారు? ఎందుకంటే మాకు చాలా అనుభవం రైతుల నుంచి అనేకసార్లు కొనుగోలు చేసినప్పుడు మేము మార్కెట్‌కు ఆదేశించామని, పొగాకు బోర్డుకు ఆదేశాలు ఇచ్చామని ఎఫ్‌సిఐ కొంటుందని అనేక సార్లు చెప్పినా కూడా వాళ్లు మొక్కుబడిగా కొన్ని టన్నులు కొనడంవల్ల రైతుల దగ్గర ఉన్న పంటలు అన్ని ఒక రకంగా వదిలివేసిన సంఘటనలు మన దగ్గర ఉన్నాయి. నల్లబెల్లం, చెరకు, వేరుశనగ విషయాల్లో ప్రభుత్వ ఏజెన్సీలు కొనుగోలు చేస్తున్నప్పుడు స్పష్టంగా ఎంత నష్టపోయారు ఎన్ని ఎకరాలలో నష్టపోయారో ఈ రోజు రైతుల వద్ద ఎంత పంట వున్నది. ప్రభుత్వం ఎంత పంట కొనుగోలు చేయబోతుంది దీని కోసం ప్రభుత్వం ఎంత ఖర్చు పెడుతుంది ఇది స్పష్టంగా చెప్పాలి. ఆ రకంగా చెప్పకుండా మేమే కొనివేస్తామని, మేము చాలా చేస్తున్నాము, గతంలో ఎప్పుడు ఇవ్వలేదు. మా ప్రభుత్వం చాలా బాగా ఇస్తున్నాము. నిజంగా ఇవ్వండి నేను కాదనడంలేదు. కాని మీరు ఎంత కొంటున్నారు? ఎన్ని ఎకరాల పంట నష్టపోయింది? ఈ రోజు పాడైపోయినటువంటి పంట వల్ల, రైతులు ఎంతమేరకు నష్టపోయారు? ఏమి ఇవ్వబోతున్నారు? ముఖ్యమంత్రిగారు ఇచ్చిన స్టేట్‌మెంటు ఎవరో ఆర్డనరీ వ్యక్తి ఇచ్చిన కార్యక్రమం కాదు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక రిపోర్టు సబ్‌మిట్ చేస్తున్నప్పుడు నిన్న మొన్న వచ్చింది కాదు చాలా గ్యాప్ వచ్చింది. మనం నెక్స్ట్ ఇవ్వాలని అనుకున్నాము కాని అనేక రకాలు కారణాలవల్ల మనం నెక్స్ట్ ఇవ్వలేకపోయాము. చాలా సమయం కూడా దొరికింది. ఇన్ని రోజుల సమయం తరువాత రిపోర్టు సమర్పించిన వివరాలు మీరు

తీసుకొని యాక్షన్ ప్లాన్ ఇప్పటివరకు ఇందులో ఏమిలేదు. ఈరోజు రైతాంగం పట్ల ప్రభుత్వం మేము చాలా బాగా చేస్తున్నాము. ఈ రోజు రైతులు అకాల వర్షాలకారణంగా చాలా నష్టపోయారు. సర్వస్వం కోల్పోయారు. ప్రభుత్వం ఈరోజు వీళ్లను ఆదుకోవలసిన అవసరం వున్నది. తీసుకున్న అప్పులు , విత్తనాలు, ఫెస్టిసైడ్లు, వాళ్లయొక్క శ్రమ , అన్నీ రకాలుగా భూమిలో పోసి ఆయొక్క ఉత్పత్తుల మీద ఆధారపడినటువంటి కుటుంబాలు పరిస్థితి ఆ కుటుంబాలు నడవలేని పరిస్థితి అప్పులు కట్టలేనటువంటి పరిస్థితి, సమాజంలో తలఎత్తుకోలేని పరిస్థితిలో రైతులు ఉన్నారు. ఎంతమేరకు నష్టపోయింది, ఈ కొనుగోలు కోసం రైతులను ఆదుకోవడం కోసం ఎంత డబ్బులు ఖర్చు పెట్టబోతున్నారు ఈ విషయం స్పష్టంగా చెప్పాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎం .వి.పి. అప్పారావు(నూజివీడు): అధ్యక్షా, ఇవాళ ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక ప్యాకేజీ ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. పరి దగ్గర నుంచి కూరగాయల వరకు సుమారు 7 ఐటమ్స్ పెట్టారు. అదే విధంగా పొగాకు రైతులు చాలా నష్టపోయారు అందరికీ తెలిసిన విషయమే. పొగాకు మొత్తం నష్టపోయిన వారికి 5 వేల రూపాయలు పాక్షికంగా నష్టపోయిన వారికి 2 వేల రూపాయలు ఇవ్వడం జరిగింది. అట్లాగే నూజివీడు, తిరువూరు, మైలవరం ఏరియాల్లో మ్యాంగో క్రాప్ కూడా చాలా వుంది. మ్యాంగో క్రాప్ కొన్ని వేల ఎకరాలలో ఉన్నటువంటి విషయం అందరికీ కూడా తెలుసు.

ఉ.11.40

మరి అటువంటప్పుడు ఈ వానకు పూత మీద వున్నటువంటి మామిడి పంట మొత్తం కూడా నష్టమయింది. అదే విధంగా చిన్న కాయ వున్నటువంటిది కూడా గాలికి కొట్టుకొపోవడం కూడా జరిగింది. మరి ఆ రకముగా వున్న కాయ కూడా నల్లబడి పోయి కాయ మార్కెటులో కూడా పోని పరిస్థితి వున్నది. కాబట్టి నేను తమ ద్వారా కోరేది ఏమిటంటే ఈ మామిడి పంటకు కూడా మరి కొంత ఎమోంట్ రైతులకు ఇవ్వాలని చెప్పి నేను కోరుకుంటున్నాను.

SRI KOMIREDDI RAMLU: Hon'ble Madam Deputy Speaker, I congratulate the Hon'ble Chief Minister and the Hon'ble Minister for Revenue for giving such a good package. May be for the last 100 years, such a rainfall was not seen and also such a devastation had not occurred. I therefore suggest that alongwith these districts, other districts may also be included in this package. Earlier whenever we have suffered with losses.....

డిప్యూటీ స్పీకర్: మీరు మాట్లాడేది రైతుల గురించి కదా తెలుగులో మాట్లాడండి.

కొమిరెడ్డి రాములు: ఏదైతే ప్యాకేజీ ఇచ్చినారో, ఈ ప్యాకేజీ లాంటి ప్యాకేజీ ఎప్పుడు ఇవ్వ బడలేదు. ఈ ప్యాకేజీ చాలా మంచి ప్యాకేజీ. రైతులకు ముఖ్యంగా ఎక్కడైతే అవసరాలు వున్నావో, సప్లైలు వున్నవో వాటిని తీర్చిదిద్దడానికి డా. వై.ఎస్. రాజ శేఖర రెడ్డి ప్రభుత్వం ప్రతిసారి ముందుకు వచ్చింది. ప్రతిసారి ఏదో ఒక రకమైన ప్యాకేజీ ఇచ్చి, రైతులను ఆదుకోనే ప్రయత్నం చేసింది. ఈ ప్యాకేజీతో పాటు ఇంతకు ముందు ఏదైతే నష్టపోయిందో, కరీంనగర్ జిల్లాలో ముఖ్యంగా మెట్వల్లి నియోజక వర్గంలో మేడిపల్లి మండలంలో కత్లాపూర్, ఇబ్రహీంపట్నం, మల్లాపూర్, ఈ మండలాలుల కొంత మందికి ఈ ప్యాకేజీ ఇచ్చినప్పుడు ఇప్పుడు మిత్రులు చెప్పినట్లు కొంత మంది అర్హులకు రాకపోయింది. దయచేసి దానిని దృష్టిలో వుంచుకొని, మళ్ళీ

ఒకసారి దానిని సర్వే చేసుకొని, మళ్ళీ అధికారులను రైతుల వద్దకు పంపించి ఇంతకు ముందు ఎవరికైతే రాలేదో, వాళ్ళకు కూడా ఈ ప్యాకేజి ఇప్పించాలని ఈ రోజు నేను మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. ఇంతకు ముందు నేను పొరపాటు జరిగిందని చెప్పుడము లేదు. చాలా ఎక్కువ నష్టం జరిగింది. కనుక కొంత మంది రైతుల నుంచి దానిలో వారి పేర్లు వ్రాయబడ లేదు. మళ్ళీ దీనితో పాటు మళ్ళీ ఒకసారి రీ సర్వే చేసి ఈ ఆరు మండలాల్లో పట పున్నటువంటి రైతులకు మళ్ళీ ప్యాకేజి ఇప్పించేందుకు మీ ద్వారా రెవిన్యూ మంత్రి గారిని కోరుతూ మీరు నాకు ఇచ్చినటువంటి అవకాశానికి ధన్య వాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ దేవిసేని ఉమా మహేశ్వర్ రావు: అధ్యక్షా, కృష్ణ జిల్లాలో దగ్గర దగ్గర రూ. 130 కోట్ల మినుము పంట దెబ్బతింది. కేంద్ర బృందము ప్రకాశం జిల్లా పర్యటనకు వెళ్ళినప్పుడు మా జిల్లాకు కూడా పస్తుందని మేము చాలా ఆశించాము. కనీసం మంత్రి వర్కులైన జిల్లాకు వెళుతారు. జిల్లాల్లో పున్న మంత్రిలైన సరే కనీసం మినుము రైతును ఆదుకుంటామనే ఒక హామీనైనా ఇస్తారని చెప్పి గత 15 రోజులుగా ఆశించాము. ముదినేపల్లి నియోజక వర్గంలో సి. వెంకట రామ్ అనే మా నాయకుడు రెండు రోజులుగా ఆమరణ నిరాహార దీక్ష కార్యక్రమము కూడా చేశారు. ఎంత బాధాకరమంటే ఇంత పెద్ద ఎత్తున కోట్ల రూపాయల మినుము పంట నష్ట పోతే కనీసం దాని గురించి చెప్పలేదు. చాలా చిన్న కౌలు రైతులు నష్టపోయే పరిస్థితి వుంది. రైతులు పూర్తిగా నష్ట పోయారని చెప్పుతున్నారు. అంటే ఎన్యూమరేషన్ చేస్తున్న అధికారులను నేను మొన్న నియోజక వర్గానికి పోయినప్పుడు అడిగాను. 9వ తేది వర్షాలు వస్తే, మొన్న 20వ తేదిన వాళ్లు గ్రామాలలోకి వచ్చారు. ఇంత ఆలస్యముగా ఎందుకు వచ్చారని అడిగితే, మాకు ఆదేశాలు ఇప్పుడే వచ్చాయని చెప్పుతున్నారు. ముఖ్యంగా హార్టికల్చర్ డిపార్టుమెంట్ వారు ఇంత వరకు గ్రామాలలోకి రాలేదు. వచ్చిన వారిని అడుగుతా వుంటే అగ్రికల్చర్ డిపార్టుమెంట్ కు సంబంధము లేదు. మిర్చి పంటకు సంబంధించి మీరు హార్టికల్చర్ డిపార్టుమెంట్ వారికి చెప్పండని వాళ్లు చెప్పారు. దాని వల్ల మిర్చి రైతుకు నష్టం జరిగే పరిస్థితి వుంది. కాబట్టి దాని మీద కూడా మంత్రి గారు దృష్టి పెట్టాలని చెప్పుతున్నాను. అదే విధంగా పొగాకు పంటకు ప్రత్యామ్నాయంగా శనగ పంట వేశారు. ఈ శనగ పంట కూడా చాలా పెద్ద ఎత్తున దెబ్బతింది. అదే విధంగా ఈ వేళ టొబాకో బోర్డు మంత్రి గారు రూ. 5, 200 అని చెప్పుతున్నారు. అయ్యా, మంత్రి గారు టొబాకో బోర్డులో ఇంత వరకు రైతుల తరపున ప్రతినిధులను కూడా వేయలేని తీరిక, సమయం కూడా లేని పరిస్థితిలో మీరు వున్నారు. దయచేసి టొబాకో బోర్డుకు రైతు ప్రతినిధులను వేయండి. ఏదైతే మేము కష్టపడి సుబాబుల్ వేశామో, ఆ సుబాబుల్ వ్యాపారస్థులంత సిండికేట్ అయి చాలా ఘోరంగా రైతులను ఇబ్బంది పెడుతున్నారు. రైతులు కూడా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. మంత్రి గారు కనీసం వారి గురించి ఒక మీటింగ్ ఏర్పాటు చేసి, ఆ సుబాబుల్ రైతులను ఏ విధంగా ఆదుకోవాలి అనేది చూడాలి. వ్యాపారస్థులు సిండికేట్ అయి దోపిడీ చేసే పరిస్థితి ఈ రోజు వుంది. టన్ను 16 వందల రూపాయల వరకు ఇస్తే, ఈ రోజు రైతుకు టన్నుకు వేయి రూపాయలు కూడా రావడం లేదు. చాలా ఘోరంగా ఇబ్బంది పడే పరిస్థితి వుంది. కృష్ణా జిల్లాలో ఇప్పుడే సోదరుడు చెప్పినట్లుగా నాటు పొగాకు, మామిడి పండు కూడా చాలా పెద్ద ఎత్తున దెబ్బతింది. దాని మీద కూడా దృష్టి పెట్టండి. మిర్చి పంట బోర్డు, హార్టికల్చర్ డిపార్టుమెంట్, మార్కెటింగ్ డిపార్టుమెంట్ ఈ మూడు కూడా సమన్వయం చేస్తే తప్ప మిర్చి రైతుకు రేటు వచ్చే పరిస్థితి లేదు. కాబట్టి దాని మీద కూడా దృష్టి పెట్టమని చెప్పుతూ, ముఖ్యంగా పంట రుణాలు రీ పెడ్యూల్ చేయడం కాకుండా. పంట రుణాలు పూర్తిగా రద్దు చేయమని రైతులు కోరుకుంటున్నారు. ఏదైతే వాళ్ళకు రూ. 3 వేలు, రు.4 వేలు కాదు. అధ్యక్షా, గ్రామాల వారీగా పంటల భీమా పథకము పున్నట్లైతే రైతు ఈ విధంగా అడిగే పరిస్థితి వుండదు. కాబట్టి స్వామి నాథ్ కమిటీ రిపోర్టు ఏదైతే వుందో దానిని అమలు చేయమని అడుగుతున్నాము, కేవలం తీర్మానము

చేశామనే పరిస్థితి కాకుండా కేంద్ర ప్రభుత్వము మీద వత్తిడి తీసుకొని వచ్చి స్వామి నాథ్ కమిటీ రిపోర్టును అమలు చేయడమే కాకుండా, సిబిసిఐడి రిపోర్టు ఏదైతే ఇచ్చారో దానిని కూడా పరి ధ్యానానికి అమలు చేసే విధంగా మంత్రి గారి స్టేట్మెంట్ లో సిఐజి రిపోర్టు, స్వామినాథ్ రిపోర్టు అదే విధంగా కౌలు రైతును ఏ విధంగా ఆదుకుంటారో స్పష్టంగా చెప్పాలని చెప్పుతూ డిమాండ్ చేస్తున్నాము. అధ్యక్షా, మీరు స్పీకర్ గా ఆ సీట్లలో కూర్చున్నప్పుడు మేము మాట్లాడేది మీరు ఎక్కడ కూడా ఇంటరప్ట్ చేయరు. ఇదే విధంగా ఆ సీట్లలో కూర్చున్న ప్రతి ఒకరూ కూడా ప్రతి వక్ష సభ్యులను ఆ విధంగా చూడాలని మీ ద్వారా నిజ్జిప్తి చేస్తున్నాను అధ్యక్షా.

శ్రీ కె. నారాయణ స్వామి (సత్యవేడు): అధ్యక్షా, గత సంవత్సరము డిసెంబర్, జనవరిలో చిత్తూరు జిల్లాలో సత్యావీడు నియోజక వర్గంలో అకాల వర్షాల వల్ల ఎక్కువగా పరి పంట, వేరు శనగ పంట పూర్తిగా దెబ్బతింది. అదే విధంగా రెండవ పంట వేసుకునేందుకు కూడా రైతులు ఇబ్బంది పడ్డారు. కలెక్టర్ గారు మరియు జాయింట్ కలెక్టర్ గారు కూడా ప్రతి పొలాన్ని కూడా దర్శించారు. అగ్రికల్చర్ జాయింట్ డైరెక్టర్ గారు కూడా రిపోర్టును పూర్తిగా గవర్నమెంట్ కు పంపించారు. కమీషనర్ దగ్గర ఆ రిపోర్టు కూడా వుంది. దయచేసి మా చిత్తూరు జిల్లాకు కూడా సప్ల పరిహారం ఇప్పించాల్సిందిగా మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుకుంటూ, ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు కూడా ధన్య వాదాలు ఆర్పించుకుంటున్నాను.

శ్రీ గుమ్మడి నరసయ్య(ఎల్లందు): అధ్యక్షా, మొన్న 8వ తేది, 9వ తేది నాడు కురిసినటువంటి వర్షాలలో సప్లపోయిన ప్రాంతాలను నేను వెళ్లి చూడడం జరిగింది. 14వ తేది, 18 వ తేది ఒంగోలు జిల్లా ప్రాంతములో సంతనూతల పాడు మండలం ఆ ప్రాంతములో చూశాము. రైతులు చాలా దారుణంగా సప్లపోయారు. ఈ రోజు ముఖ్య మంత్రి గారు వారికి సప్ల పరిహారం ప్రకటించడము చాలా సంతోషకరమైనటువంటి విషయం. అదే సమయంలో సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ కూడా అదనంగా సహాయం అందేటట్లు చూడాలనేటటువంటిది మీ ద్వారా నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఆ ప్రాంతములో వుండే పొగాకు రైతులు, శనగ రైతులు, పప్పు రైతులు, ఉప్పు రైతులందరూ కూడా భూములు ఎక్కువగా వున్నటువంటి పెద్దలు దగ్గర నుంచి కౌలుకు తీసుకున్నటువంటి వారు ఎక్కువ మంది వున్నారు. వాళ్లకు ఈ రోజు రికార్డుల ప్రకారము చూస్తే, మేము ఆ రోజు కలెక్టరు గారిని, అక్కడ వున్నటువంటి ఆర్డినో గారిని, యంఆర్ ఓ గారిని కలిశాము. వాళ్లతో మాట్లాడినప్పుడు ఏమన్నారంటే భూమి ఏ రైతు పేరున వుంటుందో, వారికే సప్ల పరిహారం ఇవ్వడము జరుగుతుంది. ఆ రైతులు దయదలచి కౌలుకు వేసిన రైతుకు ఇచ్చుకుంటే సంతోషం గాని, మేము కౌలు రైతులను రికార్డులోకి తీసుకొని, వారికి సప్ల పరిహారం ఇవ్వడం సాధ్యము కాదని చెప్పడం జరిగింది.

ఉ.11.50

రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి పొగాకు, ప్రత్తి, శనగ, పసుపు, ఉప్పు రైతులందరూ భూములు ఎక్కువగా ఉన్న దొరల దగ్గర నుండి కౌలుకు తీసుకున్న వారు ఎక్కువగా ఉన్నారు. మేము కలెక్టరుగారిని, ఆర్డినో గారిని, ఎమ్ఆర్ ఓ గారిని కలిసి మాట్లాడినప్పుడు భూమి ఏ రైతు పేరు మీద ఉంటుందో వారికే సప్లపరిహారమును చెల్లించడం జరుగుతుందని, ఆ రైతులు దయదలచి కౌలు చేసినటువంటి వారికి సప్లపరిహారం ఇవ్వడం జరుగుతుందని, కాని మేము కౌలుదారులను రికార్డులోకి తీసుకుని సప్లపరిహారం ఇవ్వడం సాధ్యం కాదని చెప్పడం జరిగింది. రైతులలో ఎక్కువమంది కౌలు రైతులున్నారు. పెట్టుబడి వద్దతిలో 50 నుండి 100 ఎకరాలు తీసుకొని వ్యవసాయం చేసిన వారున్నారు. ఆర్థిక స్థోమత ఉన్నవారు వ్యాపార దృష్టితో కౌలుకు తీసుకొని వ్యవసాయం చేసిన వారున్నారు.

కాని 5 నుండి 10 ఎకరాలు కౌలుకు తీసుకుని సొంతగా, కష్టపడి వ్యవసాయం చేసిన రైతులు నష్టపోయారు. భూమి ఎవరిదైనా సరే, ఎవరయితే కష్టపడి పంట వేసి నష్టపోతారో వారికి గవర్నమెంటు ఇచ్చే సహాయం అందాలని నేను మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. కౌలు రైతులకి నష్టపరిహారం అందకపోతే ఏమి చేయాలనే మీమాంశ రైతులలో ఆందోళన కలిగిస్తున్నది. కౌలు ఎవరి దగ్గర భూమి తీసుకుంటున్నారు? ఎవరు ఆ కౌలు రైతు అనే అంశాన్ని గుర్తించి వారికి నష్ట పరిహారమును అందించవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ దగ్గుపాటి వెంకటేశ్వర రావు(పర్చూరు): అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం ప్రకటించినటువంటి ప్యాకేజీ చాలా ఉపయోగకరం . మా ప్రాంతంలోనే ముఖ్యంగా శనగ, పొగాకు, మిర్చి,వరి,మొక్కజొన్న, వేరుశనగ, పప్పుధాన్యాలు మరియు ఉప్పు పండించే రైతులకు ఈ సంవత్సరం ఉపశమనం . రైతాంగం అంతా ఈ సంవత్సరం చాలా సంతోషంగా ఉన్నారు. వరి, మొక్కజొన్న వేరుశనగ పంటలకు కనీసం పురుగు మందు కూడా వేయకుండానే పంట పండింది. దిగుబడి చాలా అధికంగా ఉంది. ఈ సమయంలో అకాల వర్షాల వల్ల పంటలన్నీ దెబ్బతిన్నాయి. రాష్ట్రప్రభుత్వం అకాల వర్షాలకు స్పందించి ఈ ప్యాకేజీని ప్రకటించడమే కాకుండా మార్కెట్, ఎఫ్.సి.సి కొనుగోలు కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయాలనే మంచి నిర్ణయం కూడా తీసుకుంది. ఈ సందర్భంగా మంత్రివర్యులకు ఒక సూచనను ఇవ్వదలచాను . ఈ ప్రకటించినటువంటి ప్యాకేజీ చిన్న, సన్నకారు రైతులకు మాత్రమేనా? ఐదు ఎకరాలు, పది ఎకరాలు పొలం ఉన్న రైతులున్నారు. కాబట్టి రైతులందరికీ ఈ ప్యాకేజీ వర్తించే విధంగా ప్రభుత్వము చర్య తీసుకుంటే బాగుంటుంది.

ఉప్పు పండించే రైతులకి కూడా ప్యాకేజీ పెడతే బాగుంటుందనే భావనను ముఖ్యమంత్రి గారికి తెలియచేస్తున్నాను. పంట చేతికి వచ్చే సమయంలో ఈ అకాల వర్షాలు పడటం చాలా విచిత్రమైనటువంటిది. అక్కడి రైతులు కాలం కాని కాలంలో ఏరువాకలు చేయడం మంచిదికాదని సూచించారు. ఈ విషయాన్ని ప్రతిపక్ష నాయకులకు చెపుతున్నాను. రైతాంగం జూన్, జూలై నెలలో వర్షాలు బాగా పడాలని వరుణదేవుణ్ణి కోరుతూ ఏరువాక అనే కార్యక్రమాన్ని చేస్తారు. ప్రతి సంవత్సరం కూడా కృష్ణా, డెల్టా నీరు రావాలని ఉద్యమాలు చేస్తుంటాము . ఈ సంవత్సరం చినగండ్ల, పెద్దగండ్ల రైతులు నీరు రీడింగ్ తగ్గించమని కోరితే, నేను EE కి ఫోన్ చేసి కాలువలో నీరు రీడింగ్ తగ్గించమని చెప్పాను. పొగాకు పంట ఎప్పుడూ పండే ఎత్తు కంటే రెండు రెట్లు ఎక్కువగా పెరిగింది. పొగాకు 15 క్వీంటాలు వస్తుంది. ధర, పోయిన సంవత్సరం క్వీంటాల్లోకి 1500 నుండి 1600 రూపాయలు ఉంది. ఈ సంవత్సరం 3000 క్వీంటాలు పండింది. శనగకు ప్రతి సంవత్సరం పురుగు మందు చల్లుతాము. ఈ సంవత్సరం పురుగు మందు చల్లకుండానే 12 నుంచి 13 క్వీంటాలు పండింది. శనగ రేటు రూ. 2300 నుండి రూ. 2400 ఉంది. ఇటువంటి సందర్భములో ఈ అకాల వర్షాలు పడి చాలా విచిత్రమైన పరిస్థితి నెలకొందని రైతులు వాపోతున్న విషయాన్ని మీకు తెలియచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సున్నం రాజయ్య(భద్రాచలం): అధ్యక్షా, మొన్న కురిసినటువంటి అకాల వర్షాలు ప్రకాశం జిల్లాలో పాటు, ఖమ్మం జిల్లా రైతాంగాన్ని కూడా కృంగతీశాయి. మా భద్రాచలం నియోజకవర్గంలో ఫిబ్ర వరి, 12 న కూనవరం మండల కేంద్రంలో 7 సెం.మీ వర్షం కురిసింది. దానివల్ల కూనవరం, వి.ఆర్.పురం, వాజేడు, వెంకటాపురం నాలుగు మండలాలలో పండినటువంటి మిర్చి, పొగాకు, నాటు పొగాకు, పెసర, మినుము, వరి

పంటలు బాగా దెబ్బ తిన్నాయి. నేను ఫిబ్రవరి, 14 న కూసవరం మండలం కావవరం పల్లెకు వెళితే, అక్కడ ఇంకా అప్పటికీ పొలాల్లో మూడు అడుగుల నీరు ఉంది. నేను వెంటనే ఖమ్మం జిల్లా కలెక్టరుకు ఫోన్లో మాట్లాడి నష్టపోయిన రైతాంగానికి ప్రభుత్వ పరంగా సర్వేలను జరిపి ఆదుకోవాలని చెప్పాను. కావవరం గ్రామంలోని ఆలూరు సత్యనారాయణ అనే రైతుతో కూడా మాట్లాడాను. కాని సర్వే జరుగలేదు. ఈ సందర్భముగా ప్రభుత్వాన్ని, ముఖ్యమంత్రిగారిని, మంత్రిగారిని ఆ నాలుగు మండలాలలో సర్వేలు జరిపి నష్టపరిహారం చెల్లించవలసిందిగా కోరుతూ ఈ అవకాశాన్ని ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మ.12.00

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు : మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్, ఫిబ్రవరి మొదటి వారంలో వచ్చిన అకాల వర్షాల సందర్భంగా నష్టపోయిన రైతాంగానికి ముఖ్యమంత్రిగారు స్టేట్ మెంట్ ద్వారా ప్యాకేజీను ప్రకటించడం జరిగింది. ఆ సందర్భంగా చర్చలో పాల్గొన్న సభ్యులు గౌరవనీయులు బలరామకృష్ణమూర్తిగారు, గాదె వెంకటరెడ్డి గారు, నోముల నర్సింహయ్యగారు, సిపిఐ నుండి వెంకటరెడ్డిగారు, అచ్చన్నాయుడుగారు, కిషన్ రెడ్డిగారు, రాములుగారు, ఉమామహేశ్వరరావుగారు, నారాయణస్వామిగారు, గుమ్మడి నర్సయ్యగారు, దగ్గుబాటి వెంకటేశ్వరరావుగారు మాట్లాడుతూ కొన్ని క్లారిఫికేషన్స్ అడిగారు. సభ అభిప్రాయం అంతా చూశాక, ఒక విషయం స్పష్టంగా అర్థమయింది. నేడు ప్రభుత్వం ప్రకటించిన ప్రత్యేక ప్యాకేజీ అందరికీ సంతుష్టినిచ్చిందని అర్థమయింది.....

(లేదు లేదు అని ప్రతిపక్ష సభ్యులు అన్నారు)

నేడు వచ్చిన వర్షాలు సాధారణ పద్ధతిలో వచ్చినవి కావు. ఫిబ్రవరి నెలలో కమర్షియల్ క్రాప్స్ పెద్ద ఎత్తున వేయడం జరుగుతుంది. సాధారణంగా కెలామిటీస్ వచ్చినప్పుడు, సి.ఆర్.ఎఫ్. నార్మ్స్ ప్రకారం ఇచ్చే ఎక్స్ గ్రేషియా కాకుండా, ఈ సందర్భంగా ప్రత్యేకంగా ఉండాలనే అభిప్రాయాన్ని నేడు అక్కడ రైతుల్ని కలిసినా ఈ సందర్భంగా, రైతు నాయకుల్ని కలిసినా, లేదా ప్రజా ప్రతినిధుల్ని కలిసినా, లేదా ఈ సందర్భంగా కాన్సిల్లో స్టేట్ మెంట్ చేసినప్పుడు ప్రభుత్వానికి ఇచ్చిన సూచనలు చూసినా, లేదా నాతో వ్యక్తిగతంగా కలిసినప్పుడు సభ్యులు చెప్పిన విషయం ఒక్కటే. సాధారణంగా చూసే దాని కంటే ఇది భిన్నంగా ఉండాలనే అభిప్రాయం వ్యక్తం చేశారు. దానికనుగుణంగానే నేడు ఒక ప్రత్యేక ప్యాకేజీ ఇవ్వడం జరిగింది. ఇతర సందర్భాల్లో వచ్చిన కెలామిటీస్ కు భిన్నంగా, నేడు ఒక ప్రత్యేక సందర్భంలో నష్టపోయిన వారికి ప్యాకేజీ ప్రకటించడం జరిగింది. దాన్ని మీరు చూసే ఉంటారు. సి.ఆర్.ఎఫ్. నార్మ్స్ కు భిన్నంగా రెండింతలు పెంచి, 100 శాతం ఇన్ క్రీజ్ చేసి ఇవ్వడం జరిగింది. సభ్యులు ఏదైనా మాట వరసకి తక్కువుగా ఉందని అంటే, దేనితో కంపేర్ చేసి మీరు తక్కువుగా ఉందని అంటున్నారు? గతంలో ఉన్న ప్రభుత్వం ఇచ్చిన దానితో పోల్చి తక్కువుగా ఉందని అంటున్నారా? లేకపోతే దేశంలో ఇతర రాష్ట్రాలు ఉన్నాయి. ఆ రాష్ట్రాలు ఈ విధంగా ఇచ్చాయి, మీరు ఇచ్చింది తక్కువుగా ఉంది అని చెబుతున్నారా? లేకపోతే ప్రతిపక్షంలో ఉన్నాం కాబట్టి ఊరికే ఈ ప్రభుత్వాన్ని ప్రశంసించడం ఎందుకు, విమర్శించాలి కాబట్టి ఎక్కువ ఇవ్వాలని అడుగుదామని అంటున్నారా? తక్కువుగా ఉంది అన్నప్పుడు, దేనితో పోల్చి తక్కువుగా ఉందో స్పష్టంగా చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. దేశంలో ఏ ఇతర రాష్ట్రంలో కూడా, ఏ ప్రభుత్వాలు కూడా, లేదా మన రాష్ట్రంలోనే గతంలో కూడా ఎన్నడూ చేయని విధంగా, మన ముఖ్యమంత్రిగారు పెద్ద ఎత్తున ఇన్ క్రీజ్ చేసి నేడు సభ ద్వారా రైతాంగానికి తెలియచేస్తున్నారు. దాన్ని తప్పుకుండా అభినందించవలసిందే. అభినందించిన

మిత్రులందరికీ నేను ప్రభుత్వం తరపున హృదయపూర్వక కృతజ్ఞతలు తెలియచేసుకుంటున్నాను. కొంత మంది సభ్యులు మాట్లాడుతూ కేవలం ఒకటి, రెండు జిల్లాలకే వర్తింప చేస్తారా అని అడిగారు. ప్రకాశం జిల్లాలో పెద్ద ఎత్తున నష్టం జరిగింది కాబట్టి ప్రకాశం, గుంటూరు అని చెప్పాము. అయితే 11 జిల్లాలు నష్టపోయాయి కాబట్టి, 11 జిల్లాలకూ ఈ సహాయం వర్తిస్తుంది. తరువాత, 11 జిల్లాల్లో కొన్ని జిల్లాలకు ఎన్యుమరేషన్ జరపడానికి ఆదేశాలే ఇవ్వలేదన్నారు. అది కరెక్టు కాదు. జిల్లా కలెక్టర్లందరికీ ఆదేశాలివ్వడం జరిగింది. ఎన్యుమరేషన్ జరుగుతున్నది. అన్ని ప్రాంతాలకు అది వర్తిస్తుంది. కాబట్టి ఆందోళన చెందవలసిన అవసరం లేదు. ఇకపోతే, ఎన్యుమరేషన్కు సంబంధించి పూర్తి వివరాలు ఇవ్వాలన్నారు. ఇంకా ఎన్యుమరేషన్ కొనసాగుతున్నది. అంచేత హడావుడిగా ఒక ప్రకటన చేసి, ఎవర్నీ ఆందోళనకు గురి చేయదలచుకోలేదు. ఇప్పటి వరకు జరిగిన ఎన్యుమరేషన్ యొక్క ఫిలిమినరీ రిపోర్టు ప్రకారం, కొంత ఎక్సెటెంట్ వచ్చింది. కాని ఫైనల్ రిపోర్టు రావడానికి ఇంకొక రెండు రోజులు పడుతుందని రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా అధికారుల్ని కన్సెల్ట్ చేసినప్పుడు చెప్పారు. పూర్తి వివరాలను మళ్ళీ సభ్యులు కావాలంటే ఇవ్వడం జరుగుతుంది. కాబట్టి సభ్యులు ఆందోళన చెందవలసిన అవసరం లేదు. ప్రభుత్వం ఎంతో ఉదారంతో చేయాలని చర్యలు తీసుకుంటున్నప్పుడు, ఇవేమి పెద్ద అంశాలు కావని, ఊరికినే వీటిని పెద్దగా చిత్రించి, ప్రజల్ని అయోమయానికి గురి చేయవద్దని ఈసందర్భంగా నేను మనవి చేస్తున్నాను.

ఈ సందర్భంగా ఒక విషయాన్ని సభ్యులు గుర్తు పెట్టుకోవాలి. రైతాంగం చెప్పినప్పుడు ఏమన్నారంటే, సిఆర్ఎఫ్ నార్మ్స్ ప్రకారం ఇచ్చే మొత్తం చాలా కొద్దిగా ఉంటుంది, అది మాకు ముఖ్యం కాదు, వంటన కొనుగోలు చేసే ఏర్పాటు చేయండి అని నాతో గాని, ఇతర ప్రతిపక్షాలు అక్కడకు వెళ్లినప్పుడు గాని చెప్పిన మాటలు. **Discoloured** అయిన గింజలు కొనేటప్పుడు ప్రయివేటు వ్యాపారస్తులు కేవలం రూ. 1100 లు పెట్టి కొనే సంఘటనలు ఉన్నాయంట. అందుచేతనే నిన్న ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకునేటప్పుడు, రూ. 1700 రేటు ఫిక్స్ చేసి మార్కెఫెడ్ ద్వారా దెబ్బతిన్న శనగలన్నీ కొనుగోలు చేయాలనే నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. దాని వల్ల వచ్చే నష్టాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే భరించాలనే నిర్ణయం కూడా తీసుకోవడం జరిగింది. ఈ సందర్భంగా గౌ.సభ్యులకు నేను చెప్పేదేమిటంటే మనం ఇస్తున్న ఇన్పుట్స్ సబ్సిడీ పెద్ద రైతులకు వర్తించదు. దేశంలో ఇటువంటి ప్రాక్టీస్ ఎక్కడా లేదు కూడా. కేవలం చిన్న మధ్యతరహా రైతులకే వర్తిస్తుంది. పెద్ద రైతులకు ఇదెలా ఉపయోగపడుతుందంటే, దెబ్బతిన్న గింజలు కొన్నప్పుడు పెద్ద రైతులకు ప్రయోజనం కలుగుతుంది. రూ. 1700 లు పెట్టి కొంటే అన్ని వర్గాల రైతులకు పెద్ద ఎత్తున ప్రయోజనం కలుగుతుంది. నిజానికి ఆ ప్రాంతంలో ఉన్న రైతాంగం దీన్నే కోరుకుంటున్నది. కాబట్టి ధైర్యంతో ప్రభుత్వం ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నది. అందుచేత పెద్ద రైతులకు గాని, పాక్షికంగా దెబ్బతిన్న రైతులకు గాని, ఇతర చిన్న రైతులకు గాని ఈ విధంగా కొనుగోలు చేయడం వల్ల వారికి నష్టం సమకూరుతుంది.

తర్వాత, దేవాలయాలకు సంబంధించి భూముల విషయమై అడిగారు. అది దీనికి సంబంధించిన అంశం కాదు. దేవాలయాలకు సంబంధించిన భూములు ఒక ప్రత్యేక పర్సన్ కోసం దాతలు దేవాలయాలకు ఇచ్చుకున్నారు. దాన్ని మనం రద్దు చేసే అవకాశం లేదు. అటువంటి సాంప్రదాయం గతంలో ఎప్పుడూ కూడా లేదు. అంచేత ఈ సందర్భంగా కూడా అది వర్తించదు. ఆ అధికారం కూడా ప్రభుత్వానికి ఉండదని ఈ సందర్భంగా తెలియచేస్తున్నాను. అలాగే ఉప్పుకు సంబంధించి చెప్పారు. ఇప్పుడే ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రకటించారు. ఉప్పుకు సంబంధించి గతంలో కూడా ఎప్పుడూ లేదు. అయినా చిన్న చిన్న రైతులు ఉన్నారని

చెప్పారు. దాన్ని ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుంది. వారికి కూడా ఏదో ఒక రూపేణ సహాయపడటానికి ప్రయత్నం చేయడం జరుగుతుంది.

దెబ్బతిన్న మండలాల వివరాల గురించి మిత్రులు నోముల సర్పింహయ్యగారు అడిగారు. 336 మండలాలు ఎఫ్ క్లెయిమ్ అయ్యాయి. 18 రకాల పంటలు దెబ్బతిన్నాయి. 11 జిల్లాల్లో దెబ్బతిన్న విస్తీర్ణం 2,66,754 ఎకరాలు....

శ్రీ కె. అచ్చన్నాయుడు : జిల్లాల పేర్లు చెప్పండి.

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు : మీరు చెప్పినట్లుగా శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖ జిల్లాలు కూడా ఉన్నాయని మనవి చేస్తున్నాను. ఇకపోతే టోబాకో బోర్డు వారు ఇచ్చిన ఫిగర్స్ ప్రకారం పూర్తిగా దెబ్బతిన్న పొగాకు పంటలకు రూ. 5 వేలు చొప్పున, పాక్షికంగా దెబ్బతిన్న పంటకు రూ. 2 వేలు చొప్పున మొత్తం రూ. 3 కోట్ల 1 లక్ష ఇవ్వడం జరిగింది.

ఎఫ్.సి.ఐ.కి సంబంధించి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ముఖ్యంగా మంత్రివర్గులకి మన ముఖ్యమంత్రిగారు లేఖ వ్రాశారు. గడిచిన కాలానికి ఇప్పటికి వచ్చిన ఒక మార్పు గురించి అధికారులు చెప్పింది ఏమిటంటే, ఇలాంటి కెలామిటీస్ వచ్చినప్పుడు అప్పటికప్పుడు ఒక ఆర్డర్ తీసుకోవలసిన అవసరం ఉందని అన్నారు. మనం ఈ లేఖ వ్రాసిన తర్వాత, ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని అన్ని జిల్లాల ఎఫ్.సి.ఐ.కు చెందిన అధికారులు సమూహాలు సేకరించి, కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఒక రిపోర్టు పంపించారు. కేంద్ర ఆదేశాల కోసం వారు వేయిట్ చేస్తున్నారు. **Discoloured paddy** ని తాము తప్పకుండా కొనుగోలు చేస్తామని వారు నిన్ననే హామీ ఇచ్చారు. ఆర్డర్స్ కోసం వేయిట్ చేస్తున్నాము. అలాగే రాములుగారు ఏదైనా ఒక పర్మిక్యుల్ దాని గురించి అడిగితే చెబుతాను. ఇప్పుడు జరిగిన నష్టం ఒక ప్రత్యేక సందర్భంలో సంభవించిన నష్టం. కాబట్టి ఈ నష్టాన్ని పూడ్చడానికి ఈ ప్రభుత్వం అన్ని విధాల ప్రయత్నం చేస్తుంది. ప్రపంచంలో గాని, మన దేశంలో గాని, లేదా మన రాష్ట్రంలో గతంలో కాని, నేడు కాని, దశాబ్దాల కిందట గాని, ఎప్పుడైనా కెలామిటీస్ ద్వారా వచ్చిన నష్టాల్ని ప్రభుత్వాలు గాని, ఇతర సంస్థలు కాని పూర్తిగా నష్టపరిహారాన్ని పూడ్చిన సందర్భాలు లేవు. ఉండవు కూడా. నేడు కూడా ఇందులో ఉన్న సన్న, చిన్నకారు రైతుల్ని కొన్ని రకాల సంస్థల సహాయంతో వారిని ఆదుకునే ప్రయత్నం చేయడం జరుగుతోంది.

ఇకపోతే ఋణాల్ని రద్దు చేయాలనే అంశం, లేదా కొంత సహాయం అందించాలన్నా అంశం కేంద్ర ప్రభుత్వ పరిధిలో ఉంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తన అభిప్రాయాల్ని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది. రద్దు చేయడం అనే అంశం కంటే, ఇంకా మెరుగైన రీతిలో రైతులకు ఏ విధంగా సహాయం చేయవచ్చునో తెలుపుతూ కొన్ని సూచనల్ని గౌ.ముఖ్యమంత్రిగారు కేంద్రానికి సూచించారు. ఈ రాష్ట్రంలో కోటి ఇరవై లక్షల మంది రైతులుంటే, రద్దు చేయడం ద్వారా కేవలం 12, 20 లక్షల మంది రైతులకే మేలు జరుగుతుంది. కాబట్టి అలా కాకుండా, కోటి ఇరవై లక్షల మంది రైతులకు మేలు జరిగే విధంగా ఆలోచించమని ముఖ్యమంత్రిగారు కేంద్రానికి కొన్ని సలహాల్నిచ్చారు. ఏదేమైనా, కేంద్ర ప్రభుత్వానికి చెందిన ఈ అంశం గురించి కేంద్రం చర్యలు తీసుకుంటుంది. రాష్ట్ర పరిధిలో ఉన్నంతవరకు జిల్లా స్థాయిలో బ్యాంకర్ల సమావేశాల్లో కలెక్టర్లకు ఆదేశాల్నిచ్చాము. ఆ జిల్లాలో అవసరమైన ఋణాల్ని రీ-షెడ్యూల్ చేయడం, మళ్ళీ కొత్తగా రుణాలు

ఇప్పించే కార్యక్రమానికి సంబంధించి పూహాత్మకంగా వ్యవహరించాలని స్టేట్ లెవల్ బ్యాంకర్స్ మీటింగ్ లో కూడా ఈ విషయాన్ని ప్రస్తావించి, దీనికి ప్రాధాన్యత ఇవ్వమని కోరడం జరిగిందని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. గౌరవ సభ్యులు ఇతర చిన్న చిన్న అంశాలు గురించి చెప్పారు. వాటి గురించి జాగ్రత్తలు తీసుకుంటాము. సప్లై పరిహారం పంపిణీ చేసేటప్పుడు, రూ. 200 దాటిన మొత్తాలయితే, చెక్కుల రూపంలో రైతులకు ఇవ్వాలని ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది.

మ . 12 . 10

ఎక్కడా జాబితాలలో పొరబాట్లు జరగకుండా అన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకుని క్రాస్ చెక్ చేయమని ఆదేశించడం జరిగింది . అట్లాటివి ఎక్కడా జరగకుండా చూడాలని జిల్లా కలెక్టర్స్ ను ఆదేశించడం జరిగింది . ఇతరత్రా సందర్భాలలో వచ్చిన ఆరోపణలన్నింటినీ వెరిఫై చేసి తగుచర్యలు తీసుకోవాలని ఆదేశించడం జరిగింది . రైతులకు ఇప్పటికే రు . 1 లక్ష ఎక్స్ గ్రేషియా ఇవ్వడం జరిగింది . ఒకరిద్దరు అందుకోకుండా మిగిలి వుంటే వారికి కూడా అందజేయడం జరుగుతుందని ప్రభుత్వం దానిని ప్రకటించిందని తెలియజేస్తున్నాను .

మేడమ్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : సరేంద్రకుమార్ గారూ, మీరు ఉపన్యాసం కాకుండా ఒక్క నిమిషంలో చెప్పండి .

శ్రీ డి . సరేంద్రకుమార్ (పొన్నూరు): మేడమ్ స్పీకర్, మంత్రిగారు ఏమి చెబుతున్నారంటే, సప్లై యొక్క రైతులను అదుకోడానికి ప్రభుత్వం ప్రత్యేకమైన ప్యాకేజీని ప్రకటించడం జరిగిందని చెబుతున్నారు . ఈ ప్రత్యేకమైన ప్యాకేజీలో రైతు తిరిగి తనకాళ్ళమీద నిలబడి వ్యవసాయం చేసుకోడానికి అనుగుణంగా ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి అని చూస్తే, ఇందులో సప్లై పరిహారం మినహాయించి ఏ విధమైన చర్యలు ప్రభుత్వం తీసుకోలేదనేది స్పష్టం అవుతోంది . ప్యాకేజీ అన్నారు . రైతు యొక్క పూర్తి విషయాలు గమనంలోకి తీసుకుని నిర్ణయాలు చేయాల్సిన అవసరం ఉంటే సప్లై పరిహారం పెంచడం ఒక్కటే పరిష్కారం అనే ఆలోచనతో ప్రభుత్వం ఉండడం పరిష్కారం కాదని తెలియజేస్తున్నాను . రెండవది మంత్రిగారు చెబుతున్నారు, గతం దృష్టిలో పెట్టుకుని, ఏదో దృష్టిలో పెట్టుకుని అడుగుతున్నారు అన్నారు . మంత్రిగారు ప్రభుత్వంలో వున్నారు . మన రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత చాలా ప్రభుత్వాలు వచ్చాయి . దశాబ్దాల తరువాత గత ప్రభుత్వాలలో ఎంత ఇచ్చారు? గత ప్రభుత్వం ఎంత చ్చింది అంటే గతంలో చాలా ప్రభుత్వాలు వచ్చాయి . ఈ రాష్ట్రం ఏర్పడినప్పటినుండి వచ్చిన ప్రభుత్వాలు ఎవరెవరు ఎంత సప్లై పరిహారం ఇచ్చారు అనేది పెడితే, ఖచ్చితంగా అన్ని విషయాలు ప్రజలకు తెలుస్తాయి .

మేడమ్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : మీరు క్లారిఫికేషన్ అడగండి .

శ్రీ డి . సరేంద్రకుమార్ : అదే మేడమ్, మంత్రిగారు అడుగుతున్నారు, మీరు దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకుని దీనిని అడుగుతున్నారు అన్నారు . మంత్రులు ఆ ప్రాంతానికి వెళ్లినప్పుడు, రైతులు స్పష్టంగా చెప్పారు. రైతు మహిళలు వారి మెడలలో తాళిబొట్టులు చూపించి “ బ్యాంకులలో తాకట్టు పెట్టుకుని వసువుతాళ్లు వేసుకున్నాము . పంట చేతికి వచ్చే టైంలో వేల రూపాయలు

నష్టపోయాము” చెప్పడం జరిగింది . మేము డిమాండ్ చేసేది, నష్ట పరిహారం, జరిగిన నష్టాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని అడుగుతున్నాము . పెరిగిన ఖర్చులు దృష్టిలో పెట్టుకుని అడుగుతున్నాము . మంత్రిగారి దృష్టికి తెస్తున్నాము . పూర్తిగా నష్టపోయిన పంటలకు నష్టపరిహారం అంటున్నారు . పూర్తిగా నష్టపోయిన అంటే మీ ప్రమాణికాలు ఏమిటి ? పంట పూర్తిగా నష్టపోవడమా ? లేక పంటలో 50 శాతం పైబడి నష్టపోయిన వారికి నష్ట పరిహారం ఇస్తారా ? ఏ విధమైన గైడ్లైన్స్ ప్రకారం 50 శాతం పైన ప్రతి ఒక్కరినీ కూడా పూర్తిగా నష్టపోయిన వారికింద తీసుకుంటారా లేదా ? మంత్రిగారు చెప్పాలి . మామిడిపంట గురించి ఎక్కడా ప్రస్తావన తేలేదు . కనీసం వారి సమాధానంలో చెబుతారని ఆశించాను . మామిడిపంట గురించి నష్టపరిహారం ఏవిధంగా ఇస్తారు ? ఏ విధంగా అంచనా చేస్తారు ? నష్టం ఎట్లా చూస్తారు అనేది చెప్పలేదు . మామిడిపంట నష్టపోయిన రైతులు ఉన్నారుకాబట్టి వాళ్ల గురించి చెప్పాలని కోరుతున్నాను . ఎఫ్సి ఐ వారితో మాట్లాడుతామని చెబుతున్నారు . దానికి అనుమతి లేటయితే, మనకు సివిల్ సప్లయ్స్ కార్పొరేషన్ ఉంది . దాని ద్వారా రైతుల దగ్గర వున్న ధాన్యాన్ని కొనుగోలు చేసే ఏర్పాటుచేయాలని చెబుతున్నాను . మీరు చెప్పిన 11 జిల్లాల్లో దాదాపు 35 మండలాల్లో రు . 1000 కోట్లకు పైబడి రైతుల నష్టపోయారు . ప్రభుత్వం ఇచ్చే నష్టపరిహారం ఎంత వచ్చినా రు . 50, లేక రు .100 కోట్లు వస్తుంది . అంతకంటే రాదు . జరిగిన నష్టం వేల కోట్లలో ఉంది . అది గుర్తుపెట్టుకోవలసిన అవసరం ఉంది . రైతుకు మనోస్థిర్యం ఇచ్చి ప్రభుత్వం రైతుకు అండగా ఉంటామనేవిధంగా నష్టపరిహారంతో సరిపెట్టడం సరైనది కాదు . పెరిగిన ఉత్పత్తి ఖర్చును దృష్టిలో పెట్టుకుని పెంచాల్సిన అవసరం ఉంది . రైతులు బ్యాంకులలో ఎవరైతే తాకట్టుపెట్టారో, ఆ రైతుల రుణాలు మాఫీచేసే విధంగా ప్రభుత్వం ఒక స్పష్టమైన ప్రకటన చేయాలి . తిరిగి వారు వ్యవసాయం కొనసాగించేవిధంగా వారికి లోన్స్ ఇవ్వాలైన అవసరం కూడా ఉంది . కాబట్టి ఆవిధంగా ప్రభుత్వం ముందుకు రావాలి గానీ, నష్టపరిహారం ఒక్కటే ఇచ్చి, బ్రహ్మాండంగా ప్యాకేజీ పెంచాము అంటే రైతుల ఆత్మహత్యలు పెరిగే అవకాశం ఉంది . ప్రభుత్వం స్పష్టంగా ముందుకు రావాలని నేను డిమాండ్ చేస్తున్నాను .

శ్రీ కె . బలరామ కృష్ణమూర్తి : మేడమ్ స్పీకర్,

మేడమ్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : క్లారిఫికేషన్ అడగండి .

శ్రీ కె . బలరామ కృష్ణమూర్తి : మేడమ్ స్పీకర్, మంత్రిగారు చెబుతున్నారు . రు . 1700 లుగా రేటు ఫిక్స్ చేశామని అంటున్నారు . మంత్రిగారూ, మీరు ఒకసారి గతంలో , ఈ మధ్యకాలంలో జరిగిన విషయాలు ఒకసారి పరిశీలన చేస్తే, మార్కెఫెడ్ ద్వారా శనగలు రేటు తగ్గి ఇబ్బందయితే, యాజిటేషన్ రావడం జరిగింది . దానిపై ఎంతో వత్తిడి వస్తే రు . 2300 లుగా రేటు ఫిక్స్ చేశారు . దానిని ఈ మధ్యనే పబ్లిక్ ఆక్షన్ లో రు . 3200 లకు అమ్ముకున్నారు . దాదాపు ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ చార్జీలు పోను, రు . 80 లక్షల పైన దాంట్లో లాభం వచ్చింది . దానిని కూడా దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి . రైతులకు సంబంధించి ఆదుకునే దాంట్లో కూడా ప్రాఫిట్ రావడం జరిగింది . రైతులకు ఆత్మస్థిర్యం ఇవ్వాలి . మొన్న మార్కెఫెడ్ వాళ్లు వచ్చారు నేను కూడా ఫీల్డ్ లెవెల్లో వెంట పెళ్లి చూశాను . నష్టం రాకుండా , వ్యాపారధోరణితో చేసుకోవాలనే ఆలోచన మానివేసి, రైతులను ఆదుకోవాలనే ఆలోచన చేయాల్సిన అవసరం ఉంది . మినిమం ఇప్పుడు ఉన్న మార్కెట్ ను కూడా దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి .

వర్షాలు రాకముందు, వచ్చినప్పటికీ మార్కెట్ బాగా పెరిగింది . వర్షాలు వస్తున్నాయి, దాని గురించి ఎవరి ట్రాన్సాక్షన్ వాళ్లు చేసుకుంటున్నారు . దాని గురించి నేను కామెంట్ చేయడంలేదు . కాబట్టి ఈ క్వాలిటీ బాగాలేని వాటికి వంకలు చూపించేదానికి అవకాశం ఉంటుంది కాబట్టి కనీసం రు . 22 వందలు రేటుగా ఫిక్స్ చేస్తే రైతులకు ఉపయోగం ఉంటుంది, మిగిలిన వ్యాపారస్థులు కూడా ఆ రేటుకు తగ్గకుండా ఎక్కువ రేటు ఇవ్వడానికి అవకాశం ఉంటుంది . దానిని ప్రధానంగా గమనించాలి . ఇతర విషయాలు నేను రిపీట్ చేయడంలేదు . మా జిల్లా దురదృష్టం ఏమిటంటే, ప్రధానంగా కొన్ని వాగులు , క్రిందికిపోయేదానికి అవకాశం లేక, రోశయ్యగారి కానిస్టేబుల్యుయెన్సీలో కూడా ఉన్నాయి , ఉప్పుగొండూరు దగ్గరకు వచ్చి 5 వాగులు సముద్రంలోకి పోలేక వెనక్కుతన్నీ ఈ పరిస్థితి వచ్చింది . నా కానిస్టేబుల్యుయెన్సీలోని ముప్పాళ, మద్దిరాల అనేచోట రెండు వాగులకు ఇదే పరిస్థితి ఉంది . దుద్దుకూరు దగ్గర అదే పరిస్థితి ఉంది . వీటన్నింటిపైన ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ తీసుకుని ఈ అనాంతరాన్ని ఏ విధంగా అధిగమించాలనే ఆలోచన చేయాలి . డామేజ్ కూడా ఎంత పెరిగింది, జిల్లా కలెక్టర్ల కార్యాయం నుండి వచ్చిన వివరాలు కూడా మీరు చెప్పలేదు . అది కూడా చెబితే బాగుంటుంది . నాకు తెలిసిన సమాచారం ప్రకారం ఒక్క ప్రకాశం జిల్లాలోనే సుమారు రు . 500 కోట్లు వివిధ పంటలకు సంబంధించి నష్టం జరిగిందని అంచనా పంపడం జరిగింది . దానిని దృష్టిలో పెట్టుకుని ఏమిచేయాలో పరిశీలించండి . కొంతమంది పాపం అవగాహన లేకుండా వేళగాని వేళ ఏదో ఏరువాక పెట్టారని, చెబుతున్నారు . కొంతమంది ఐరన్ లెగ్ పెట్టిన తరువాత ఎప్పుడూ లేదు, సునామీ , కొత్త కొత్త పేర్లు వస్తున్నాయి, వందల మంది చీరాల కానిస్టేబుల్యుయెన్సీలో కూడా చనిపోయారు . ఒంగోలు, ప్రకాశం జిల్లాలో కూడా చాలామంది చనిపోవడం జరిగింది . నోటికివచ్చే పంటలు కూడా వదులుకునే దుర్గతి ఇప్పుడు వచ్చింది . దానిని కూడా ఆలోచన చేసి మాట్లాడితే బాగుంటుంది . అంతేకానీ ఏదో ఆలోచనతోటి వెకిలి చేద్దామని, ఇట్లాటి సమయంలో ఆ విధంగా చేయడం బాగుండదు, ఇట్లాటివి కొంచెం హద్దులలో పెట్టుకుని మాట్లాడితే బాగుంటుందని తెలియజేస్తున్నాను .

మేడమ్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : సర్పింహయ్య గారూ, మీకు క్లారిఫికేషన్ కు మాత్రమే టైం ఇస్తున్నాను . మాట్లాడుతుంటే, మీకు ఇంకా ఆలోచన వస్తుంది . మళ్ళీ అడుగుతారు . మీకు ఇప్పటికే ఛాన్స్ ఇచ్చాను .

శ్రీ నోముల సర్పింహయ్య : నేను అడిగినదానికి వారు సమాధానం చెప్పలేదు మేడమ్ . మరొకసారి గుర్తుచేద్దామని చెబుతున్నాను .

మేడమ్ డెప్యూటీ స్పీకర్ : చెప్పండి . ఒకే పాయింట్, ఒక్కసెకండ్ లో చెప్పాలి .
మ.12.20

శ్రీ నోముల సర్పింహయ్య : మీ ద్వారా మంత్రి గారిని రెండే రెండు క్లారిఫికేషన్లు అడుగుతాను. కౌలు రైతులు ఓనర్ దగ్గర డాక్యుమెంట్లు వ్రాసుకుంటారు. అసలు వాని దగ్గర వాటిని పరిశీలన చేసి మీ ఎంటర్ బల ద్వారా డబ్బులు కౌలుదారులకు ఇస్తారా లేదా ? అదే విధంగా సప్లయ్ అధికారులకు పరిహారాన్ని చెల్లించేందుకు గాను మండల స్థాయిలో రెవిన్యూ, పంచాయతీ అధికారులను పెట్టి పూర్తి స్థాయిలో లెక్క తేల్చేందుకు గాను వెంటనే మీరు మీటింగ్ పెడతారా లేదా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి : అధ్యక్షా, స్మార్ట్ ఫార్మర్స్ గురించి మంత్రిగారి స్టేట్మెంట్ లో లేదు. లాస్ట్ టైమ్ 2.5 ఎకరాల వరకూ ప్రకటించారు, తరువాత దానిని 5 ఎకరాలకు పెంచి నష్టపరిహారాన్ని ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ ప్రకారంగా ఇప్పుడు కూడా ఎక్స్టెండ్ చేస్తే బాగుంటుంది. దాని డెఫినిషన్ స్టేట్మెంట్ లో లేదు. అది కూడా చెప్పాలి. రెండో విషయం ఏమిటంటే, కౌలుకు తీసుకున్న రైతులు వున్నారు. అక్కడ రెండు రకాలుగా చెప్పారు. కొంతమంది ఓనర్ల పేరు వ్రాస్తున్నారు. మరి కొంత మంది ఓనర్ల పేరుతోపాటుగా టెనెంట్స్ పేర్లు కూడా వ్రాస్తున్నారు. ఎవరికి నష్టపరిహారం ఇవ్వాలని డౌట్ వస్తుంది. అది కూడా క్లారిఫికేషన్ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు : మేడమ్, తెలుగుదేశం సభ్యులు పెరిగిన ధరలను దృష్టిలో పెట్టుకుని నష్టపరిహారం చెల్లించాలని అన్నారు. ఇదేదో 10 సంవత్సరాలదని అన్నట్లుగా అన్నారు. కాని 2004 వచ్చేసరికి, అంటే తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అధికారంలో వుండేసరికి వున్న మొత్తం తీసుకుంటే, 2005 లోనే సిఆర్ఎఫ్ నార్మ్స్ క్రింద 25 శాతం ఇన్ క్రీజ్ చేశాము. దాని తరువాత 2007లో కూడా మరొకసారి మరొక 25 శాతం పెంచాము. అంటే గడచిన కాలంలో పెంచుకుంటూ వచ్చాము.

దశాబ్ద కాలం క్రితం అంటే 2004 వరకు మూడున్నర సంవత్సరాల క్రితం వరకూ తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వం అధికారంలో వుంది. ఆనాడు వున్న సిఆర్ఎఫ్ మొత్తాన్ని 25 శాతం చొప్పున పెంచగా, ఆ మొత్తాన్ని సెంట్ వర్సెంట్ ఇన్ క్రీజ్ చేయడం జరిగింది. ఇదేదో చిన్న ఇన్ క్రీజ్ అనో, లేక ఇది ప్రయోజనకరం కాదనే విధంగా మాట్లాడడం కరెక్ట్ కాదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది ఒక స్పెషల్ ప్యాకేజీ, తప్పనిసరిగా రైతులకు ప్రయోజనం కలుగుతుంది. ఇది అవసరం లేదని మీరు భావించినా మేము అవసరమని భావిస్తున్నాము, ఇది జరిగి తీరుతుంది.

కౌలుదారులకు సంబంధించి ఒక సమస్య రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా వుంది. కౌలుదారులు రిజిస్టర్స్ లో ఎక్కడా కౌలుదారులుగా వుండరు. ఈ సబ్జెక్ట్ చాలా కాలంగా నడుస్తోంది. ఇటువంటి సందర్భాలు వచ్చినపుడు ఎవరు నిజంగా సాగు చేసారనేది నిర్ధారించడానికి ప్రభుత్వం దగ్గర ఎటువంటి రికార్డు వుండదు. ఉండనపుడు అది ఇతర నివాదాలకు దారి తీస్తుంది, అనేక రకాలైన ఆరోపణలకు ఆస్కారమిస్తుంది. అందుకని ఇది చేయలేక విడిచిపెట్టడం జరిగింది. ఇతరత్రా కోనేరు రంగారావు గారి కమిటీ కాని, జయతీ ఫహ్ కమిటీ కాని కొన్ని మార్గాలను చూపించారు. వాటిని పరిశీలన చేస్తే తప్ప ఇటువంటి సమస్యలకు పరిష్కారం ఏర్పడదు, పైగా అనేక నివాదాలకు దారి తీస్తుంది.

స్మార్ట్ ఫార్మర్ అనే దానికి , మార్జినల్ ఫార్మర్ అనే దానికి డెఫినిషన్ స్పష్టంగా వుంది. డ్రై అయితే 5 ఎకరాలు, వెట్ అయితే 2.5 ఎకరాల వరకూ వర్తిస్తుంది. ఆ ప్రకారంగా వారికి నష్టపరిహారం చెల్లించడం జరుగుతుంది. ఇకపోతే కేవలం విమర్శలకోసం కాకుండా వుండి వుంటే దానికి సమాధానం చెబుతాను. ఇది అన్ని విధాలుగా ప్రయోజనం చేకూరుస్తుందని అనుకుంటున్నాను. సరేందర్ గారు మాట్లాడుతూ మామిడి పూత గురించి చెప్పారు. హార్టికల్చర్ వారు ఇచ్చిన మేరకు సిఆర్ఎఫ్ నార్మ్స్ లో ఇవ్వడం జరుగుతుంది. రకరకాల కారణాలుగా మామిడిపూత దెబ్బతింటుంది. హార్టికల్చర్ వారు ఇచ్చిన నివేదిక మేరకు సిఆర్ఎఫ్ నార్మ్స్ లో వారికి కూడా నష్టపరిహారం ఇవ్వడం జరుగుతుంది.

2008-2009 సంవత్సరానికి వార్షిక ఆదాయ-వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్)పై సాధారణ చర్చ (ఐదవ రోజు)

డా. కె. రవిబాబు(శృంగవరపుకోట) : అధ్యక్షా, రాష్ట్ర ఆర్థిక శాఖా మంత్రి గారు శాసన సభలో ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ పై మాట్లాడే అవకాశం కల్పించినందుకు తమకు ముందుగా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. 1956లో ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఏర్పడిన సంవత్సరంలో, రాష్ట్రం అన్ని రంగాలలో ఎన్నో ఒడిదుడుకులకు లోనైంది. సామాజికంగా, ఆర్థికంగా, రాజకీయంగా, ఎన్నో ఒడిదుడుకులకు లోనైన రాష్ట్రం దేశంలోనే అన్ని రంగాలలో మిగిలిన రాష్ట్రాల స్థాయికి చేరడానికి ఎంతో కాలం పట్టలేదు.

1980-90 మధ్య కాలంలో మన రాష్ట్రంలో ఆర్థిక వృద్ధి రేటు జాతీయ సగటు రేటు కంటే అధికంగా వుండడం మనం గమనించాలి. అట్లాగే మానవ వృద్ధి సూచిక విషయంలో, 1991లో మన రాష్ట్రం 9వ స్థానంలో వుంది. ఇది 2001 నాటికి 10వ స్థానానికి వచ్చింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడిన నాటి నుంచి దాదాపుగా 45 సంవత్సరాల పాటు సమర్థవంతమైన ఆర్థిక నిర్వహణల కారణంగా 1994 నాటికి రాష్ట్రం రు.128.44 కోట్ల రెవిన్యూ మిగులును కలిగి, ఆ కాలంలో సేకరించిన రుణాలతోపాటు ఈ మిగులును ఉపాధి రంగాలలో పెట్టడం వల్ల 1990 నాటికి ఆస్తులు, అప్పుల చెల్లింపుల నిష్పత్తి 100 : 100 గా వుంది. అది 2004 వచ్చేసరికి ఆస్తులు 63, అప్పులు 100 గా మారింది. ఇక్కడ 33 శాతం అప్పులు పెరిగిన విషయం గమనించాలని కోరుతున్నాను.

గడచిన 10 సంవత్సరాల కాలంలో జిడిపి అభివృద్ధి రేటు గణనీయంగా పడిపోయింది. 1994-2004 మధ్య కాలంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ లో జిఎస్ డిపి సగటు అభివృద్ధి రేటుకు జాతీయ జిఎస్ డిపి కు మధ్య తేడా ఎల్లప్పుడూ పెరుగుతూ వచ్చింది. ఈ పరిస్థితి రాష్ట్ర అభివృద్ధి, ఆర్థిక రంగంలో అస్థిరత్వ పరిస్థితిని ప్రతిబింబింప చేస్తూ వచ్చింది. దీనివల్ల రాష్ట్రంలో అసంబద్ధమైన ప్రతికూల పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఆస్తులు - అప్పులు 63 : 100 గా వుండి, 2003 వచ్చేసరికి పూర్తిగా రాష్ట్రం అప్పుల ఊబిలో కూరుకుపోయింది. ఈ దుస్థితికి కారణం ఈ రంగాలను పూర్తిగా నిర్లక్ష్యం చేయడమే.

జాతీయ స్థూల ఉత్పత్తి 1996లో 7 శాతం వుంటే, 1998 నాటికి అది 4.5 శాతం వుంది. ఇక్కడ ఒక విషయాన్ని మనం స్పష్టంగా గమనించాలని తెలియజేస్తున్నాను. 1947కు ముందు పెర్ క్యాపిటా గ్రోత్ 0.9 శాతం వుంటే, 1950-80 మధ్య కాలంలో 3.5 శాతంగా వుంది. 1982 నాటికి అది 6 శాతానికి పెరిగింది. అది ఈ మధ్య కాలంలో 2004-08 మధ్య చూసినట్లయితే 9 శాతానికి పెరిగింది. ఇది గణనీయమైన అభివృద్ధిని సూచిస్తోంది. రాష్ట్ర ఆర్థిక వార్షిక వృద్ధి రేటు తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో వున్న 9 సంవత్సరాలలో చూస్తే 5.7 శాతంగా వుండి, కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన ఈ 4 సంవత్సరాలలో అంటే 2004-08 మధ్య కాలంలో 8.8 శాతంగా వుంది. అది ఈ సంవత్సరం అంటే 2007-08 లో 10.37 శాతంగా వుంటుందనే అంచనాలతో ముందుకు వెళుతున్నాము.

దేశ వార్షిక వృద్ధి రేటును కనుక మనం గమనిస్తే 8.8 శాతంగా వున్న దేశ వార్షిక వృద్ధి రేటు రాష్ట్ర వార్షిక వృద్ధి రేటు 8.73 శాతంగా వుండి, దాదాపు దేశ వార్షిక వృద్ధి రేటుతో సమానంగా రాష్ట్ర వార్షిక వృద్ధి రేటు కూడా పెరుగుదల చెందింది, దీనిని గణనీయమైన అభివృద్ధిగా మనం గమనించవలసిన అవసరం వుంది. రాష్ట్రానికి

సంబంధించిన రెవిన్యూ గ్రోత్ రేటు 2004లో 12.2 శాతం అయితే, 2004-08 లో 22 శాతానికి చేరింది. అధ్యక్షా, దేవేందర్ గౌడ్ గారు చాలా సీనియర్ శాసన సభ్యులు.

మ.12.30

తెలుగుదేశం పార్టీలో వారు విశేషమైన అనుభవం ఉన్నవారు. వారు ఏదైనా మట్లాడేటప్పుడు కొన్ని వాస్తవాలు ప్రతిబింబించే విధంగా మాట్లాడతారనే అభిప్రాయం మాకు ఉంటుంది. చంద్రబాబునాయుడుగారు మాట్లాడితే వారు ప్రతీ ఒక్క అంశాన్ని రాజకీయంగా మాట్లాడతారు. దేవేందర్ గౌడ్ గారు వాస్తవాలు మాట్లాడడంలో మంచి దిట్ట అంటారు. కానీ మొన్న వారు మాట్లాడుతూ, ఒక విషయం చాలా స్పష్టంగా అంగీకరించారు. రాష్ట్ర వార్షిక అభివృద్ధి రేటు 10.37 శాతం పెరగడాన్ని, ఆ వాస్తవాన్ని ఒప్పుకోవడాన్ని ఈ సందర్భంగా వారిని మనస్ఫూర్తిగా అభినందిస్తున్నాను. ఈ పెరిగిన అభివృద్ధి రేటు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నప్పుడు నాలుగు సంవత్సరాల్లో జరిగింది కాదు. గతంలో మేము చేసిన విశాలమైన కృషికి ప్రతిఫలం ఈ అభివృద్ధి రేటు అని వారు మాట్లాడారు. ఇక్కడ కొన్ని వాస్తవాలను తెలుసుకొని మాట్లాడితే బాగా ఉంటుందనేది మా వ్యక్తిగత అభిప్రాయం. 1994-2004 మధ్యకాలంలో రాష్ట్ర వార్షిక అభివృద్ధి రేటు 5.7 శాతంగా ఉందన్న విషయం ఈ సందర్భంగా వారు గుర్తిస్తే బాగుంటుంది. అదే కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నప్పుడు 8.8 శాతంగా రాష్ట్ర వార్షిక అభివృద్ధి రేటు పెరిగిందన్న విషయం వారు మరచిపోవడం చాలా దురదృష్టకరమైన విషయం. ఈ సంవత్సరం 10.3 శాతం నమోదు అయిందని గుర్తించడం జరిగింది. ఈ విధంగా దేశ ఆర్థిక అభివృద్ధి రాష్ట్ర వార్షిక అభివృద్ధితో సరిసమానంగా, గణనీయంగా పెరుగుతూ ముందుకు వెళ్ళడాన్ని ఎంతో అభివృద్ధి దిశగా మనం పేర్కొన్నామని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. 1994-2004 వరకూ రాష్ట్ర ఆర్థికాభివృద్ధిపై రెవెన్యూ లోటు పూడ్చి 2006-07కి షుమారు రు.2,800 కోట్ల రెవెన్యూ మిగులు సాధించినందుకుగాను ఈ ప్రభుత్వాన్ని ముఖ్యమంత్రి పై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డిగారిని ఈ సందర్భంగా మనస్ఫూర్తిగా అభినందిస్తున్నాను. ప్రభుత్వానికి అధిక ఆదాయం సమకూర్చడంవల్ల ఉత్పాదకత పెరిగి, మూలధన ఆస్థులతోబాటు వ్యయం పెరిగి మనాభివృద్ధి స్థాయి పెరగడానికి దోహద పడుతుంది. సామాజికంగా ఆర్థికంగా రెండింటి దృష్ట్యా సమన్వయం లేకుండా వచ్చే అభివృద్ధి సరయినది కాదు. ఏ రాష్ట్ర అభివృద్ధికి అయినా పెట్టుబడులే మూలం. ప్రతి సంవత్సరం ప్రణాళిక పెంచడంవల్ల గతంలో ఎన్నడూలేని విధంగా ప్రభుత్వ పెట్టుబడులు పెరిగి రాష్ట్ర అభివృద్ధిలో రెండింతలు చేరడానికి దోహదపడింది. ప్రపంచంలో ఏ దేశ వృద్ధి రేటు రెండంతెల స్థాయిలో పెరుగుతుందో, ఆ దేశం శరవేగంగా ముందుకు వెళుతుందని మనం గమనించాలి. గత సంవత్సరం జాతీయ స్థాయిలో వృద్ధి రేటుతో పోలిస్తే ఈ సంవత్సరం ఆర్థిక వ్యవస్థ అత్యుత్తమ వృద్ధి రేటు సాధించింది. ఈ అధిక అభివృద్ధి రేటుతో వ్యయం, పారిశ్రామిక, సేవా రంగాలు, మూడు అధిక అభివృద్ధిని సాధించాయి. సామాజిక ఆర్థిక సమన్వయం పెంపొందించాలని ఈ ప్రభుత్వం ప్రణాళికా లక్ష్యంలో భాగంగా రైతులకు ఉచిత విద్యుత్, సబ్సిడీ బియ్యం పథకం సబ్సిడీతో కూడిన వడ్డీ పథకాలు, ఆరోగ్యశ్రీ పథకం క్రింద నిరుపేదలందరికీ వైద్య సేవలు విస్తరింపు, బీడు వారిన భూములకు సాగునీరు అందించడం, ఉచితంగా అందరికీ పెన్షన్ అందించడం, గృహ నిర్మాణాలు, వెనకబడిన తరగతుల, పెద్దవ్యాలు కులాల, పెద్దవ్యాలు తెగలకు గణనీయంగా స్కాలర్ షిప్స్ పెంచడం, ప్రణాళికా వ్యయం గణనీయంగా పెంచడం, ఎంతో హర్షించదగిన పరిణామము. పారిశ్రామిక రంగంలో జాతీయ స్థాయి వృద్ధి రేటు 8.90 శాతం, సేవా రంగం గణనీయంగా 10.73 శాతానికి పెరిగింది. రాష్ట్ర తలసరి ఆదాయం 2006-07లో 29,589 కోట్లుకాగా, 2007-08లో రు.33,970 కోట్లు అంచనా వేయడంతో 14.8 శాతం పెరుగుదలను సాధించింది. 2007-08లో తలసరి

ఆదాయం రాష్ట్ర స్థాయి వృద్ధి రేటు 7.55 శాతంగా ఉంది. 2006-08 అంటే గడచిన రెండు సంవత్సరాల్లో దేశంలో అత్యధిక వార్షిక ప్రణాళిక కలిగిన రాష్ట్రం మన రాష్ట్రం. 2008-09లో రాష్ట్ర వార్షిక ప్రణాళిక రు.43,209 కోట్లు, ఇది గత సంవత్సరంకన్నా రు.13,185 కోట్లు అధికం. దేశంలో ఏ రాష్ట్రంలో ఇంత పెద్ద వార్షిక ప్రణాళిక లేదు. మొత్తం బడ్జెట్లో 43 శాతం ప్రణాళికా రంగానికి కేటాయించడం అభివృద్ధి పరిణామం. మానవాభివృద్ధి సూచికను పరిశీలించాలి. పర్ క్యాపిటా ఇన్ కమ్ ఏ విధంగా ఉందో గమనించవలసిన భాద్యత అందరి మీద ఉంది. రాష్ట్రంలో ప్రజానీకానికి ఈ సభ ద్వారా ఒక మెసేజ్ ఇవ్వవలసిన బాధ్యత ఉంది. మానవ అభివృద్ధి చూస్తే, 2007-08లో ఆంధ్రప్రదేశ్లో 32,973 , ఉత్తర ప్రదేశ్లో రు.30,777, మహారాష్ట్రలో 20,777, గుజరాత్లో 14,409, కర్ణాటకలో 17,776, తమిళనాడులో 16,520, పశ్చిమ బెంగాల్లో 10,953. మానవ అభివృద్ధి సూచిక ప్రకారంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ అగ్రగామిగా ఉండడాన్ని ప్రత్యేకంగా గమనించవలసిన అవసరం ఉంది. పర్ క్యాపిటా ఇన్ కమ్లో ఆంధ్రప్రదేశ్ 4,327, కర్ణాటక 3,268, గుజరాత్ 2,848, తమిళనాడు 2,146, ఉత్తరప్రదేశ్ 1,853, పశ్చిమ బెంగాల్ 1,367 కోట్లు ఈ విధంగా మానవ అభివృద్ధి సూచికలో విషయాలు పర్ క్యాపిటా విషయాలు దేశంలో మిగిలిన రాష్ట్రాలతో పోలిస్తే గణనీయ అభివృద్ధిని ఆంధ్రప్రదేశ్ సాధిస్తోందని గమనించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఈ ప్రభుత్వం ప్రధాన ధ్యేయం అభివృద్ధితోబాటు అణగారిన ప్రజానీక సంక్షేమ దిశగా ప్రభుత్వం పనిచేస్తోందని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. అందుకు ఈ బడ్జెట్లో 55 శాతం నిధులు కూడా కేటాయించడం జరిగిందని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థ బాగు పడాలంటే, గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థ బాగు పడాలి. గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థ బాగుపడాలంటే ఏ భూమిని నమ్ముకొని గ్రామాలలో రైతులు జీవితాలు కొనసాగిస్తున్నారో ఆ రైతుల సంక్షేమాభివృద్ధి, వ్యవసాయం ధ్యేయంగా ప్రభుత్వం పాటుపడాలి. మన రాష్ట్రంలో భూమి ప్రధానమైన ఉత్పత్తి సాధనం. అటువంటి భూమిని సాగు చేసుకోవడానికి సాగునీరు లేక భూములు బీడు భూములుగా మిగులుతున్నాయి. సారవంతమైన భూములు ఈ రాష్ట్రంలో 3.62 కోట్ల ఎకరాలుంటే, సేద్యం చేసుకోవడానికి అనువైన భూముల పరిస్థితి, సాగువుతున్న భూములు 1.40 కోట్ల ఎకరాలు మాత్రమే. సారవంతమైన భూమి కూడా సాగు చేసుకోవడానికి నీరు లేక దాదాపు 2.25 కోట్ల భూమి బీడు భూములుగా మిగులుతున్న కరోర వాస్తవాన్ని ఇక్కడ ప్రత్యేకంగా మనం గమనించవలసిన అవసరం ఉంది. అన్నపూర్ణ గా ప్రసిద్ధి చెందిన ఆంధ్రప్రదేశ్లో పుష్కలంగా అపారంగా నీరు ఉంది. సాగు చేసుకోవడానికి సారవంతమయిన భూములు ఉన్నప్పటికీ సాగునీటి రంగం గత ప్రభుత్వంలో పూర్తిగా నిర్లక్ష్యం చేయడంవల్ల వ్యవసాయ రంగం ఆశించినంతగా అభివృద్ధి చెందక గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థ చిన్నాభిన్నిమయిందని గమనించాలి. అందుకే ఈ ప్రభుత్వం సాగునీటికి అత్యంత ప్రాధాన్యత ఇస్తూ లక్ష కోట్ల రూపాయలైనా ఖర్చుపెట్టి కోటి ఎకరాలకు నీరు ఇవ్వాలని 74 ప్రాజెక్టులను గుర్తించి అన్నీ పూర్తి చేయాలనే అకుంత దీక్షతో ప్రభుత్వం ముందుకు వెళుతోంది.

మ.12.40

ఇందులో ఇప్పటికే 12 ప్రాజెక్టులు పూర్తయ్యాయి. వచ్చే మార్చి నాటికి మరో 27 ప్రాజెక్టులు పూర్తవుతాయి. ఇలాంటి లక్ష్యంతో ఈ ప్రభుత్వం ముందుకెళ్తుందని మనవి చేస్తున్నాను. గడచిన పది సంవత్సరాలు అధికారంలో వున్నతెలుగుదేశం ప్రభుత్వం నీటి పారుదల రంగాన్ని ఏ విధంగా నిర్లక్ష్యం చేసిందో ఇక్కడ మీకు వివరించదలచాను. వాళ్లు బడ్జెట్లో ఏ విధంగా కేటాయింపులు చేశారు, కేటాయించిన బడ్జెట్ను ఖర్చు పెట్టకుండా వేరే పద్ధతులకు మళ్లించి ఏ మేరకు ఖర్చు పెట్టారన్న విషయాల గురించి నేను ఈ సభ దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను. తెలుగుదేశం అధికారంలో వున్న గడచిన పది సంవత్సరాల కాలంలో 1994-95లో రు. 620.29 కోట్లు బడ్జెట్లో నీటి పారుదల రంగానికి కేటాయిస్తే అందులో ఖర్చు పెట్టింది కేవలం రు. 600 కోట్లు

మాత్రమే. 1995-96లో రు. 1240 కోట్లు కేటాయిస్తే ఖర్చు పెట్టింది మాత్రం రు. 752 కోట్లు. 1996-97లో రు. 809.64 కోట్లు కేటాయిస్తే, రు. 689.51 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు పెట్టారు. 1997-98లో రు. 810 కోట్లు కేటాయించి రు. 796 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు చేశారు. 1998-99లో రు. 1013 కోట్లు కేటాయించగా రు. 931 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు పెట్టారు. 1999-2000లో రు. 1313 కోట్లు కేటాయించి రు. 777 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు చేయటం జరిగింది. 2000-01లో రు. 1433.93 కోట్లు కేటాయిస్తే రు. 1182 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు పెట్టటం జరిగింది. 2001-02లో కేటాయించింది రు. 1732 కోట్లయితే ఖర్చు పెట్టింది మాత్రం రు. 1308 కోట్లు. 2002-03లో కేటాయించింది రు. 1792.91 కోట్లు కాగా ఖర్చు చేసింది మాత్రం రు. 1464.75 కోట్లు మాత్రమే. 2003-04లో రు. 2188.90 కోట్లు కేటాయించటం జరిగితే రు. 1529 కోట్లు ఖర్చు చేయటం జరిగింది. మొత్తం రు. 12,945.79 కోట్లు తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో వున్న పది సంవత్సరాల కాలంలో నీటి పారుదల రంగానికి కేటాయించగా అందులో ఖర్చు పెట్టింది మాత్రం కేవలం రు. 10,392 కోట్లు. అదే కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత రాష్ట్రంలోని బీడువారిన భూములను సస్యశామలం చేయాలని, గ్రామీణ ఆర్థిక పరిస్థితిని సమూలంగా మార్చాలని, ఈ రాష్ట్రంలో భూమిని సమ్ముక్కొని వ్యవసాయం చేసే రైతాంగం 80 శాతానికి పైగా వున్నారన్న దృష్టితో, ఆ రైతుల ఆర్థిక పరిస్థితి బాగుచేయాలన్న ఉద్దేశంతో, గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థ బాగుండాలన్న అకుంత దీక్షతో నీటి పారుదల రంగానికి అత్యంత ప్రాధాన్యతనిచ్చి విశేషంగా బడ్జెట్ కేటాయింపులు చేసింది. ఆ వివరాల్ని మీ ముందుంచుతాను. 2004-05లో రు. 4235 కోట్లు కేటాయిస్తే దాదాపు రు. 3331 కోట్లు ఖర్చు చేయటం జరిగింది. 2005-06లో రు. 6374.12 కోట్లు కేటాయించగా ఖర్చు చేసింది రు. 6569.21 కోట్లు. 2006-07లో రు. 10,041 కోట్లు కేటాయిస్తే రు. 9109 కోట్లు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. 2007-08లో కేటాయించింది రు. 13,013 కోట్లు కాగా ఇప్పటిదాకా ఖర్చు చేసింది రు. 4,069 కోట్లు. ఈ ఆర్థిక సంవత్సరం ముగిసేనాటికి సంపూర్ణంగా మరొక పదివేల కోట్లు ఖర్చు పెట్టటానికి ఈ ప్రభుత్వం ముందుకెళుతుందని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. అదేవిధంగా ఈ సంవత్సరం 2008-09 బడ్జెట్లో రు. 16,500 కోట్లు కేటాయించి ఖర్చు పెట్టటానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా వుంది. ఆ విధంగా విశేషమైన బడ్జెట్ కేటాయింపులు చేసి, కేటాయించిన బడ్జెట్ను కూడా సంపూర్ణంగా ఖర్చు చేయటానికి ఈ ప్రభుత్వం ముందుకెళుతున్న విషయాన్ని గమనించాలని కోరుతున్నాను. తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో వున్న తొమ్మిది సంవత్సరాల్లో 11 లక్షల ఎకరాలకు నీళ్లిస్తే, గత మూడు సంవత్సరాల్లో కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చాక 14 లక్షల ఎకరాలకు అదనంగా సాగులోకి తెచ్చి వచ్చే సంవత్సరం నాటికి మరొక 15 లక్షల ఎకరాలకు సాగు నీరిచ్చే ప్రయత్నం చేస్తున్న విషయాన్ని పరిపూర్ణంగా గమనించాలని కోరుతున్నాను. తెలుగుదేశం అధికారంలో వున్న నాటికి ఈ రాష్ట్రంలో ఒక కోటి 11 లక్షల 34 వేల 209 ఎకరాలు సాగులో వుంటే కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలో వున్న ఈ సంవత్సరం నాటికి దాదాపు 14 లక్షల ఎకరాలు అదనంగా నీరిచ్చి మొత్తం ఈ రోజు వరకు ఒక కోటి 24 లక్షల 62 వేల 634 ఎకరాలను సాగులోకి తెచ్చిన ఘనత ఈ ప్రభుత్వానికి దక్కుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. అంటే వచ్చే సంవత్సరం నాటికి మరో 15 లక్షల ఎకరాలకు నీరిచ్చి మొత్తం ఈ నాలుగైదు సంవత్సరాలలో రాష్ట్రంలోని బీడువారిన భూమిని సస్యశామలం చేసి దాదాపు ఒక కోటి 40 లక్షల ఎకరాలకు సాగునీరివ్వాలన్న అకుంత ప్రయత్నం ఈ ప్రభుత్వం చేసి గ్రామాలలోని ఆర్థిక వ్యవస్థను మార్చాలంటే ఏ భూమిని సమ్ముక్కొని రైతులు తమ జీవనం కొనసాగించాలనుకుంటున్నారో ఆ భూమిని సాగులోకి తీసుకురావాలన్న అకుంత దీక్షతో ఈ ప్రభుత్వం పని చేస్తోందని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. అలాగే వ్యవసాయ రంగం గత తొమ్మిది సంవత్సరాల తెలుగుదేశం పార్టీపాలనలో పూర్తిగా నిర్లక్ష్యానికి గురై రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి పూర్తిగా చిన్నాభిన్నమైన పరిస్థితిని గుర్తు చేస్తున్నాను. గతంలో వున్న పరిస్థితిని మనం ఒకసారి గమనిద్దాం. 2003-04లో వ్యవసాయం రంగంలో ఆరవ స్థానంలో వున్న

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం 2004-05లో నాలుగవ స్థానంలోకి వచ్చింది. 2005-06లో మూడవ స్థానానికి చేరుకుంది. తప్పకుండా ఈ సంవత్సరం మరో రికార్డును అధిగమించటాని ప్రయత్నం చేస్తున్నామని తెలియజేస్తూ ఆహార ధాన్యాల ఉత్పత్తి మన రాష్ట్రంలో 180 లక్షల మెట్రిక్ టన్నులకు, నూనె గింజల ఉత్పత్తి 29 లక్షల మెట్రిక్ టన్నులకు చేరుకుందని తెలియజేస్తున్నాను. వ్యవసాయరంగంలో పెట్టుబడిని, తద్వారా ఉత్పత్తిని పెంచి వ్యవసాయరంగంలో నాలుగు శాతం పుద్ధి సాధించాలని పావలా వడ్డీ పథకంలో భాగంగా మూడు శాతం వడ్డీకే రైతులకు పంట రుణాలు ఇవ్వటానికి ఈ ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవటం ఎంతైనా హర్షణీయం. దాని క్రింద దాదాపు రు.1107 కోట్లు ఖర్చు పెట్టాలన్న ఆలోచనతో ఈ ప్రభుత్వం కృషి చేస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఎన్నికల ప్రణాళికలో పేర్కొన్నవిధంగా 1259 కోట్ల మేరకు రైతుల కరెంటు బకాయిలను రద్దు చేయటం జరిగింది. అలాగే 95 శాతం మంది రైతులకు ఉచితంగా నాణ్యమైన కరెంటును ఏడు గంటలపాటు ఇవ్వటం జరుగుతున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. అలాగే 2007-08లో 500 మండలాలలో 25 వేల మంది ఆదర్శ రైతులను ఎంపిక చేసి వారికి నాణ్యమైన, మేలైన శిక్షణ ఇచ్చి ఆదర్శరైతులుగా తీర్చిదిద్దాలని దేశంలో ప్రప్రథమంగా మన రాష్ట్రంలోనే ఆ కార్యక్రమాన్ని ఏర్పాటు చేసిన ఘనత ఈ ప్రభుత్వానికి దక్కింది. అట్లాగే డాక్టర్ స్వామినాథన్ గారి రెకమెండేషన్లను దేశంలో ఏ రాష్ట్రంలోనూ లేనివిధంగా మన ఒక్క రాష్ట్రంలోనే అమలు చేసిన ఘనత కూడా ఈ ప్రభుత్వానికి దక్కుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. వ్యవసాయరంగానికి అనుసంధానంగా, అనుబంధంగా వున్న పశుసంవర్ధక శాఖకు ప్రత్యేకంగా ఒక విశ్వవిద్యాలయాన్ని ఈ ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసిన విషయాన్ని ప్రత్యేకంగా గమనించాలని మనవి చేస్తున్నాను. అలాగే వ్యవసాయానికి అనుబంధంగా వున్న గొర్రెలు, మేకల పెంపకం విషయంలో వాటికి ఏదైనా ప్రమాదం జరిగి మరణిస్తే రైతులు, వాటి పెంపకం దార్లకు ఎలాంటి నష్టం వాటిల్లకుండా దేశంలోనే ఏరాష్ట్రంలోనూ లేనివిధంగా మన రాష్ట్రంలో ఇన్సూరెన్స్ను ఏర్పాటు చేసిన ఘనత కూడా ఈ ప్రభుత్వానికి దక్కిందని గుర్తు చేస్తున్నాను. అట్లాగే జలయజ్ఞంతో ఈ రాష్ట్ర ఆర్థిక వ్యవస్థను బాగుచేయాలనే తాపత్రయంతో ఈ ప్రభుత్వం ముందుకెళుతోంది.

మ.12.50

దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థ బాగు పడాలంటే గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థ బాగుపడాలి . గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థ బాగుపడాలంటే గ్రామాలలో వున్న ప్రజలందరికీ సంవత్సరం పొడవునా చేసుకోవడానికి పనులు కల్పించి, గ్రామీణ ఆర్థికవ్యవస్థలో కూలీ నాలీ చేసుకునే కార్మికులు, కాయకష్టం చేసుకునే శ్రామికులు, వ్యవసాయ కూలీలు, బడుగు బలహీన వర్గాల ప్రజలు, ముఖ్యంగా ఈరాష్ట్రంలో వున్న అణగారిన వర్గాలను భాగస్వాములను చేయాలనే ఒక తలంపుతో ఈ ప్రభుత్వం పని చేస్తోందని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఇక్కడ ఒక విషయాన్ని గమనించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

ఈ ప్రభుత్వం చేసిన అద్భుతమైన కార్యక్రమాన్ని ఈ సభ ముందు ఉంచుతున్నాను. పేదవారికి భూమి ఒక గౌరవం, సమాజంలో భద్రత, పేదరికాన్ని తొలగించడానికి ఎంతో దోహదపడుతుంది, నిరక్షరాస్యతను రూపుమాపుతుంది. గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థలో సమూలమైన మార్పును తీసుకొస్తుంది. అధ్యక్షా, దేశంలో పేదరికాన్ని పారద్రోలడానికి అనేక నినాదాల నుంచి అనేక విధానాలు వచ్చాయి. భూసంస్కరణలు గానీ, దున్నేవాడిదే భూమి, గరీబీ హతావో, బ్యాంకుల జాతీయీకరణ అనే నినాదాల నుంచి వచ్చిన విధానాలు ఈదేశ ఆర్థిక వ్యవస్థను ఒక్క కుదుపు కుదిపాయనే వాస్తవాన్ని గమనించాలని కోరుతున్నాను. సామాజిక, ఆర్థిక వ్యవస్థ నిర్మాణంలో భూమి ఒక కీలకమైన పాత్ర పోషిస్తుందనే నగ్న సత్యాన్ని ఇక్కడ గమనించాలని కోరుతున్నాను. ప్రపంచ దేశాలను ఒకసారి పరిశీలిస్తే - చైనా, వియత్నాంవంటి సోషలిస్టు దేశాలలోనే గాకుండా , ఇండోనేషియా, థాయి

లాండ్ వంటి ఆగ్నేయాసియా దేశాలలో, జపాన్, దక్షిణ కొరియా దేశాలలో దారిద్ర్య నిర్మూలనకు భూపంపిణీ ఒక కీలకమైన పాత్ర పోషించింది. ఆదేశాలలో ఆర్థికాభివృద్ధికి గట్టి పునాదులు వేయడానికి భూపంపిణీ ఎంతగానో దోహదపడింది. కానీ మన దేశంలో భూపంపిణీ సరిగా జరగకపోవడం వల్ల ఆర్థికాభివృద్ధిని సాధించలేక పోయాం. సామాన్యుల జీవన ప్రమాణాలను పెంపొందించలేకపోయాం. ఉపాధి అవకాశాలు అనుకున్నన్ని సాధించలేని పరిస్థితులున్నాయి. దీన్ని దేశంలో వున్న ఆర్థిక శాస్త్రవేత్తలతోబాటు ప్రపంచంలో ఉన్నటువంటి ఆర్థిక శాస్త్రవేత్తలు మొత్తం ఘోషిస్తున్న విషయమని గమనించాలి. అందుకే మిగులు భూమి పంపిణీకి తనే ఒక ఆదర్శవంతమనిగా నిలిచి, భూయజ్ఞానికి అంకురార్పణ చేసి దేశంలోనే ఆదర్శవంతమైన ముఖ్యమంత్రిగా నిలిచారు గౌరవనీయులు డాక్టర్ వైయస్. రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు. భూయజ్ఞం అంటే మిగులు భూములను పేదలకు పంచడమే కాదు, వారు సాంఘికంగా, ఆర్థికంగా ఆత్మగౌరవంతో సమాజంలో తలెత్తుకుని బతికేలా చేసే ఒక మానవీయ ప్రక్రియ. భూమి ఒక హక్కు కాదు, అభివృద్ధి సాధనమనే విషయాన్ని గమనించాలని కోరుతున్నాను. అధ్యక్షా, ఇక్కడ ఒక ప్రత్యేకమైన అంశాన్ని గమనించాలి. ఈ రాష్ట్రంలో అనేక పోరాటాలకు కేంద్ర బిందువు భూమి. నక్సలిజం పుట్టి పెరిగింది ఈ భూ పోరాటాలలోనే. గడచిన 30 సంవత్సరాలలో భూపోరాటాలలో నక్సలిజం ఒక పెట్టుబడితే, గడచిన తొమ్మిది సంవత్సరాలలో అధికారంలో వున్న తెలుగుదేశం పార్టీ భూమిపై ఆధారపడిన వ్యవసాయ రంగంలో ఘోర వైఫల్యం ఈ ప్రభుత్వానికి పెట్టుబడింది. దానికి, దీనికి కూడా భూమే కేంద్రబిందువు అయిందనే విషయాన్ని గమనించాలి అందుకే ఈరోజు ముఖ్యమంత్రిగారు తీసుకున్న నిర్ణయాన్ని మనస్ఫూర్తిగా అభినందిస్తున్నాను. భూమిని సాగుచేసే పేద ప్రజానీకం ఎవరైతే ఉన్నారో వారినే హక్కుదారులుగా చేసే అద్భుతమైన నిర్ణయంతో ఈ ప్రభుత్వం ముందుకు పోతోంది.

ప్రపంచంలో భూపంపిణీని పరిశీలిస్తే - వ్యవసాయ భూముల పంపిణీ చైనాలో 43 శాతం, వియత్నాంలో 37 శాతం, దక్షిణ కొరియాలో 32 శాతం, జపానులో 33 శాతం, ఇండియాలో కేవలం 1.25 శాతం మాత్రమే జరిగిందని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఆయా దేశాల ఆర్థికాభివృద్ధికి భూ పంపిణీయే కీలకపాత్ర వహించిందని దీన్ని బట్టి మనం గమనించాలి. రాష్ట్ర గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థ బాగుపడాలంటే సాగు దారు హక్కుదారు కావాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు తీసుకున్న నిర్ణయం దేశానికి ఒక ఆదర్శంగా మిగిలిపోయిందని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. అందుకే ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన నాటి నుంచి నాలుగు దఫాలుగా 6,31,809 ఎకరాల భూమిని పంపిణీ చేయడం జరిగింది. దీని వల్ల దాదాపుగా 433723 మంది లబ్ధిదారులకు ప్రయోజనం చేకూరింది. అందులో అణగారిన ప్రజానీకం, బడుగు బలహీన వర్గాలు, వెనుకబడిన ప్రజానీకం, దళిత ప్రజానీకం, గిరిజన ప్రజానీకం, తమ రక్తాన్ని స్వేదంగా మలుస్తున్న రైతు కూలీలే ఎక్కువగా వున్నారనే విషయాన్ని ఇక్కడ ప్రత్యేకంగా గమనించాలని కోరుతున్నాను. ఇందులో వెనుకబడిన వర్గాలకు 1,47,902 ఎకరాలు, దళితులకు 1,72,713 ఎకరాలు, గిరిజనులకు 1,05,906 ఎకరాలు, ముస్లిం మైనారిటీస్ కు 6213 ఎకరాలు పంపిణీ చేశారు. ఇతరులకు 46982 ఎకరాలు పంపిణీ చేయడం జరిగింది. ఈ విధంగా ఎవరైతే సాగు చేసుకుంటున్న అణగారిన ప్రజలు, పేద ప్రజలున్నారో వారందరికీ కూడా భూమి పంపిణీ చేసే కార్యక్రమాన్ని అద్భుతంగా చేస్తూ ఈ ప్రభుత్వం ముందుకుపోతోందని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ఈ ప్రభుత్వం చేసినటువంటి మరొక చారిత్రాత్మకమైన నిర్ణయం 'ఇందిరమ్మ ఆదర్శ గ్రామాలు'. బహుశా 60 సంవత్సరాల స్వతంత్ర భారతదేశంలో ఈ రాష్ట్రంలో గానీ, ఈ దేశంలో గానీ, ఏ ముఖ్యమంత్రిగానీ, ఏ ప్రభుత్వాల గానీ, ఏ పార్టీలుగానీ చేయనటువంటి అద్భుతమైన ఆలోచన ఈ ఇంది

రమ్మ ఆదర్శ గ్రామాలు . గ్రామాలలో పున్నటువంటి ప్రజానీకానికి మౌలిక సదుపాయాలు కల్పించాలనే ఏకైక ధ్యేయంతో ఈ ప్రభుత్వం ముందుకు సాగుతోందని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. గ్రామాలలో తరతరాలుగా నివశిస్తున్న ప్రజానీకం - తరాలు మారుతున్నా, తండ్రులు మారుతున్నా, తాతలు చనిపోతున్నా కూడా ఇంకా పూరి గుడిసెలలోనే నివశిస్తున్నారు. అలా ఉండడానికి వీలులేదు, ఈ దేశంలో ఆదర్శ రాష్ట్రంగా, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర గ్రామాలను చూపించాలనే ఏకైక ధ్యేయంతో దాదాపుగా ఈ మూడు, నాలుగు సంవత్సరాలలో 70 లక్షల ఇళ్లకు అంకురార్పణ చేసిన ఘనత ఈ ప్రభుత్వానికి, ముఖ్యమంత్రిగారికి దక్కుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

అదే విధంగా పెన్షన్స్ విషయంలో కూడా - 65 సంవత్సరాలు దాటిన ముసలి వాళ్లకు, వితంతువులకు, వికలాంగులకు వయసుతో సంబంధం లేకుండా ప్రతి ఒక్కరికీ కాస్తంత తిండి పెట్టాలని, అనాధలుగా పున్న వారిని ఆదుకోవాలని తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం హయంలో ఇచ్చిన రూ. 75 లను ఈరోజు రూ. 200 లకు పెంచడమే గాకుండా దాదాపు 60 లక్షల మందికి పెన్షన్లు ఇచ్చిన ఘనత ఈ ప్రభుత్వానికి, ముఖ్యమంత్రిగారికి దక్కుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. అలాగే వికలాంగుల పెన్షన్కు సంబంధించి గతంలో వయసుతో సంబంధం లేకుండా పుండేది కాదు. కాని ఈ ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ విషయంలో అద్భుతంగా ఆలోచించారు. వికలాంగులకు వయసుతో సంబంధం లేదు, వారిది ఏ వయసైనా పని చేయడానికి ఒంట్లో శక్తి వుండదు, పనులు చేయలేరు కాబట్టి తప్పకుండా వారందరినీ ఆదుకోవాలనే ప్రధాన ధ్యేయంతో వయసుతో సంబంధం లేకుండా వికలాంగులందరికీ కూడా పెన్షన్లు ఇచ్చే పథకానికి ఈ ప్రభుత్వం రూపకల్పన చేసింది. సామాన్యమైన ఆలోచన కాదు ఇది.

గ్రామాలు, పట్టణాలలో పున్నటువంటి పేద ప్రజలకు సంబంధించిన ఇళ్ల నిర్మాణం శరవేగంగా జరుగుతున్న విషయాన్ని గమనించాలి. దేశంలో పూరిగుడిసెలు లేని ఆదర్శ రాష్ట్రంగా మన రాష్ట్రాన్ని తీర్చిదిద్దాలనే ప్రయత్నంలో ఈరోజు శరవేగంగా జరుగుతున్న ఇళ్ల నిర్మాణాన్ని గమనించాలని కోరుతున్నాను. ఇళ్ల నిర్మాణ కార్యక్రమం మొదటి దఫా చూస్తే, 2006-07 లో రూ. 5141 కోట్ల బడ్జెటు ఖర్చుతో 1974749 ఇళ్లు మంజూరు చేయగా, 2008 జనవరి నాటికి 1186031 ఇళ్లు, 2008 ఆగస్టు నాటికి మిగిలిన 7,88,718 ఇళ్లు శరవేగంగా పూర్తి చేయాలనే అకుంతమైన దీక్షతో ఈ ప్రభుత్వం ముందుకు పోతున్న విషయాన్ని గమనించాలని కోరుతున్నాను. రెండవ దశలో 25.71 లక్షల ఇళ్లు మంజూరు చేశారు. మూడో దశ క్రింద 30 లక్షల గృహాలు మంజూరు చేయాలని తలపెట్టడం జరిగింది. ఈవిధంగా మొత్తం 70 లక్షల ఇళ్ల నిర్మాణం పూర్తి చేసి దేశంలోనే పూరి గుడిసెలు లేని ఆదర్శ రాష్ట్రంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రాన్ని తయారుచేయాలనే దృఢ సంకల్పంతో ఈ ప్రభుత్వం ముందుకు పోతోంది.

గృహ నిర్మాణాలు చేపట్టడమే కాదు, ఇళ్ల స్థలాలు కూడా ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఈరోజు గ్రామాలకు వెళుతుంటే గ్రామాలలో పున్న పేద ప్రజానీకం, దళిత ప్రజానీకం, కూలీనాలీ చేసుకునే ప్రజానీకం, వెనుకబడిన ప్రజానీకం అపారంగా మాట్లాడుతూ అడుగుతున్నారు, బాబూ, మాకు ఇళ్లు కట్టుకోవడానికి స్థలాలు లేవు ఇళ్ల స్థలాలు కూడా ఇవ్వండి అడుగుతున్నారు. వెంటనే ముఖ్యమంత్రిగారు స్పందించి ఇళ్ల స్థలాలు లేని వారికి ఇచ్చి, సమాజంలో ప్రతి ఒక్కరికీ కూడా ఇళ్లు ఉండాలనే తాపత్రయంతో ఇప్పటికే 424724 మందికి ఇళ్ల స్థలాలు ఇచ్చిన ఘనత ఆంధ్రప్రదేశ్ చరిత్రలో ఒక రికార్డు అవుతుందని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, డ్వాక్రా చాలా ఇంపార్టెంట్ అంశం. జనాభాలో సగ భాగం మంది మహిళలు ఉన్నారు. వారి కుటుంబ ఆర్థిక వ్యవస్థ, గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థ బాగుపడాలంటే మహిళలు ఆర్థికంగా బలోపేతం కావాలి. కుటుంబ ఆర్థిక వ్యవస్థలో మహిళలు భాగస్వాములై తీరాలనే ఉద్దేశ్యంతో శ్రీమతి ఇందిరా గాంధీ గారు ఈ దేశానికి ప్రధానమంత్రిగా ఉన్న కాలంలో, 1982 వ సంవత్సరంలో డ్వాక్రా డెవలప్ మెంట్ అఫ్ ఉమెన్ అండ్ చైల్డ్ ఇన్ రూరల్ ఏరియాస్ పథకాన్ని ప్రారంభించారు. దాదాపు 25 ఏళ్ల తరువాత, ఆ మహోన్నత వ్యక్తి, పేదల పాలిట పెన్నిది అయిన ఇందిరా గాంధీ గారు ప్రారంభించిన కార్యక్రమం మహిళా జాతికి నీరాజనాలు పట్టించని మనవిచేస్తున్నాను. మన రాష్ట్రంలో ఏడు లక్షల మహిళా స్వయం సహాయక గ్రూపులు ఏర్పడ్డాయి. ఇందులో 90 లక్షల మంది సభ్యులుగా ఉన్నారు. ప్రపంచంలోనే పట్టిష్టమైన, సంఘటితమైన మహిళా గ్రూపులుగా ఇవి పేరుగాంచాయి. స్వయం సహాయక ఉద్యమాన్ని గ్రామీణ పేద మహిళల కోసం భారీ స్థాయిలో చెపట్టడం అనే అంశాన్ని ఇక్కడ ప్రత్యేకంగా గమనించాలి.

కాంగ్రెస్ పార్టీ వస్తే, మహిళలకు పావలా వడ్డీకే రుణాలు ఇస్తాము, మహిళా శక్తిని సంపూర్ణంగా సద్వినియోగం చేసి, కుటుంబ వ్యవస్థలో, గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థలో మహిళలను భాగస్వాములను చేస్తాం అని చెప్పాము. గతంలో తెలుగుదేశం పార్టీ ఇచ్చిన విధానాలకు నిరుద్ధంగా, భిన్నంగా మహిళా శక్తిని ఆర్థిక వ్యవస్థలో పరిపూర్ణంగా ఉపయోగిస్తామనే ఆలోచనతో పావలా వడ్డీకే రుణాలు ఇచ్చే ఏర్పాటు చేస్తామన్న మాట ప్రకారం, ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన వెంటనే 2004-05 సంవత్సరంలో ఒక వెయ్యి పదిహేడు కోట్ల రూపాయలు, 2005-06 సంవత్సరంలో 2001 కోటి రూపాయలు, 2006-07 సంవత్సరంలో 3,418 కోట్ల రూపాయలు, 2007-08 బడ్జెట్ లో ఏడు వేల కోట్ల రూపాయలు రుణాలిచ్చాము. 2008-09 బడ్జెట్ లో దాదాపు పది వేల కోట్ల రూపాయలతో పావలా వడ్డీకే రుణాలిచ్చి వారిని ఆదుకోవడం జరుగుతుందని, ఈ ఘనత రాజశేఖరరెడ్డి గారికి దక్కుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, మరొక విషయం. మహిళా గ్రూపుల గురించి తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు అవకాశం వచ్చినప్పుడల్లా మేము ఎంతో బాగా చేసామని మాట్లాడుతున్నారు. కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన నాలుగు సంవత్సరాలలో, ఏ విధంగా అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు జరిగాయో మీ దృష్టిలో పెట్టాను. అలాగే, తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో ఉన్న సందర్భంలో బడ్జెట్ కేటాయింపులు ఏ విధంగా జరిగాయో కూడా చెబుతాను. డ్వాక్రా సంఘాలకు 2000-01 సంవత్సరంలో 173 కోట్ల రూపాయలు, 2001-02 సంవత్సరంలో 197 కోట్ల రూపాయలు, 2002-03 సంవత్సరంలో 454 కోట్ల రూపాయలు, 2003-04 సంవత్సరంలో 752 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. 2004 సంవత్సరం నాటికి 47 లక్షల మహిళలున్న సభ్యులకు కేవలం 12 శాతం రుణాలిచ్చే కార్యక్రమం ఆ రోజు తెలుగుదేశం పార్టీ చేస్తే, ఈరోజు పావలా వడ్డీకి పది వేల కోట్ల రుణాలిచ్చి తొంభై లక్షల మంది మహిళా సభ్యులను ఆదుకున్నామని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ విషయాన్ని ప్రతి మహిళా సోదరీమణి గుర్తిస్తుందని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. గడచిన మూడు సంవత్సరాల కాలంలో పావలా వడ్డీ క్రింద బ్యాంక్ లింకేజ్ ద్వారా 140 కోట్ల రూపాయల వడ్డీ రాయితీ ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ ఒక్క సంవత్సరంలో నాలుగు లక్షల 33 వేల సంఘాలకు 6500 కోట్ల రూపాయలు గ్రామీణ ప్రాంతాలలో పావలా వడ్డీలకు రుణాలు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. అలాగే పట్టణ ప్రాంతాలలో 25 వేల సంఘాలకు 500 కోట్ల రూపాయలు పావలా వడ్డీకే ఇవ్వడం జరుగుతుందని చెబుతున్నాను.

అధ్యక్షా, ఈ విధంగా ఎన్నో సంక్షేమ కార్యక్రమాలు, అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేస్తూ ఈ ప్రభుత్వం ముందుకు వెళ్తుంది. రేషన్ కార్డ్స్ విషయంలో, గత ప్రభుత్వంలో ఒక్క రేషన్ కోసం గ్రామాలలో సర్పంచ్ల చూట్టూ, జెడ్.పి.టి.సిల చూట్టూ సామాన్య ప్రజానీకం చెప్పులు అరిగిపోయేలా తిరిగి అలిసిపోయారు. ఇప్పుడు, రాష్ట్ర ప్రజలందరికీ రేషన్ కార్డులివ్వాలనే ఆలోచనతో అందరికీ ఇవ్వడం జరిగింది. తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో ఉన్నప్పుడు 2004 సంవత్సరం నాటికి ఒక కోటి సలభై ఆరు లక్షల రేషన్ కార్డ్స్ ఇస్తే, 2008 సంవత్సరం నాటికి రెండు కోట్ల ఇరవై మూడు లక్షల రేషన్ కార్డ్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. ఒక కోటి ఎనభై లక్షల పైల్ కార్డ్స్, సలభై లక్షల పింక్ కార్డ్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ విధంగా సమాజంలో ఉన్నటువంటి పేద, బడుగు, బలహీన వర్గాలను, దళితులను, గిరిజనులను ఆదుకునే దిశగా ప్రభుత్వం ముందుకు వెళ్తుంది.

అధ్యక్షా, ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఒక అద్భుత పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టింది. రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి పేదల సంక్షేమం దృష్ట్యా, అణగారిన ప్రజల దృష్ట్యా రోజూ కూలి చేసుకుంటే తప్ప నోట్లోకి నాలుగు వేళ్లు వెళ్లలేని వారి సంక్షేమం దృష్ట్యా వారిని ఆదుకునే దిశగా ఏప్రిల్ 7వ తేదీ అంటే ఉగాది నాటికల్లా రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టాలని శ్రీకారం చుట్టిని ఘనత రాజశేఖర రెడ్డి గారికి దక్కుతుంది. దీని ప్రకారం, ఈ సంవత్సరం దాదాపు రెండు వేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టడం సిద్ధంగా ఉంది. అలాగే, సమాజంలో అణగారిన ప్రజానీకం చాలా మంది ఉన్నారు. వారు రోగాల బారిన పడుతున్నారు, వారిని ఆదుకునే వారు ఉండడం లేదు. ఆ విధంగా చాలా మంది చనిపోతున్నారు. ఇలా జరగడానికి వీలు లేదనే మంచి ఆలోచనతో ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడిన నాటి నుండి, దేశంలో ఏ ప్రభుత్వం చేయనటువంటి అద్భుతమైన ఆలోచనతో ముఖ్యమంత్రి సహాయనిధి నుండి ఇప్పటికే 292 కోట్ల రూపాయలను శాంక్షన్ చేసి 90 వేల మందిని ఆదుకున్న ఘనత రాజశేఖర రెడ్డి గారికి దక్కుతుంది. " రాజీవ్ ఆరోగ్య శ్రీ " పథకం ప్రవేశపెట్టి గ్రామాలలో ఉన్నటువంటి పేద ప్రజానీకానికి సహాయపడుతున్నారు. ఎవరైనా కిడ్నీ , లివర్, గుండె వ్యాధుల బారిన పడి అధికమొత్తంలో డబ్బు ఖర్చయ్యే పరిస్థితి ఉన్నప్పుడు, వారిని ఆదుకోవడం కోసం వారికి ఇన్సూరెన్స్ కల్పించి, వారి ఆరోగ్యాన్ని సంపూర్ణంగా రక్షించాలనే ఉద్దేశ్యంతో స్వయంగా డాక్టర్ అయిన ముఖ్యమంత్రి గారు ఆ నిర్ణయం తీసుకోవడం అంటే హర్షించదగిన విషయం.

అధ్యక్షా, సంక్షేమానికి ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం పెద్ద పీట వేసింది. రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి దళిత, వెనుకబడిన, గిరిజన, ముస్లిమ్ మైనారిటీల అభివృద్ధి ప్రధానంగా పనిచేస్తుందని తెలుపుతున్నారు. చంద్రబాబు నాయుడు గారు గవర్నర్స్ అడ్డెస్ పై మాట్లాడుతూ ఈ ప్రభుత్వం సంక్షేమాన్ని విస్తరించినది అన్నారు.

మ.1.10

గవర్నర్ గారి ప్రసంగానికి ధన్యవాదాలు తెలిపే తీర్మానంపై గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులు శ్రీ చంద్రబాబునాయుడుగారు మాట్లాడుతూ చాలా విషయాలు చెప్పారు. వారు మాట్లాడిన విషయాల్లో నిజాలుంటే మేం మనస్ఫూర్తిగా అభినందించేవారం, హర్షించేవారం. తొమ్మిది సంవత్సరాలు అనగా వారు అధికారంలో ఉన్న కాలంలో రాష్ట్రంలోని దళిత, గిరిజన, వెనుకబడిన, ముస్లిం మైనారిటీ వర్గాలు ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్నారో లేదో తెలియని పరిస్థితిలో వారు పరిపాలన సాగించారు. వారు తొమ్మిది సంవత్సరాలు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న కాలంలో రాష్ట్రంలోని ఒక్క సంక్షేమ శాఖ అతిథిగృహాన్ని అయినా సందర్శించారా? 1999 నుంచి 2004వరకు అనేక సందర్భాల్లో ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి దళిత, గిరిజన, వెనుకబడిన విద్యార్థులు మెన్

ఛార్జీలు పెంచాలని, మెన్ ఛార్జీలు చాలక అర్థాకలితో అలమటిస్తున్నామని, స్కాలర్‌షిప్ మొత్తాలు పెంచమని వేల సంఖ్యలో మీ దగ్గరకు వస్తే పోలీసులచేత లాఠీ చార్జి చేసిన ఘనత మీది. మీరు అధికారంలో ఉన్న కాలంలో సంక్షేమ హాస్టళ్లలో తలుపులు, కిటికీలు, బాత్‌రూంలు, టాయిలెట్స్ ఉన్నాయా అని కనీసం ఒక్క రోజైనా సమీక్ష చేయలేదు. ఈ రోజు కేవలం రాజకీయలబ్ధికోసం హాస్టళ్లలో ప్రజాప్రతినిధులు నిద్రించే కార్యక్రమం చేస్తున్నారు. కాంగ్రెస్ పార్టీ రాష్ట్రంలో సంక్షేమమే ప్రధాన ధ్యేయంగా ముందుకు వెళుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. మీరు చెప్పే విషయాలను రాష్ట్రంలోని దళిత, గిరిజన, అల్పసంఖ్యాక, వెనుకబడిన తరగతుల ప్రజానీకం తప్పకుండా గమనిస్తారని తెలియజేస్తున్నాను. వాస్తవాలను అబద్ధాలుగా మీరు చెప్పే పతి విషయాన్ని రాష్ట్ర ప్రజానీకం నమ్మరని ఈ సభద్వారా తెలుసుకోవడం అత్యంత ముఖ్యమైన విషయం .

అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో ప్రస్తుతం 16 శాతం మంది పెడ్యూల్లు కులాల ప్రజానీకం ఉంది కావున వారికి సవివరమైన వివరణ ఇవ్వవలసిన బాధ్యత మామీద ఉంది. ఇంతకు ముందు చంద్రబాబు నాయుడుగారు మాట్లాడుతూ బడ్జెట్ కేటాయింపులు ఏవిధంగా జరిగాయో ప్రస్తావించారు. అందుకే, తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో ఉన్నటువంటి రోజుల్లో పెడ్యూల్లు కులాల సంక్షేమానికి ఏవిధంగా బడ్జెట్ కేటాయించారో, కేటాయించిన బడ్జెట్ కూడా ఏ విధంగా పక్కదారి పట్టించారో, ఎస్సీ కాంపౌనెంట్ ప్లాన్ నిధులు ఏవిధంగా కేటాయించారో, పక్కదారి పట్టించారో తెలియజేస్తాను. కానీ ఇప్పుడు సంక్షేమాన్ని అద్భుతమైన ప్రక్రియతో ముందుకు తీసుకెళుతున్న ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించే నైతిక హక్కు వారికి లేదని మనవిచేస్తున్నాను. సంక్షేమాన్ని పూర్తిగా విస్మరించి, సంక్షేమ బడ్జెట్‌లో కూడా పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థను పెంపొందించడానికి ప్రయత్నం చేశారు. అందుకే ఈ వాస్తవాలను సభ ముందుంచవలసిన బాధ్యత మా మీద ఉంది.

1994-95లో కేవలం 329.64 కోట్లు, 1995-96లో 350 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించారు. 1996-97లో 351.80 కోట్లు కేటాయించి ఖర్చు పెట్టింది 329.64 కోట్లు మాత్రమే. 1997-98లో 486.11 కోట్లు కేటాయిస్తే ఖర్చు పెట్టింది 318 కోట్లు. 1998-99లో 442.62 కోట్లు కేటాయిస్తే ఖర్చు పెట్టింది 435.82 కోట్లు, 1999-2000లో 471.11 కోట్లు కేటాయిస్తే ఖర్చు పెట్టింది 364.09 కోట్లు, 2000-01లో 532.22 కోట్లు కేటాయిస్తే ఖర్చు పెట్టింది 478.88 కోట్లు, 2001-02లో 597.87 కోట్లు కేటాయిస్తే ఖర్చు పెట్టింది 402 కోట్లు, 2002-03లో 642.75 కోట్లు కేటాయిస్తే ఖర్చు 590 కోట్లు, 2003-04లో 807.85 కోట్లు కేటాయిస్తే ఖర్చు పెట్టింది 610 కోట్లు మాత్రమే.

కానీ కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత 2004-05 సంవత్సరం తరువాత బడ్జెట్ గణనీయంగా పెంచడం జరిగింది. 2004-05లో 860.56 కోట్లు, 2005-06లో 1020 కోట్లు, 2006-07లో 1553.83 కోట్లు, 2007-08లో 1719.10 కోట్లు, 2008-09లో 2251.03 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. స్పెషల్ కాంపౌనెంట్ ప్లాన్ నిధులు కూడా తెలుగుదేశం ప్రభుత్వ కాలంలో ఏ విధంగా కేటాయించారో, దానిలో ఎంత మొత్తం కేటాయించారో, ఆ గణాంకాలను కూడా మీ ముందుంచవలసిన బాధ్యత మామీద ఉంది. 1994-95లో 256.70 కోట్లు కేటాయిస్తే ఖర్చుపెట్టింది 216 కోట్లు, 1995-96లో 300 కోట్లు కేటాయిస్తే ఖర్చు 267.46 కోట్లు, 1996-97లో 232.82 కోట్లు కేటాయిస్తే ఖర్చు 267 కోట్లు, 1997-98లో 339.12 కోట్లు కేటాయిస్తే ఖర్చు 231 కోట్లు, 1998-99లో కేటాయింపు 570 కోట్లు అయితే ఖర్చు 532 కోట్లు, 1999-2000లో కేటాయించింది 545.21 కోట్లు అయితే ఖర్చు 189 కోట్లు, 2001-02లో కేటాయింపు 406.72 కోట్లు కేటాయిస్తే ఖర్చు 225.29 కోట్లు, 2002-03లో కేటాయింపు 902.91 కోట్లు అయితే ఖర్చు

పెట్టింది 717.46 కోట్లు, 2003-04లో 1113 కోట్లు కేటాయిస్తే ఖర్చు 694 కోట్లు మాత్రమే. అంటే దాదాపు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వ హయాంలో అనగా తొమ్మిది సంవత్సరాల కాలంలో పెడవ్యాల్లు కులాలకు సంబంధించిన స్పెషల్ కాంపొనెంట్ ప్లాన్లో కేటాయించిన మొత్తం 5060 కోట్లు అయితే ఖర్చు పెట్టింది కేవలం 3647 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమేనని మీద్యారా సభకు తెలియజేస్తున్నాను. దీనిని బట్టి మనం అర్థంచేసుకోవాలని కోరుతున్నాను. సంక్షేమం వల్ల తెలుగుదేశం పార్టీకి ఉన్న చిత్తశుద్ధి ఏమిటి? కేటాయించిన బడ్జెట్ కూడా పెడవ్యాల్లు కులాలవారికి ఖర్చు పెట్టకుండా సంక్షేమాన్ని సంక్షోభంలోకి నెట్టివేసిన ఘనత చంద్రబాబునాయుడుగారికే దక్కుతుంది.

పోస్ట్ మెట్రిక్ స్కాలర్షిప్ల విషయానికొస్తే 1994-95లో 34.60 కోట్లు కేటాయిస్తే, 2003-04 సంవత్సరానికి 176 కోట్లకు పెరిగింది. కానీ కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన నుమారు నాలుగు సంవత్సరాల కాలంలో స్కాలర్షిప్ మొత్తాలకు కేటాయింపు గణనీయంగా పెంచడం జరిగింది. 2004-05లో 170 కోట్లు, 2005-06లో 201 కోట్లు, 2006-07లో 159 కోట్లు, 2007-08లో 459 కోట్లు, ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరంలో 603 కోట్ల రూపాయలకు బడ్జెట్ పెడవ్యాల్లు కులాల వారికోసం కేటాయించిన ఘనత ముఖ్యమంత్రిగారికి దక్కుతుందని తెలియజేస్తున్నాను. అంతేకాదు, సంక్షేమాన్ని ముందుకు తీసుకెళ్లాలనే ఉద్దేశంతో రాష్ట్రంలో చదువుతున్న దళిత విద్యార్థులందరికీ అపారమైన, విశేషమైన ప్రభుత్వ పథకాలు అందజేయాలనే మంచి ఆలోచనతో ప్రభుత్వం ముందుకు వెళుతుంది. పోస్ట్ మెట్రిక్ స్కాలర్షిప్ల విషయంలో 2003-04లో 2,76,840 మంది దళిత విద్యార్థులకు అందజేస్తే, గతంలో కేవలం 175.90 లక్షలు మాత్రమే కేటాయించడం జరిగింది.

మ.1.20

అదే అమౌంట్ 2007-08 నాటికి దాదాపు 459658 మంది విద్యార్థులు దాదాపు రు.459 కోట్ల తోటి బడ్జెట్ గణనీయంగా పెంచి దాన్ని ఈ సంవత్సరానికి దాదాపు 556000 మంది విద్యార్థులతోటి రు.603 కోట్లకి పెంచడాన్ని మనం ప్రత్యేకంగా గమనించాల్సిందిగా ఈ సందర్భంగా నేను కోరుతున్నాను. హాస్టల్లో ఉన్న విద్యార్థులకు ఇస్తున్న మెస్ చార్జీలు కూడా ఏ విధంగా ప్రభుత్వం గణనీయంగా పెంచినదో మనం గమనించవలసిందిగా కోరుచున్నాను. మెస్ చార్జీలను మూడవ తరగతి నుంచి నాలుగవ తరగతి విద్యార్థులకు, అలాగే ఎనిమిదవ తరగతి నుంచి పదవ తరగతి విద్యార్థులకు కూడా 2003-04 లో రు.270 ఉన్న మెస్ చార్జీలను ఈ సంవత్సరంలో రు.338 నుంచి దాదాపు రు.475లకు పెంచడం జరిగింది. అలాగే పదవ తరగతి విద్యార్థులకు 2003-04 లో రు.300 గా ఉన్న మెస్ చార్జీలను ఈ సంవత్సరం రు.535 లకు పెంచడం జరిగింది. 1999 సంవత్సరం తరువాత మధ్యలో ఒకసారి 25 శాతం పెంచిన ఘనత కాంగ్రెస్ పార్టీకే దక్కుతుంది. ఆ తరువాత ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలో రాష్ట్రంలో చదువుతున్న దళిత, గిరిజన విద్యార్థులకు అందరికీ కూడా ఉన్న స్కాలర్షిప్పులలో రు.338 ఉన్న విద్యార్థికి రు.475 లకు, అలాగే రు.412 ఉన్న విద్యార్థికి రు.535 లతోబాటు, పిహెచ్డి చదువుతున్న విద్యార్థులకు, ప్రొఫెసర్ కోర్సు చదువుతున్న విద్యార్థులకు రు.740 నుంచి రు.965లు గాను, పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్ చదువుతున్న విద్యార్థులకు రు.525 నుంచి రు.685 లకు, డిగ్రీ చదువుతున్న విద్యార్థులకు రు.400 నుంచి రు.520 లకు, స్టూడెంట్ మేనేజ్మెంట్ చదువుతున్న విద్యార్థులకు రు.250 నుంచి రు.325 లకు పెంచిన ఘనత ఈ ప్రభుత్వానికే దక్కుతుందనే విషయం ఈ సందర్భంగా మీకు మరొక్కసారి మనవి చేస్తున్నాను.

అంతేకాదు కాస్టోటిక్ చార్జీలు కూడా బాయ్స్ కి రు.20 ల నుంచి రు.50 లకు పెంచడం జరిగింది, అలాగే గార్ల్స్ కు రు.25 నుంచి రు.75 లకు పెంచడం జరిగింది. యూనిఫామ్స్ విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారు ఇప్పటికే ప్రకటించారు, సంవత్సరానికి రెండు జతలుగా ఉన్న యూనిఫామ్ ను ఈ సంవత్సరం నుంచి నాలుగు జతల యూనిఫామ్ గా ఇచ్చే కార్యక్రమాన్ని ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. పెడ్డింగ్ మెటీరియల్ లో కూడా దుప్పట్ల విషయంలో రెండు సంవత్సరాలకొకసారి రు.182/- ఖర్చు పెట్టి ఇచ్చే పెడ్డింగ్ లను ఈ సంవత్సరం నుంచి రు.300/- తోటి పెడ్డింగ్ లు ఇచ్చే కార్యక్రమాన్ని ప్రభుత్వం చేస్తున్నది. హెయిర్ కటింగ్ ల విషయంలో కూడా ఈ పిల్లల భారం ఆ తల్లిదండ్రుల మీద పడడానికి వీలు లేదు, ఆ పిల్లల సంక్షేమం ప్రభుత్వం చూడాలనే మంచి ఆలోచనతోటి 2003-04 సంవత్సరంలో కేవలం రు.5 ఇచ్చే ఆ చార్జీని ఈనాడు రు.12 లకు పెంచిన ఆలోచన ఈనాటి ప్రభుత్వం చేసింది. ఏ దిక్కు లేకుండా సంక్షేమ హాస్టల్ లో ఉన్న విద్యార్థులకు నాణ్యమైన విద్య కల్పించాలనే మంచి ఆలోచనతో విద్యా వాలంటీర్లను కూడా నియమించే కార్యక్రమం ప్రభుత్వం చేపట్టింది. ఆ విధంగా ప్రతి హాస్టల్ లో ముగ్గురు విద్యావాలంటీర్లను ఏర్పాటు చేసి ఇప్పటికే దాదాపు 4973 మంది విద్యా వాలంటీర్లను నియమించడం జరిగిందని ఈ సందర్భంగా నేను మీకు తెలియజేస్తున్నాను. వీరికి నెలకు రు.1500 చొప్పున సర్వశిక్షా అభియాన్ ప్రోగ్రామ్ ద్వారా జీతాలు అందించడం జరుగుతుంది. ఈ సంవత్సరం 152 కొత్త హాస్టల్లను కూడా ఏర్పాటు చేయడం జరిగిందని ఈ సందర్భంగా నేను మీకు మనవి చేస్తున్నాను.

రాష్ట్రంలో నిష్ణాతులైన దళిత విద్యార్థులు ఉంటే వారిని కూడా ఉన్నత చదువులకు పంపించాలి, వారి విద్యా ప్రమాణాలు పెంపొందించాలి అని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది. ఉదాహరణకు ఫైలట్ శిక్షణా కేంద్రం, ఫైలట్ లో చాలా తక్కువ మంది దళితులు, గిరిజనులు ఉన్నారు. కాస్తో, కూస్తో ఖర్చు పెట్టి ఆర్థిక స్తోమతు కలిగిన విద్యార్థులే ఇవాళ ఫైలట్లుగా ఉన్నారు. అందువలన డబ్బులేక పోయినా నిష్ణాతులైన దళితులు ఎవరు ఉన్నా కూడా వారికి ప్రభుత్వం అన్నీ విధాలా సహాయం అందించి ఫైలట్ ట్రైనింగ్ ఇప్పించాలనే మంచి ఆలోచన తోటి ఆ కార్యక్రమం కూడా ప్రభుత్వం చేపట్టింది. ఉదాహరణకు యు.నళినీ ప్రియ అనే విద్యార్థిని, ఈ అమ్మాయి సికిందరాబాద్ కు చెందిన దళిత విద్యార్థిని. ఈ అమ్మాయికి ఫైలట్ ట్రైనింగ్ కోసం వింగ్స్ యావియేషన్ అకాడమీ ఫ్రెవేట్ లిమిటెడ్, హైదరాబాద్ లో దాదాపు రు.2132800/- ఖర్చు పెట్టి ఈ విద్యార్థిని ఫైలట్ ట్రైనింగ్ ఇచ్చే కార్యక్రమాన్ని ప్రభుత్వం చేపట్టిందనే విషయాన్ని గమనించవలసిందిగా, గతంలో అధికారంలో ఉన్నటువంటి ఏ ప్రభుత్వాలు గానీ, ఏ పార్టీలు గానీ, ఏ ముఖ్యమంత్రి గానీ చేయనటువంటి ఒక అద్భుతమైన కార్యక్రమాన్ని ముఖ్యమంత్రి డా.వై.ఎస్.రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు అంకురార్పణ చేసారని ఈ సందర్భంగా నేను మనవి చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, చంద్రబాబునాయుడు గారు మాట్లాడిన విషయాలు చాలా మంది రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి దళిత ప్రజానీకం, గిరిజన ప్రజానీకం మనస్సులను నొప్పించే మాటలను ఆయన చాలా మాట్లాడారు. సంక్షేమాన్ని పూర్తిగా విస్మరించింది ఆయన. రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి దళితులు, గిరిజనులు, పేదలు, బడుగు, బలహీన వర్గాలు, రైతాంగం గురించి విస్మరించింది ఆయన. దాన్ని మరచి పోయి సంక్షేమాన్ని సంక్షోభంలోకి తీసుకు పోయింది ఆయన. దాన్ని మరచి పోయి అధికారం పోయింది కాబట్టి రాష్ట్రంలో అధికంగా జనాభా ఉన్నటువంటి వెనుకబడిన వర్గాలు, దళిత వర్గాలు, గిరిజన వర్గాలు ఈ ప్రజానీకం ఓట్లే ప్రధాన ధ్యేయంగా ఆలోచన చేసి, అలాంటి ఆలోచన ఆయనకు ఈనాడు వచ్చి సంక్షేమాన్ని గురించి ఆయన మాట్లాడటం దెయ్యాలు వేదాలు వల్లిస్తున్నట్లుగా ఉందని మనోవేదనతో నేను మాట్లాడుతున్నాను. అందుకే సనివరంగా గడవిన 9 సంవత్సరాల్లో ఏమి జరిగింది? కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత రాజశేఖర్ రెడ్డి గారు

ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత సంక్షేమాన్ని ఏ విధంగా అభివృద్ధి పథంలో నడిపిస్తున్నారనే విషయాన్ని తెలియచేయవలసిన బాధ్యత నా మీద ఉంది కాబట్టి ఈ విషయాలన్నీ నేను ప్రస్తావిస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, దాదాపు రాష్ట్రంలో ఉన్న 50 లక్షల గిరిజన జనాభా 35 ఉపకులాలతో ఉన్నది. 36798 చదరపు కిలోమీటర్ల విస్తీర్ణం కలిగి రాష్ట్రంలో అక్షరాస్యత 6.11 శాతం అయితే గిరిజనుల్లో అక్షరాస్యత 37.20 శాతంగా ఉన్నది. కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత గిరిజనాభివృద్ధికి విశేషమైన కృషి చేస్తున్నదనే విషయాన్ని మనం గమనించాలి. 9 సంవత్సరాలు తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నప్పుడు 2003-04 లో రు.433 కోట్లు కేటాయిస్తే 2004-05 లో రు.544.50 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. అలాగే 2005-06 సంవత్సరంలో రు.634.80 కోట్లు కేటాయించారు. 2006-07 లో

(ముఖ్యమంత్రి గారిని పొగుడుతున్నారు అని తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు శ్రీ పి.కేశవ్ అన్నారు)
తప్పకుండా పొగడాలి. చేసిన ప్రభుత్వాన్ని, చేసిన ముఖ్యమంత్రిని, చేసిన యంత్రాంగాన్ని తప్పకుండా పొగడవలసిన నైతిక బాధ్యత ఈ రాష్ట్రంలో బడుగు వర్గానికి చెందిన ప్రతి ఒక్కరూ గుర్తిస్తున్నారని మరొకసారి గుర్తు చేస్తున్నాను. ఒక్క విషయం ఆలోచించండి. అధికారంలో ఉన్న 9 సంవత్సరాల్లో ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న గిరిజన ప్రాంతాలలో జబ్బుల బారిన పడి గిరిజన ప్రజానీకం చనిపోతుంటే ఒక్క డాక్టర్‌ను కూడా నియమించాలనే ఆలోచన రాని మీకు ఇవాళ వందల సంఖ్యలో గిరిజన ప్రాంతాలన్నిటిలో డాక్టర్లను మొత్తాన్ని నియమించిన ఘనత ముఖ్యమంత్రి గారికే దక్కుతుందని ఈ సందర్భంగా నేను మీకు మనవి చేస్తున్నాను. కాబట్టి సంక్షేమం పట్ల, రాష్ట్రంలో ఉన్న పేద ప్రజానీకం పట్ల నిజమైన చిత్తశుద్ధితో ముఖ్యమంత్రి గారు ముందుకు వెళుతున్నారు. దాన్ని విమర్శించే హక్కు ఏ మాత్రం మీకు లేదని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. 2007-08 లో రు.719.24 కోట్లు అయితే 2008-09 సంవత్సరానికి గాను రు.894.00 కోట్ల తోటి గణనీయమైన అభివృద్ధి, సంక్షేమం చేయాలనే ఆలోచనతో ముఖ్యమంత్రిగారు ముందుకు వెళుతున్నారు.
మ.1..30

రాష్ట్రంలో వున్న గిరిజన ప్రజానీకాన్ని సంపూర్ణంగా అక్షరాస్యులను చేయాలన్న మంచి ఉద్దేశంతో ఈ ప్రభుత్వం ముందుకు వెళుతుంది. అందుకే కేటాయించిన బెడ్జెట్‌లో దాదాపు 66 శాతం గిరిజనులను అక్షరాస్యులను చేయడానికే కేటాయించారంటే ఈ ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధి ఎలా వుందనేది అర్థం చేసుకోవలసిందిగా ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. 10 జిల్లాలలో వున్నటువంటి ఇంటిగ్రేటెడ్ బ్రైబల్ డెవలప్‌మెంట్ ఏజెన్సీలు, అలాగే 41 మాడా పాకెట్‌లు, 19 క్లస్టర్లు, అదేవిధంగా గిరిజన కోహరేటివ్ కార్పొరేషన్ ద్వారా సంక్షేమాభివృద్ధి కార్యక్రమాలు, అలాగే ట్రైప్ కో ద్వారా, ట్రైకార్ ద్వారా, కాఫీ బోర్డు ద్వారా గిరిజన సంక్షేమానికి విశేషమైన కృషి ఈ ప్రభుత్వం చేస్తుందని నేను ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. అలాగే రాష్ట్రంలో 599 ఆశ్రమ పాఠశాలలు....

(ప్రధాన ప్రతిపక్ష సభ్యులు అంతరాయం కలిగించసాగారు)

మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : ఏమి మీ బాధ? అరవకండి, అరస్తే అనారోగ్యానికి గురౌతారు కావాలంటే అవకాశం ఇస్తాను, అరవబాకండి, అనారోగ్యం వస్తుంది.

260 గురుకుల పాఠశాలలు, దాదాపు 2,86,828 మంది విద్యార్థులకు ఉచితంగా అన్ని కార్యక్రమాలు చేసుకుంటూ ఈ ప్రభుత్వం ముందుకు వెళుతుందని కూడా ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. అంతేకాక

గిరిజన బాలికలు కూడా సంపూర్ణ అక్షరాస్యులు కావాలన్న మంచి ఆలోచనతో ఈ రోజు రాష్ట్రంలో 90 కన్నూరి బాలికా విద్యాలయాలను ఈ ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసింది. అలాగే భద్రాచలంలో కూడా ఒక బి.యిడి. ఉపాధ్యాయ శిక్షణా సంస్థతోబాటు, ఈ బడ్జెట్లో అరకులోయ, ఉత్పూరుల్లో కూడా రెండు బి.యిడి. కళాశాలలను ఈ ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేస్తుంది. అలాగే పోస్ట్మెట్రిక్ విద్యార్థుల కోసం 79 హాస్టల్స్ ఏర్పాటు చేస్తుంది. పాడేరు, అరకు గిరిజన ప్రాంతాలలో, దాదాపు 40 వేల ఎకరాల మేరకు కాఫీ తోటల పెంపకాన్ని ఈ సంవత్సరం ప్రత్యేకంగా ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేస్తుంది. అంతేకాకుండా, వాతావరణ పరిస్థితులకు అనుగుణంగా ఆ ప్రాంతాల్లో హార్టీ కల్చర్, ఫ్లోరీ కల్చర్, సెరీ కల్చర్ను కూడా అభివృద్ధి చేయాలన్న అకుంఠితమైన దీక్షతో ఇవాళ ప్రభుత్వం ముందుకు వెళుతుందనే విషయాన్ని ఈ సందర్భంగా మీకు తెలియజేస్తున్నాను. అలాగే, నల్గొండ జిల్లా దేవరకొండ ప్రాంతంలో గిరిజనాభివృద్ధి కోసం 274.49 లక్షల మేరకు పథకాలను మంజూరు చేయడం జరిగింది. అలాగే నాబార్డు ఆర్థిక సహకారంతో రు.56.68 కోట్ల రూపాయలతో తారు రోడ్లు, అలాగే రు. 16.69 కోట్లతో నాబార్డు ఆర్థిక సహకారంతో 286 నీటి పథకాలు, అలాగే గ్రామీణ నీటి సరఫరా శాఖ నుంచి రు. 1,316 కోట్లతో 308 పథకాలు, అలాగే గిరిజన ప్రాంతాలలో కొత్తగా గిరిజనులందరికీ సంపూర్ణమైన ఆరోగ్యం వుండాలన్న ఆలోచనతో మారుమూల గిరిజన ప్రాంతాల్లో దాదాపు 81 ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలను కూడా ఇవాళ ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. అంతేకాకుండా పోస్ట్ మెట్రిక్ విద్యార్థుల కోసం దాదాపు 50 స్టూడెంట్ మేనేజ్మెంట్ హాస్టళ్ళను ఈ సంవత్సరం ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుంది. అలాగే అన్ని హాస్టళ్ళలో, గురుకుల పాఠశాలల్లో, గురుకుల విద్యాలయాలలో ప్రహరీ గోడలు, మంచి నీటి సౌకర్యాలు, టాయ్లెట్స్, బాత్ రూమ్స్, శానిటరీ కండిషన్స్ ఇవన్నీ కూడా ఈ సంవత్సరంలో రాబోయే 3,4 నెలల్లో తప్పకుండా ఏర్పాటు చెయ్యాలనే ఆలోచనతో బడ్జెట్లో కూడా ప్రత్యేకమైనటువంటి కేటాయింపులు చేసిన ఘనత ఈ ప్రభుత్వానికే దక్కుతుందని ఈ సందర్భంగా మీకు మనవిచేస్తున్నాను.

(అధికార పక్ష సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

అధ్యక్షా, మరొక ముఖ్యమైనటువంటి విషయాన్ని ఈ సందర్భంగా మీకు మనవి చేయాలి. ఇవాళ ఈ ప్రభుత్వం అలాగే కేంద్రంలో వున్నటువంటి ప్రభుత్వం అటవీ ప్రాంతాల్లో నివసిస్తున్నటువంటి, అటవీ భూములను సాగుచేసుకొనే గిరిజన ప్రజానీకానికి యాజమాన్యపు హక్కులు ఇవ్వాలనేటువంటి అద్భుతమైనటువంటి చట్టాన్ని చేసినటువంటి ఘనత ఈ ప్రభుత్వానిది. రాష్ట్రంలో గాని.....

మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : కంక్లూడ్ చేయండి.

డా.కె. రవిబాబు: కొంచెం టైం అమ్మా, నేను అనవసరమైన విషయాలు మాట్లాడటం లేదు, చాలా ముఖ్యమైన విషయాలనే నేను మాట్లాడుతున్నాను. రాష్ట్రంలో వున్న ప్రజానీకానికి ఒక సమాచారాన్ని ఇవ్వాలనే ఉద్దేశంతోనే నేను ఈ విషయాలు మాట్లాడుతున్నాను. ఇవాళ రాష్ట్రంలో గాని, దేశంలో గాని, ఆదివాసీలకు సంబంధించిన గిరిజన ఉద్యమాలు స్వాతంత్ర్యం ముందు వచ్చినా, స్వాతంత్ర్యం తరువాత వచ్చినా మనం గాని, అన్ని రాష్ట్రాలలో జరిగినటువంటి ఉద్యమాలను చూస్తే కేవలం భూమి కోసం జరిగిన భూసౌరాలాలు. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత చూస్తే, అటవీ చట్టాల ప్రకారం ఎక్కడైతే అటవీ ప్రాంతాల్లో గిరిజనులు భూములు సాగుచేసుకుంటున్నారో, ఆ భూములపైన యాజమాన్యపు హక్కులు లేకుండా వీళ్లు సాగు చేసుకుంటున్నారు అని వేల, లక్షల సంఖ్యలో ఈ దేశంలో వున్నటువంటి రాష్ట్రాలలో గిరిజనుల మీద కేసులు పెట్టినటువంటి సందర్భాలు అనేకం వున్నాయి. గడిచిన 20 సంవత్సరాలలో రాష్ట్రంలో వున్నటువంటి మారుమూల ప్రాంతాల్లో, కొండల్లో కోనల్లో, గిరిజన ప్రాంతాల్లో ఎక్కడికి వెళ్లినా సాగు చేసుకుంటున్న అటవీ భూముల మీద యాజమాన్యపు హక్కులు కావాలనేటువంటి గిరిజన ఉద్యమాలు కోకొల్లలుగా ఈ రాష్ట్రంలో జరిగాయి.

అనేకమైనటువంటి రిప్రజెంటేషన్లు ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి గిరిజనులు, దేశంలో వున్నటువంటి గిరిజనులు ప్రభుత్వానికి నివేదించడం జరిగింది. వీటన్నింటినీ కనడం దృష్ట్యా ఎక్కడైతే గిరిజనులు సాగు చేసుకుంటున్న భూములు, మైదాన ప్రాంతాల్లో, అడవుల్లో సాగు చేసుకుంటున్న భూములు ఎక్కడైతే వున్నాయో వాటన్నింటికీ యాజమాన్యపు హక్కులు గిరిజనులకు ఇవ్వాలనే ఒక అద్భుతమైనటువంటి చట్టాన్ని ఇవాళ ఈ ప్రభుత్వం తీసుకురావడాన్ని మనస్ఫూర్తిగా ముఖ్యమంత్రి రాజశేఖర్ రెడ్డి గారిని మనస్ఫూర్తిగా ముఖ్యమంత్రి రాజశేఖర్ రెడ్డి గారిని, ప్రధానమంత్రి మన్మోహన్ సింగ్ గారిని, సోనియా గాంధీ గారిని ఈ రాష్ట్రంలో వున్నటువంటి గిరిజన ప్రజానీకం ద్వారా, దేశంలో వున్నటువంటి గిరిజన ప్రజానీకం ద్వారా మనస్ఫూర్తిగా నేను ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. దీని ప్రకారం ఒక్క ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోనే గిరిజనులు సాగుచేసుకుంటున్న అటవీ భూములు దాదాపు 12 లక్షల ఎకరాలపై యాజమాన్యపు హక్కులు గిరిజనులకు వర్తించే ఒక అద్భుతమైన అవకాశాన్ని కల్పించినటువంటి ముఖ్యమంత్రి గారికి ప్రత్యేకమైన ధన్యవాదాలు ఈ సందర్భంగా నేను తెలియజేస్తున్నాను.

(అధికార పక్ష సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

అలాగే నాన్ పెడ్యూల్ ప్రాంతాల్లో వున్నటువంటి 742 గిరిజన గ్రామాల్లో మొత్తం కూడా 94 శాతం పైగా గిరిజన ప్రజానీకం వున్న ప్రాంతాలు. ఈ 742 గ్రామాలు కొండల్లో కోనల్లో ఏజెన్సీలో వున్నటువంటి ప్రాంతాలు ఇవన్నీ కూడా. కానీ దురదృష్టం, ఇవన్నీ కూడా నాన్ పెడ్యూల్ గా ప్రకటించి వున్నారు. దానివల్ల ఏజెన్సీ ప్రాంతాల్లో వుండే గిరిజనులకు వర్తించే సౌకర్యాలు వీళ్లకు వర్తించకపోవడం వల్ల, ఆ ప్రాంతాల్లో మేము తిరిగేటప్పుడు, వాళ్లు మాకు కూడా ఈ గ్రామాలను పెడ్యూల్ ప్రాంతాలుగా ప్రకటించండి, పెడ్యూల్ ప్రాంతాల్లో గిరిజనులకు వచ్చే సౌకర్యాలు మాకు కల్పించండి అని ఆ గిరిజన ప్రజానీకం ఎన్నో విజ్ఞప్తులు చేస్తున్నారు. అందుకే ఈ సందర్భంగా ముఖ్యమంత్రి గారికి, ప్రభుత్వానికి నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను ఈ 742 గిరిజన గ్రామాలను కూడా పెడ్యూల్ ప్రాంతాలుగా ప్రకటించి గిరిజనులకు రావలసినటువంటి రాయితీలు కూడా కల్పించవలసిందిగా ముఖ్యమంత్రి గారికి ప్రత్యేకంగా మనవిచేస్తున్నాను.

అదేవిధంగా వెనుకబడినటువంటి కులాలకు సంబంధించినటువంటి వారి అభివృద్ధికి కూడా గణనీయమైనటువంటి అభివృద్ధిని ఇవాళ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేస్తుంది. జనాభాలో సగభాగంగా వున్నటువంటి వెనుకబడిన తరగతుల వారికి, ఇవాళ గృహ నిర్మాణంలో కానివ్వండి, పెన్షన్లు కానివ్వండి, మహిళలకు ఇస్తున్న పావలా వడ్డీలు కానివ్వండి అన్నింటితో కూడా దాదాపు 50 శాతం పైగా వీరందరికీ కూడా చేయూత నిచ్చి, రాష్ట్రంలో జరుగుతున్న సంక్షేమ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను అగ్రస్థానంలో నిలబెట్టినటువంటి ఘనత ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికే దక్కుతుందని నేను ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. అలాగే 2004-2005లో రు. 238 కోట్లు, 2005-2006లో రు. 359 కోట్లు, 2006-2007లో రు. 430 కోట్లు కేటాయిస్తే, 2007-2008 వ సంవత్సరంలో రు. 562 కోట్లు కేటాయిస్తే, ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలో దాదాపు రు. 896 కోట్లు కేటాయించిన ఘనత ఈ ప్రభుత్వానికే దక్కుతుందని కూడా ఈ సందర్భంగా మీకందరికీ మనవి చేస్తున్నాను. అలాగే స్కాలర్షిప్పులు.. తెలుగుదేశం పార్టీ నాయకులు మాట్లాడుతూ వారు 9 సంవత్సరాలు పరిపాలించినటువంటి సమయంలో కేవలం చివరి సంవత్సరం 2003-2004వ సంవత్సరంలో రు.77.23 కోట్లు కేటాయిస్తే, అప్పుడు దాదాపు 3,20,830 మంది విద్యార్థులు వున్నారు. కానీ అధ్యక్షా, ఇవాళ దాదాపు రు. 204 కోట్లు వెనుకబడిన విద్యార్థులకు స్కాలర్షిప్పుల కోసం కేటాయించి, దీనికి గాను ఇవాళ 6,92,414 మంది విద్యార్థులకు ఇవాళ స్కాలర్షిప్పులు ఇచ్చే కార్యక్రమాన్ని పెద్ద స్థాయిలో ఇవాళ ఈ ప్రభుత్వం చేస్తుంది. ఇప్పటికీ ఈ రాష్ట్రంలో

47.89 లక్షల మందికి పెన్షన్లు ఇస్తే, వీరిలో 24 లక్షల మంది వెనుకబడిన తరగతులకు చెందిన వారు పున్నారని తెలియజేస్తున్నాను. దీనికి గాను 2007-2008 సంవత్సరానికి గాను రు. 307.5 కోట్లు ఖర్చు చేశాము. అలాగే పెన్షన్లు పొందుతున్న వారిలో 48.75 శాతం వుంది. వెనుకబడినటువంటి అభ్యర్థులు పున్నారని నేను ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. అలాగే హాసింగ్‌లో దాదాపు 49 శాతం వాళ్ళకు ఇళ్లు మంజూరు అవుతున్నాయి. అలాగే ఇందిరా క్రాంతి పథకం ద్వారా సమారు రు. 14,10,432 మంది మహిళలకు రు. రు. 597 కోట్లతో లబ్ధి చేకూర్చడం జరుగుతుందని ఈ సందర్భంగా నేను మనవి చేస్తున్నాను.

మ.1.40

అలాగే మొత్తం 42 శాతం మంది వెనుకబడిన మహిళా లబ్ధిదారులకు పావులా వడ్డీకే రుణాలు ఇచ్చే కార్యక్రమం ఈ ప్రభుత్వం చేస్తుంది. అలాగే గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకం 19 జిల్లాల్లో అమలులో వున్న చట్టం ద్వారా దాదాపు 43,30,719 కుటుంబాలు, 66 లక్షల 90 వేల మంది ఉపాధి పొందుతున్నారు. ఇందులోదాదాపుగా 19 లక్షల కుటుంబాలు వెనుకబడిన తరగతులకు చెందిన వారు, వీరికి జీతాల క్రింద దాదాపు 500 కోట్ల రూపాయలు ఇప్పటికే చెల్లించడం జరిగింది. ఇవాళ దాదాపుగా గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకం క్రింద 47.94 శాతం మంది వెనుకబడిన ప్రజానీకం లబ్ధిపొందుతున్నారు. చేనేత కార్మికులను ప్రభుత్వం అక్కున చేర్చుకొని అణగారిన పోయిన చేనేత కార్మికులను సంక్షేమ కార్యక్రమాల ద్వారా ముందుకు తీసుకొని వెళుతున్నారు. ఇప్పటికే చేనేత కార్మికులకు ఎక్స్‌సైజ్ డ్యూటీని 9.2 శాతం తీసివేశారు. 50 సంవత్సరాలు దాటిన వారికి 200 రూపాయలు చొప్పున 50 వేల మందికి పెన్షన్ ఇవ్వడం జరిగింది. అలాగే దిక్కులేని కార్మికులకు 20 కేజీల బియ్యం ఉచితంగా ఇవ్వడం జరుగుతోంది. క్రెడిట్ కార్డుల ద్వారా ఈ ప్రభుత్వ హయాంలో పావులా వడ్డీకే 25 వేల మందికి రుణసౌకర్యం వుంది. చేనేత కార్మికుల కోసం 10 శాతం చిలపనూలు, డై అండ్ కెమికల్స్ మీద సబ్సిడీ ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఆస్కా అభివృద్ధికి 60 కోట్ల రూపాయలు పెట్టుబడి ఇచ్చి చేనేత కార్మికులకు వెంటనే డబ్బులు ఇచ్చే ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ కాని వెనుకబడిన సంక్షేమ శాఖ కాని మైనారిటీస్ వెల్ఫేర్ కాని దేవాలయాలు కాని పోలీస్ డిపార్ట్‌మెంటులో కాని ఈ అన్ని డిపార్ట్‌మెంటుల్లో చేనేత బట్టలు వాడే విధంగా ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. దీనివల్ల చేనేత శ్రామికులకు సంవత్సరం పొడుగునా పూర్తిగా పనిదొరికే అవకాశం వుంది. గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకం చట్టం క్రింద బహుళ భారతదేశ చరిత్రలోనే కూలినాని పనిచేసుకొనే మనుషుల కోసం వారియొక్క పని భద్రత, ఆహార భద్రత కోసం కేంద్ర స్థాయిలో ఒక చట్టాన్ని తీసుకొచ్చిన ఘనత ఈ ప్రభుత్వానికి దక్కుతుందని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఇవాళ మన రాష్ట్రంలో చేసుకోడానికి పనిలేక తినడానికి తిండిలేక కడుపుచేతపట్టుకొని లక్షలాది మంది ప్రజానీకం పట్టణ ప్రాంతాలకు తరలివెళ్లడం మనం చూస్తున్నాము. కాలే కడుపులతోటి కూలి చేసుకొనే ప్రజానీకం వలసలు వెళ్లడానికి వీలులేదు, ఈ వలసల్ని అరికట్టాలని ఈ దేశంలో పుట్టిన ప్రతి మనిషికి పనులు కల్పించాలనే బాధ్యత ప్రభుత్వాలు స్వీకరించి తద్వారా గ్రామీణ ఆర్థికవ్యవస్థని బాగు చేయాలి. ఈ దేశంలో ప్రతి ఒక్కరికి పని భద్రత కల్పించాలని ఒక అద్భుతమైన చట్టాన్ని ఈ ప్రభుత్వం తీసుకొచ్చింది. ఈ పథకాన్ని దేశంలోనే చాలా బ్రహ్మాండమైన రీతిలో అమలు చేస్తున్న రాష్ట్రం ఆంధ్రప్రదేశ్ కావడం చాలా సంతోషించతగ్గ పరిణామం. మన రాష్ట్రంలో దాదాపు 19 జిల్లాల్లో 964 మండలాల్లో 19వేల 320 గ్రామ పంచాయితీలు 64 వేల 020 గ్రామాలు అలాగే 54 లక్షల 83 వేల 338 జాబ్ కార్డులలో దాదాపుగా కోటి 89 లక్షల 77 వేలు 250 మంది పేర్లు నమోదు చేసుకోవడం జరిగింది. ఈ ఉపాధి హామీ పథకం ద్వారా రోజు కూలి పనిచేసుకొని బ్రతుకుతున్న ప్రజలకు ఉపాధి అవకాశాలు కల్పించి గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థని మెరుగుపర్చడానికి దోహదపడుతుందని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. మొదటి దఫా 13

జిల్లాల్లో, రెండవ దశా 6 జిల్లాల్లో, మూడవ దశా 3 జిల్లాల్లో ఇప్పటికే ఈ పథకం అమలులో వున్నది. 43,30,719 కుటుంబాలలో 66.90 లక్షలు, 1313 కోట్ల రూపాయలతోటి 12.67 కోట్ల పనిదినాలు కల్పించడం జరిగింది. ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంతో కల్పి మొత్తం 80 లక్షల గ్రామీణ కుటుంబాలకు ఉపాధి కల్పించడం కోసం 2008-09 బడ్జెటులో దాదాపు 3 వేలకోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేయాలని ప్రతిపాదించడం చాలా సంతోషించ పరిణామం . అలాగే ఏ ఆసరా లేని వృద్ధులు, అనాథలు, వితంతువులు, వికలాంగులకు , ఆర్థిక సహాయం క్రింద బహుళ ఆంధ్రప్రదేశ్, దేశంలోనే ఇతర రాష్ట్రాలకు ఆదర్శప్రాయంగా ఉందని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో వున్న చివరి సంవత్సరంలో 18,97,017 మందికి నెలకు 75 రూపాయలు చొప్పున మూడు నెలలకు ఒకసారి జన్మభూమి కార్యక్రమంలోనే పెన్షన్లు ఇచ్చే కార్యక్రమం చేశారు. ఇది గట్టిగా గుర్తుంచుకోవలసిన అంశం . బహుళ తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులకు ఇది నవ్వులాటగా వుండవచ్చు కాని కేవలం పెన్షన్లు మీద ఆధారపడ్డటువంటి వారు ఇవాళ దాదాపు 60 లక్షల మంది ప్రజానీకం ఉన్నారు. ఇవి అన్ని గుర్తించవలసిందిగా నేను మనవిచేస్తున్నాను. నడవాడానికి శక్తిలేక తినడానికి తిండిలేక పెట్టే దిక్కులేక 60 లక్షల మంది ప్రజానీకం ఆకలితో అలమటిస్తుంటే ఈ విషయాలు మాట్లాడే సందర్భంలో ఒకవేళ మీకు నవ్వులాటగా వుంటే వారి సంక్షేమం పట్ల మీకు వున్న చిత్తశుద్ధి ఇదేనా అనే అభిప్రాయం మామూలుగా మాకు కలగడానికి ఏ మాత్రం సందేహం లేదు. అదే చిత్తశుద్ధితో ఇవాళ ప్రభుత్వం ముందుకు వెళుతుంది. తెలుగుదేశం పార్టీ అధికారంలో వున్న సంవత్సరాలతోపోలిస్తే కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలో ఉన్న టువంటి ఈ సంవత్సరం 2007-08 దాదాపు 48 లక్షల మందికి నెలకు 200 రూపాయల చొప్పున నెల మొదటి తేదీనే పంచాయితీ సెక్రటరీ ద్వారా పేద ప్రజలందరికీ పంపిణీ చేసే కార్యక్రమం పక్కాగా చేస్తుంది ఈ ప్రభుత్వం . పెన్షన్ పొందే ముసలి వాళ్లు అందరు కూడా సంతోషాన్ని వ్యక్తం చేస్తున్నారు. మనం తెలుసుకోనే కఠోరమైన వాస్తవం . అలాగే ఇందిరమ్మ ధర్మ ఫేజ్ పూర్తి అయ్యే నాటికి మరో 12 లక్షల మందికి పెన్షన్లు ఇచ్చి మొత్తం 60 లక్షల మందికి పెన్షన్లు ఇవ్వాలని ప్రభుత్వం భావిస్తోంది. ఈ దేశంలో ఏ రాష్ట్రంలో కూడా చేయనటువంటి అద్భుతమైన కార్యక్రమం ఇది. సంక్షేమం పట్ల అనాథలైనటువంటి ప్రజానీకాన్ని అణగారినపోతున్నటువంటి బడుగుబలహీనవర్గాల పేదలు, ముసలి వారు, వితంతువులు, వికలాంగుల పట్ల ఈ ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో ముందుకు వెళుతుంది అనడానికి ఇది ఒక ప్రత్యక్ష తార్కాణం . ఇందులో పెడ్యూల్లు తెగల వారు 3,60,458 మంది పెన్షన్ పొందుతున్నారు. పెడ్యూల్లు కులాల వారు 8,80,164 మంది పెన్షన్ పొందుతున్నారు, వెనుకబడిన కులాల వారు 21 లక్షల 50 వేల మంది పెన్షన్ పొందుతున్నారు. అదర్ కమ్యూనిటీస్ 7,29,095 మంది పెన్షన్ పొందుతున్నారు. మైనారిటీస్ 1,44,316 మంది పెన్షన్ పొందుతున్నారు.

మ.1.50

అదే విధంగా ఈ దేశములో గతములో గాని, ఇప్పుడు గాని ఎక్కడ కూడా ఏ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆదుకోలేని విధంగా చాలా పెద్ద స్థాయిలో ఒక రకంగా చూస్తే, ఇందులో ఇవ్వబడుతున్న 60 లక్షల పెన్షన్లు, ఈ దేశంలో వున్నటువంటి ఏ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా ఇందులో సగము కూడా ఇవ్వడము లేదనే విషయాన్ని ఈ సభ గుర్తించాలని కోరుతున్నాను. పెన్షన్లు పొందుతున్నటువంటి అర్హత గల ప్రజలు, ముసలి వారైనటువంటి ప్రజలు, వితంతువులు అయినటువంటి ప్రజలు, వికలాంగులు అయినటువంటి ప్రజలు శాశ్వతంగా గౌరవ ముఖ్య మంత్రి గారికి ధన్య వాదాలు అర్పించి తీరుతారని, ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఇది సంక్షేమమంటే, ఇది సంక్షేమము యొక్క అర్థము. వృద్ధ కళాకారులను ఆదుకోవాలని 2007 - 2008 వ సంవత్సరములో రూ. 1 కోటి 48 లక్షలు వున్నటువంటి బడ్జెటును 2008 - 2009 వ సంవత్సరము బడ్జెటులో

రూ. 6.44 కోట్లుగా ప్రకటించబడింది. అనాధ శరణాలయాల కోసము ఈ బడ్జెటులో 22 కోట్ల 50 లక్షలు కేటాయించడం జరిగింది. రాష్ట్రములో అక్షరాస్యత ఇప్పటికీ 60.11 శాతంగా వుంది. రాబోయే 10, 15 సంవత్సరాలలో సంపూర్ణమైనటువంటి అక్షరాస్యతను ఈ రాష్ట్రము సాధించాలనే అంకురిత దీక్షతో ఈ ప్రభుత్వము ముందుకు వెళుతుంది. అందుకే 2007 - 2008 వ సంవత్సరములో రూ. 6, 108 కోట్లు కేటాయిస్తే, ఈ బడ్జెట్లో రూ.8,655 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. వీటితో పాటు ఉన్నత విద్య కూడా రాష్ట్రములో పున్నటువంటి ప్రజానీకానికి అందించాలనే ప్రధాన ధ్యేయంతో రాజమండ్రి, కడప, నల్గొండ, నిజామాబాద్లో 4 కొత్త విశ్వ విద్యాలయాలను కూడా స్థాపించడము జరిగింది. వచ్చే విద్యా సంవత్సరానికి శ్రీకాకుళం, కర్నూల్, మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలలో మరో మూడు కొత్త విశ్వ విద్యాలయాలను స్థాపించి, అలాగే మారుమూల గిరిజన ప్రాంతాలలో విద్యా సౌకర్యాలు మెరుగుపరచడం కోసము శ్రీకాకుళం, విజయనగరము, విశాఖపట్నం, వరంగల్, ఆదిలాబాదుల్లో 5 డిగ్రీ కళాశాలను ఏర్పాటు చేయాలని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది. ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో బాసర, కడప జిల్లాలో ఇనుపలపాయ, కృష్ణ జిల్లాలో నూజివీడు. ఈ మూడు ప్రాంతాలలో 3 బ్రిటుల్ ఐటీ లను ఏర్పాటు చేయాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. ఇవి రాజీవ్ గాంధీ యూనివర్సిటీ మేనేజిమెంట్ కలెజ్ కి అనుబంధంగా ఏర్పాటు అవుతున్నాయి. ప్రత్యేకంగా వీటి కోసము ఈ బడ్జెట్లో రూ. 320 కోట్లు కేటాయించడం జరిగిందని ఈ సందర్భంగా మీకు మనవి చేసుకుంటున్నాను. ఈ విధంగా రాష్ట్రంలో పున్నటువంటి ప్రజానీకాన్ని మొత్తాన్ని సంపూర్ణంగా అక్షరాస్యులను చేయాలనేటువంటి ప్రధాన ధ్యేయంతో ఈ ప్రభుత్వం ముందుకు వెళుతుందని ఈ సందర్భంగా మీకు మనవి చేసుకుంటున్నాను. మరి దీనిలో భాగంగా అనేక రకమైనటువంటి కార్యక్రమాలు ఎన్నో అభివృద్ధి కార్య క్రమాలు, సంక్షేమ కార్య క్రమాలతో పాటు ముందుకు వెళుతున్న ఈ ప్రభుత్వము మరి ముఖ్యంగా రూ. 1, 00000 కోట్లతో, కోటి ఎకరాలు సాగు నీటి తేవాలనేటువంటి బహుళ ఈ రాష్ట్రములోనే కాదు. ఈ దేశంలోనే ఏ ప్రభుత్వం, ఏ ముఖ్య మంత్రి, ఏ పార్టీ అద్భుతమైన జలయజ్ఞం ద్వారా ఈ రాష్ట్రములో సమగ్రంగా పున్నటువంటి గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థ బాగుపడాలంటే, ఈ రాష్ట్రములో పున్నటువంటి భూములను సస్యశ్యామలము చేయుటే ప్రధాన ధ్యేయంగా ఈ ప్రభుత్వం ముందుకు వెళుతుంది. అధ్యక్షా, ఒక విషయాన్ని మీ దృష్టిలో వుంచాలి. కాటన్ మహానీయుడు ఆ రోజు బ్రిడ్జిని కట్టిన సందర్భంలో, బ్రిటీష్ ప్రభుత్వాన్ని కూడా ఆ రోజు ఆయనను స్పందించాయి. ఉభయ గోదావరి జిల్లాల్లో మీరు ఎక్కడికి వెళ్లిన కూడా, భూమి మీద ఆధారపడిన ప్రతి రైతు, ప్రతి రైతు కూలీకి కూడా కాటన్ మహాశయుడు ఒక దేవుడు. అలాగే, నాగార్జున సాగర్ డ్యామ్ ఆ రోజు ముఖ్య మంత్రి గారు అయినటువంటి నీలం సంజీవ రెడ్డి గారు ప్రారంభిస్తే, కాసు బ్రహ్మానందం రెడ్డి హయాంలో అది పూర్తి అయితే, ఈ రోజు 7, 8 జిల్లాలలో పున్నటువంటి మొత్తం రైతాంగము కూడా 26 లక్షల ఎకరాలకు సాగు నీరు అందించి, ఆ జిల్లాలలో పున్నటువంటి గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థ బాగు చేయడానికి ఎంత దోహద పడిందో, ఈ రోజు రైతాంగమే ప్రత్యేక సాక్షి అని ఈ సందర్భంగా మీకు మనవి చేస్తున్నాను. ఈ రోజు ముఖ్య మంత్రి గారు చేస్తున్న ప్రయత్నం రాష్ట్రం సస్యశ్యామలం కావాలి. రాష్ట్రంలో ప్రతి బీడు భూమికి నీరు ఇవ్వాలి. ఈ రాష్ట్రంలో పున్నటువంటి ప్రతి కుటుంబం , ఏ భూమిని అయితే నమ్ముకొని రైతు జీవితాన్ని కొనసాగిస్తున్నాడో, ఆ రైతు సస్య శ్యామలంగా వుండాలి. గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థ బాగు పాడాలి. బీడు బారినా భూమికి సాగు నీరు ఇవ్వాలనేటువంటి అద్భుతమైన దీక్షతో లక్ష కోట్లు అయినా ఖర్చు పెట్టి అపారంగా పున్నటువంటి ఈ భూమికి కోటి ఎకరాలకు నీరు ఇచ్చే కార్య క్రమానికి ఒక అద్భుతమైనటువంటి జలయజ్ఞం ద్వారా ఈ దేశంలో ఏ ముఖ్య మంత్రి చేయనటువంటి సహసోపేతమైనటువంటి నిర్ణయంతో ముందుకు వెళుతున్నటువంటి ముఖ్య మంత్రి గారిని మీరు హర్షించకపోయినా, రాబోయే తరాలు మీ కొడుకులు, మీ మనుమలు అయినా సరే చరిత్రలో ర స్థాయిగా ఈ ముఖ్య మంత్రి గారు నిలిపోతారు. డా. వై.ఎస్. రాజ శేఖర్ రెడ్డి గారు ఖచ్చితంగా నిలబడి ఈ

రాష్ట్రంలో పున్నటువంటి గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థను సమూలంగా మార్చడానికి కారణం అని రాబోయే తరాలు ఖచ్చితంగా గుర్తిస్తాయని నేను మనవి చేసుకుంటున్నాను. అధ్యక్షా, కుటుంబ ఆర్థిక వ్యవస్థ బాగుపడాలంటే, సమాజములో సగ భాగంగా పున్నటువంటి మహిళ ఆర్థికంగా బలోపేతం కావాలనే తాపత్రయం. అలాగే, అందరికీ పెన్షన్, గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకం, అందరికీ ఆరోగ్యం, ముఖ్య మంత్రి రిలీఫ్ ఫండ్ ద్వారా రూ. 292 కోట్లతో 92,000 మందికి సహాయం చేసే కార్యక్రమాలు ఇవన్నీ కూడా ఎంతో పెద్ద స్థాయిలో చేస్తున్నటువంటి ముఖ్య మంత్రి గారిని మనస్ఫూర్తిగా అభినందిస్తూ, అధ్యక్షా, నేను ఒక విషయాన్ని చెప్పి ముగిస్తాను. అధిక జనాభా గురించి ప్రపంచంలోని, ఈ దేశంలో పున్నటువంటి శాస్త్రవేత్తలు ఏదయితే ఘోషిస్తున్నారో, ఆ జనాభానే **advantage**గా తీసుకొని, ఈ దేశంలో, ఈ రాష్ట్రంలో పున్నటువంటి ప్రజానీకానికి పనులు కల్పించి, ఆర్థిక వ్యవస్థలలో వారిని కూడా భాగస్వాములను చేసి అభివృద్ధి క్రమంలో ముందుకు నడిపించే ప్రయత్నం ఈ ప్రభుత్వం చేస్తుంది.

మేడమ్ డిప్యూటీ స్పీకర్: ఇక ముగించండి.

డా. కె. రవి బాబు:దాని ప్రకారం గాంధీజీ కన్న గ్రామ స్వరాజ్యం సఫలీకృతం, ఆ దశలో ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని ప్రగతి పథంలో అన్ని రంగాలలో నడిపిస్తున్నటువంటి ముఖ్య మంత్రి గారిని మనస్ఫూర్తిగా అభినందిస్తూ, బహుశా, రాష్ట్ర చరిత్రలో లక్ష కోట్లు రూపాయలతో బడ్జెటు ప్రవేశ పెట్టినటువంటి గౌరవనీయులైనటువంటి రోశయ్య గారిని మనస్ఫూర్తిగా అభినందిస్తున్నాను, ఇది ఆదర్శవంతమైనటువంటి బడ్జెటు చిత్త శుద్ధిగా ప్రజలందరి ప్రయోజనాలు నెరవేరే వరకు మనందరము ముఖ్యంగా ప్రభుత్వం, ప్రతి పక్షాలు, అధికారులు చిత్త శుద్ధితో, అంకిత భావంతో కృషి చేసి ప్రతి వ్యక్తి కంటిలో నిలిచే ఆశ్రు బిందువులు తుడిచి వేయాలన్న పండిత్ నెహ్రూజీ ఆకాంక్షలను నెరవేరుద్దాము. ఇది ప్రజాస్వామ్య యుగం. ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రజలను నమ్ముకొని, వారి సంక్షేమం కోసం మేము వున్నాము. ప్రజాస్వామ్యంలో కొన్ని పత్రికలు నమ్ముకొని, వారి అభివృద్ధి సంక్షేమం కోసం మీరున్నారు. అంతిమ న్యాయ నిర్ణేతలు ప్రజలే, వారి నిర్ణయానికి, ప్రజలు ఇచ్చే తీర్పుకు, ఈ రోజు జరుగుతున్నటువంటి అన్ని కార్యక్రమాలకు ప్రజలే ప్రత్యక్ష సాక్షి. ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రజలు ఏ తీర్పు ఇచ్చినా, అందరము కట్టుబడి వుండేట్లుగా తప్పకుండా వెళ్లేట్లుగా వుండాలని, ఈ సందర్భంగా మరొకసారి తెలియజేస్తూ, అధ్యక్షా, సమయం ఇచ్చినందుకు మీకు ధన్య వాదములు తెలియజేస్తూ, ముగిస్తున్నాను.

MADAM DEPUTY SPEAKER: The House is adjourned to meet again at 8.30 a.m. tomorrow.

(Then the House adjourned at 1.58 p.m. to meet again at 8.30 a.m. tomorrow, i.e. Wednesday, the 27th February, 2008)